

OBČINSKI PRAZNIK JE ZA NAMI

Množično in slovesno smo ga proslavili na Dobrovi



Predsedstvo na zborovanju



Udeležence proslave in goste je pozdravil predsednik občinske skupščine Vili Belič



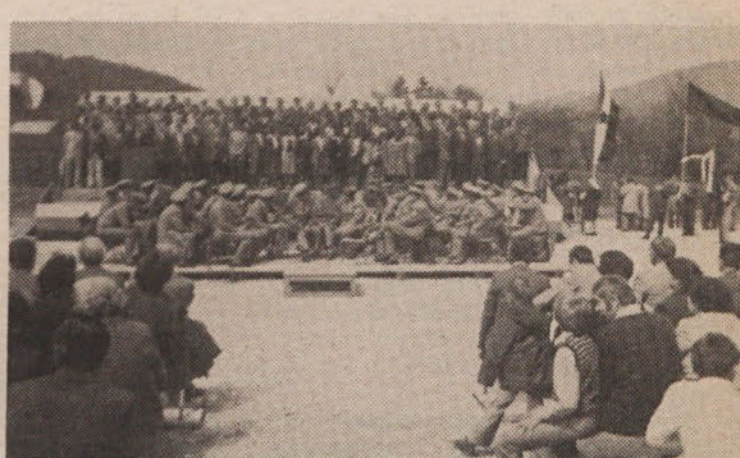
Zborovanja se je v lepem sončnem vremenu udeležilo več tisoč občanov



Slavnostni govornik je bil domačin generalpolkovnik Ivan Dolničar, pomočnik zveznega sekretarja za ljudsko obrambo



Na tem množičnem zborovanju je zapriseglo več kot sto mladincev — članov mladinske teritorialne enote.



V kulturnem programu, ki je bil vreden vse pohvale, so nastopili tudi združeni pevski zbori iz naše občine

BESEDE, IZREČENE NA SLOVESNOSTIH OB LETOŠNJEM OBČINSKEM PRAZNIKU

V teh aprilskih dneh se vsa Slovenija s ponosom vrača v spomnih na tisti 27. april 1941., ko je bila v Vidmarjevi hiši pod Rožnikom ustanovljena Osvobodilna fronta, ki je kmalu pod vodstvom komunistov zrasla v močno politično silo, ki je bila sposobna pripraviti slovensko ljudstvo za vstajo. Od tega dne je minilo 35 let. Obdobje, dolgo za človeški vek in eno generacijo ali kratko za zgodovino. Če pa zastanemo in se ozremo na to, kar se je v tem času zgodilo s slovenskim narodnostnim in socialnim bitjem, lahko ugotovimo, da smo naredili takšen velikanski korak, ki je morda enak stoletjem prejšnje zgodovine...

Ni nobenega dvoma o tem, da je bilo najsvetlejšo obdobje v narodnoosvobodilnem boju na dolomitskem območju do polovice 1941. do spomladi 1943. leta. To je obdobje, vezano za ustanovitev in razvoj Osvobodilne fronte, za ljudsko vstajo, za prvi dolomitski odred, in za Dolomitsko republiko. In prav

spričo tega obdobja lahko rečemo, da je dolomitsko območje vstopilo čez velika vrata v zgodovino narodnoosvobodilnega boja Slovenije. Dalo je velike sadove, toda tudi velike izkušnje za nadaljnje bojevanje na drugih območjih Slovenije. Mnoge izkušnje, ki so prav tukaj pridobljene, imajo splošno in trajno vrednost za teorijo in prakso današnjega splošnega ljudskega odpora. Kakšen je bil prispevek, ki ga je dalo narod-

noosvobodilnemu boju dolomitsko območje, pa se lahko sklepa tudi po tem, da ima ta kraj okoli 100 nosilcev „Partizanske spomenice 1941“ 14 narodnih herojev in okoli 1.000 padlih borcev /od tega je padlo v bojih zoper okupatorja in domače izdajalce nad 500, ubitih talcev okoli 150, drugi pa se niso vrnili iz italijanskih in nemških taborišč in zaporov). Popolnoma je bilo uničenih 500 domačij in raznih gospodarskih objektov.

Prav tako sem prepričan, da ste pri načrtovanju družbenega razvoja v naslednjem polletnem obdobju posebno pozornost posvetili krepitvi obrambne sposobnosti občine. Tako kot druge občine v Sloveniji in Jugoslaviji, ste gotovo tudi vi že do zdaj storili mnogo pri obrambnih pripravah. S tem kar ste dosegli, pa se ne bi smeli zadovoljiti, ker gre tukaj pravzaprav za delo, ki se nikdar ne more dokončati. Obramba in obrambna sposobnost države ne more biti nikdar takšna, da ne bi mogla biti še boljša. Za to družbeno potrebo in dejavnost je potrebno še več ustvarjalnega in konkretnega dela na vseh področjih in v vseh okoljih. Vsi, od delovnih ljudi in njihovih organizacij združenega dela, vseh občanov v krajevnih skupnostih, članov vseh družbenopolitičnih in družbenih organizacij do vseh organov in teles od občine do federacije, imamo pri krepitvi obrambne moči dežele še dosti dela. V te namene se morajo izločiti tudi potrebna materialna sredstva. Pri tem pa se moramo ravnati po teh besedah tovariša Tita: „Sedaj, v novi vojni, nobena stran, ki ima sredstva, da se upre, ne bo dovolila, da jo uničijo. Uničevanje ne bo enostransko, ampak medsebojno. Seveda bo dobil po glavi najslabši, tisti, ki ne bo pripravljen in ki ne bo imel sredstev za odpor. Zato mora-

mo za našo obrambo, za našo varnost dati maksimalno, ne glede na to, ali vojna bo ali je ne bo. Kajti, če bomo sposobni in pripravljeni, če bomo oboroženi, da lahko dobro ugriznemo, nas bodo manj napadali.“

(Ivan Dolničar, v slavnostnem govoru na Dobrovi)

„Vesel sem, da svoj življenjski jubilej praznujem v takšni družbi kot je naša, družbi enakopravnosti in humanizma, družbi, ki spoštuje napredek, ki služi delovnemu človeku — to



Jaka Avšič

rej tistemu, ki to družbo tudi najbolj potrebuje, ki mu pomaga, ki zanjo živi in prispeva. Plemenitost vseh tistih, ki so darovali svoja življenja zanjo, za nas, je največje bogastvo te družbe. To moramo ceniti, zato moramo našo družbo razvijati na temeljih spoštovanja do človeka in pravičnosti do vseh. En sam človek ne napravi veliko, veliko pa nas lahko napravi ogromno, z več skupnimi napori in požrtvovalnostjo lahko napravimo več za skupno blaginjo.“

(Jaka Avšič)



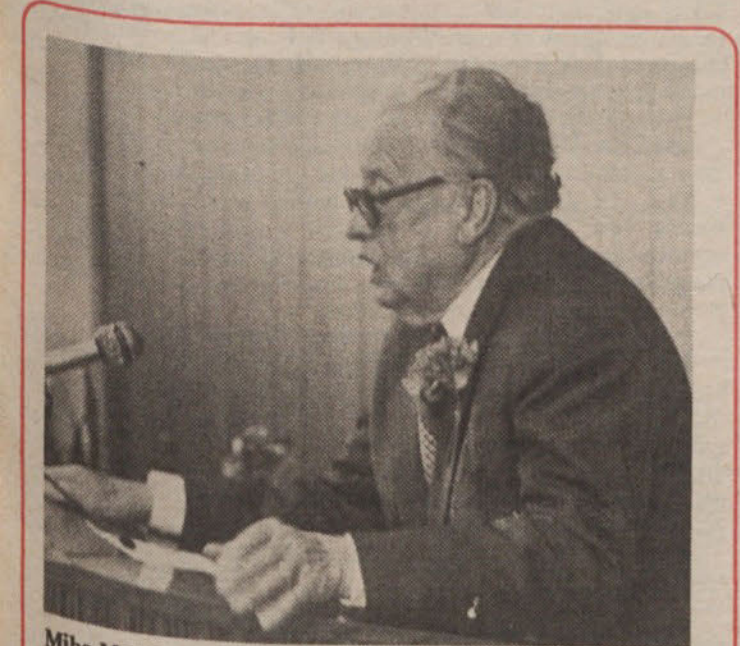
Mladen Sumina je pozdravil navzoče borce — spomeničarje

„Zavedamo se, da ne smemo v nobenem primeru pozabiti na svetle vrednote in pridobitve revolucije, ki ste jo od prvih dni okupatorjevega nasilja tkali prav vi, zavedajoč se poslanstva biti osvobojen slehernega nadvladja in živeti v miru. Danes, ko naša generacija uživa brezskrbno mladost v težko priborjenem miru in za katerega moramo biti vam in vašim tovarišem hvaležni prav vsi, je naša osnovna dolžnost — spoštovati in razvijati tradicije narodnoosvobodilne borbe, dograjevati našo socialistično samoupravno družbeno skupnost, biti pri-

pravljeni braniti svojo domovino.

In to dolžnost izpolnjujemo že danes. Seveda ne tako in še daleč ne v takih pogojih kot ste jo vi, ki ste žrtvovali najlepše obdobje svojega življenja — svojo mladost za tisto, kar je za človeka in človeštvo najdragocenejše — za svobodo, za mir, za bratstvo in enotnost.

Naš dolg so naša dejanja in izpolnili jih bomo.“ (Mladen Sumina, sekretar OK ZSMS na svečanosti ob sprejemu nosilcev partizanske spomenice 1941)



Miha Marinko

Član sveta federacije in naš občan Miha Marinko je spregovoril o težkih obdobjih naše zmagovite revolucije na slovesnosti, ki so jo za vse nosilce partizanske spomenice 1941, živeče v naši občini, priredile občinska skupščina in družbenopolitične organizacije.

Pripravljalni odbor za proslavo občinskega praznika se najiskrenejše zahvaljuje vsem občanom in družbenopolitičnim organizacijam KS — Dobrova za topel sprejem in prijetno počutje vseh zbranih na letošnjem občinskem praznovanju. Še posebej pa se zahvaljuje za prizadevanost in trud, za odlično organizacijo in pripravo praznovanja.

OBČINSKA PRIZNANJA IN NAGRADE PODELJENE

Dobili so jih naslednji tovariši, delovne organizacije, krajevne skupnosti in družbenopolitične organizacije

Priznanja

TOVARNA TEKSTILNIH POTREBŠČIN UTENSILIA ZA PODROČJE GOSPODARSTVA IN SAMOUPRAVLJANJA –

Delovna organizacija Utensilia proslavlja v letu 1976 30-letnico ustanovitve in svojega napredka. „Utensilia“ se je razvila iz majhnega, nerazvitega, v srednje veliko podjetje, s sodobno tehnologijo in dobro razvitim samoupravljanjem.

To industrijsko podjetje je imelo ves čas svojega delovanja dokajšen vpliv na življenje in napredek na območju občine. Aktivno delovanje njenih družbenopolitičnih organizacij: ZK, sindikalne in mladinske organizacije ter uspešno delovanje organov samoupravljanja pomeni velik doprinos k socialističnemu osveščanju delovnih ljudi in občanov.

ELEKTROINDUSTRIJSKO PODJETJE „ELEKTROMONTAŽA“ ZA PODROČJE GOSPODARSTVA

Podjetje je bilo ustanovljeno kot elektrokovinska delavnica s tričlanskim kolektivom v letu 1957. Kasneje se je k Elektromontaži pripojilo podjetje Elektrocenter z 20 članskim kolektivom. Od takrat naprej se je podjetje še hitreje razvijalo in danes šteje kolektiv že približno 100 članov, s tem da izvaja vso elektromontažno dejavnost in projektivo. Zaradi nenehnega širjenja dejavnosti se je kolektiv že v letu 1973 odločil za izgradnjo novih poslovnih prostorov, ki so bili letos aprila dograjeni in izročeni svojemu namenu. Novi poslovni prostori v velikosti cca 2.500 m² so bili zgrajeni iz lastnih sredstev. V vsej razvojni dobi pa je podjetje posvetilo posebno službo standardu zaposlenih delavcev.

KRAJEVNA SKUPNOST DOBROVA ZA PODROČJE DELOVANJA KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Krajevna skupnost Dobrova povezuje delovne ljudi in občane desetih naselij.

Uspešno deluje pri organizacijski utrditvi krajevne skupnosti, pri reševanju vprašanj vzgoje in izobraževanja, pomaga delovnemu kolektivu šole pri programski izvedbi projekta celodnevne šole ter pri komunalnem urejanju naselij.

Pri organizacijski utrditvi samoupravno organizirane krajevne skupnosti so z razvijanjem vaških skupnosti v vseh posameznih naseljih uspeli vključiti širok krog delovnih ljudi in občanov.

S povezovanjem vaških skupnosti, skrbi za usklajen program in razvoj celotne krajevne skupnosti ter tako razvija tesno sodelovanje vseh občanov in delovnih ljudi v svoji krajevni skupnosti.

OSNOVNA ORGANIZACIJA REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN KRIM-RUDNIK ZA PODROČJE LJUDSKE OBRAMBE IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

OO ZRVS Krim-Rudnik je glede organiziranosti in dejavnosti ena najboljših osnovnih organizacij združenja rezervnih vojaških starešin, ki je v preteklem obdobju uspela s pravi pristopom in mobilizacijo članstva angažirati ter skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami terena poživiti delo krajevne skupnosti.

Organizacija ima velik delež pri delu z mladino, saj so v letošnjem letu uspeli organizirati mladinsko pohodno enoto, ki šteje okrog 60 mladink in mladincev. V okviru izvajanja strokovno političnega programa ima organizacija največji procent udeležbe na predavanjih, kakor tudi pri ostalih akcijah v okviru organizacij ZRVS.

DISPANZER ZA PLJUČNE BOLEZNI IN TUBERKULOZO LJUBLJANA VIČ-RUDNIK ZA PODROČJE ZDRAVSTVA IN SOCIALNEGA VARSTVA

Dispanzer za pljučne bolezni in tuberkulozo Ljubljana Vič-Rudnik že vrsto let opravlja preglede prebivalstva s svojega območja. Posebno uspešno je vodstvo tega dispanzerja s svojimi sodelavci pokazalo pri izvajanju množične radiofotografske akcije. Pri zadnji MRF akciji 1975 leta so skušali ne samo odkriti tuberkulozne bolnike in bolnike z rakom na pljučih in drugimi sličnimi boleznimi, temveč so hkrati uporabili to akcijo tudi za odkrivanje drugih bolezni. S temi dodatnimi preiskavami je vodstvo in osebje dispanzerja maksimalno izkoristilo masovno radiofotografijo. V teh akcijah so hkrati razvili tudi skupinsko delo.

VIKTOR ČEČ ZA PODROČJE GOSPODARSTVA

Viktor Čeč je bil med NOB aktivist OF. Sedaj je že dalj časa direktor Komunalnega podjetja Vič. Podjetje je v zadnjih letih



Občinsko nagrado in priznanje je dobila pohodna enota II. SNOUB Ljubo Šercer

doseglo zavidljive uspehe na področju komunalne dejavnosti. Viktor Čeč je bil dolgo časa odbornik občinske in mestne skupščine ter član republiškega odbora sindikatov.

Je predsednik KK SZDL Malči Belič in hkrati predsednik komisije za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik.

IGNAC VOLJČ ZA DOLGOLETNO DRUŽBENOPOLITIČNO AKTIVNOST TER ZA DELOVANJE NA PODROČJU LJUDSKE OBRAMBE IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

Ignac Voljč je bil do leta 1972 direktor Ljubljanskih opekarn. Vseskozi je delal v različnih družbenopolitičnih organizacijah občini in v organih občinske skupščine ter je bil več let tudi njen predsednik. Opravljal je funkcijo sekretarja okrajnega komiteja ZKS, bil je poslanec LS SRS, predsednik okrajnega odbora SZDL ter podpredsednik odbora za organizacijo oblasti in uprave LRS. Ignac Voljč je nosilec partizanske spomenice 1941.

Priznanja in nagrade

OSNOVNA ŠOLA VIČ IZ LJUBLJANE ZA PODROČJE VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Osnovna šola Vič deluje v 65 let stari zgradbi ob Tržaški cesti. Kljub težkim delovnim pogojem dosega šola zelo dobre učne in vzgojne uspehe, ki jih omogočajo skrajno angažirani člani učiteljskega zbora in celotna delovna skupnost. Vzgojna dejavnost se izven pouka uveljavlja v okviru pionirske organizacije in mladinskega aktiva. Zelo razvite so naslednje izvenrazredne dejavnosti: kulturne, športno-rekreativne ter tehnične dejavnosti. Dejavnosti v zvezi z razvijanjem tradicij in izročil NOB in programov za vseljudski odpor ter dejavnosti v zvezi z razvijanjem varstva narave in okolja. Dobro so razviti tudi samoupravni odnosi na šoli.

MLADINSKA POHODNA ENOTA II. SNOUB LJUBO ŠERCER ZA PODROČJE RAZVIJANJA IN NEGOVANJA TRADICIJ NOV

Mladinska pohodna enota je bila formirana leta 1972. Od tega leta pa do danes je izvedla preko 200 pohodov in večje število delovnih akcij. Mladinska pohodna enota II. SNOUB Ljubo Šercer je oblikovala tudi politično šolo. Doslej je že okrog 2000 mladincev poslušalo več kot 150 različnih predavanj, predvsem s tematiko iz družbenopolitičnega življenja in NOB. Posebej pa je treba poudariti, da so večino predavanj pripravili aktivisti ZSMS, člani mladinske pohodne enote sami. Mladinska pohodna enota skrbi tudi za izobraževanje, s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite – to je omogočilo tudi uspešno vključiti enote v kombinirano vajo „Jesen 1974“, kjer je dosegla velike uspehe.

BORIS MAKOVEC IZ LJUBLJANE, ZA PODROČJE KULTURE

Boris Makovec je podpredsednik ZKPO mesta Ljubljane in predsednik izvršnega odbora kulturne skupnosti občine Ljubljana Vič-Rudnik in član izvršnega odbora kulturne skupnosti mesta Ljubljane. Boris Makovec je bil dolgoletni predsednik ZKPO občine Ljubljana Vič-Rudnik. V njegovem delu je prišla še posebej do izraza njegova nenehna skrb za razvijanje tradicij NOV. Poleg tega je posvetil posebno skrb delovanjem ljudskih knjižnic. Dva nova kulturna doma sta materializiran rezultat spodbujanja in predane kulturno-prosvetne aktivnosti. Dosti naporov je tudi vložil v organizacijsko utrjevanje kulturno umetniških društev ter oblikovanje kulturnih akcij.

MARA KOPRIVEC ZA PODROČJE OTROŠKEGA VARSTVA

Mara Koprivec je bila že v gimnazijskih letih aktivna družbeno politična delavka. V obdobju med leti 1953 in 1962 je vodila ustanavljanja oddelkov otroškega varstva v Velikih Laščah, Ribnici, KS Milan Česnik in Krim-Rudnik, kjer je vodila tudi delo pri izgradnji novega vzgojnovarstvenega zavoda. Aktivno deluje tudi pri mestnem in občinskem sindikatu ter v republiškem odboru sindikata delavcev družbenih dejavnosti. Je tudi aktiven in ustavni član skupnosti vzgojnovarstvenih zavodov SR Slovenije.

ANTON KOŠIR ZA PODROČJE DELOVANJA KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Anton Košir je s svojim neprekinjenim, aktivnim desetletnim delom, kot predsednik krajevne skupnosti z aktivnostjo na vseh področjih družbenopolitičnega življenja pripravljal temelje za vsestranski razvoj samoupravnih odnosov v svoji krajevni skupnosti. Značilno za njegovo delovanje je, da je ves čas kot predsednik krajevne skupnosti iskal stališča in sklepe občanov pri sprejemanju odločitev za kratkoročne in dolgoročne zadeve pomembne za razvoj krajevne skupnosti. S tem je utrjeval vlogo občana in delovnega človeka v našem samoupravnem – družbenopolitičnem sistemu. Anton Košir s svojim neumornim družbenopolitičnim delom in sodelovanjem na širšem področju družbenega delovanja daje zgled mlajši generaciji.

ANGELCA KUMŠE ZA PODROČJE ZDRAVSTVA IN SOCIALNEGA VARSTVA

Angela Kumše je bila aktiven udeleženec NOV. Vrsto let je uspešno vodila oddelek za socialno varstvo in zdravstvo občine Ljubljana Vič-Rudnik. Bila je tudi pobudnik številnih akcij na področju socialne in zdravstvene problematike. Posebno uspešno je bilo njeno požrtvovalno delo pri reševanju številnih socialnih in zdravstvenih vprašanj delovnih ljudi in občanov.

ALOJZ KUŠAR IZ NOTRANJH GORIC ZA PODROČJE KMETIJSTVA

Alojz Kušar je bil prvi predsednik krajevnega ljudskega odbora Notranje Gorice – Plešivica ter soustanovitelj in prvi predsednik kmetijske zadruge, predsednik odbora za gradnjo zadržnega doma ter član številnih komisij. Alojz Kušar je kmetovalec. Vsa leta aktivno dela v krajevni skupnosti, njegovo delo je še zlasti usmerjeno na razreševanje problematike kmetijstva. Sedaj je član sekcije za kmetijstvo pri OK SZDL in predsednik izvršnega odbora kmetijske skupnosti. V zadnjem času so vidna njegova prizadevanja za samoupravno povezovanje kmetijstva.

SREBRNA PRIZNANJA OSVOBODILNE FRONTE ZA LETO 1976 PODELJENA

Komisija pri občinski konferenci Socialistične zveze Ljubljana Vič-Rudnik in žirija za srebrna priznanja OF pri mestni konferenci SZDL sta ob letošnji jubilejni 35. obletnici ustanovitve OF sprejela sklep o podelitvi 15. srebrnih priznanj OF aktivnim družbenopolitičnim delavcem in uspešni organizaciji v naši občini.

Srebrna priznanja OF so bila doslej podeljena v okviru mesta Ljubljane, vnaprej pa bodo vsako leto podeljena na svečani proslavi občinskega praznika in ob dnevu ustanovitve OF.

Komisiji so posamezne družbenopolitične organizacije predložile 33 predlogov. Pri dokončni odločitvi je komisija kot tudi žirija upoštevala večletno uspešno delo pri uresničevanju nalog



Srebrno priznanje osvobodilne fronte je prejela tudi Milena Leskovic

okviru socialistične zveze, družbenopolitičnih organizacij in društev, za neposredno aktivno delo v krajevni skupnosti in temeljnih organizacijah združenega dela.

(Franc Malovrh – predsednik OK SZDL ob podelitvi na proslavi na Dobrovi)

JANEZ ČEBULJ, roj. 1922, Jamova 62, predsednik OS ZSS. Ob okupaciji je bil zaprt s strani Nemcev, nakar se je leta 1944 aktivno vključil v NOV. V KPJ je bil sprejet 1945. Od konca 1945, ko je bil demobiliziran iz JLA, je vseskozi opravljal odgovorne delovne dolžnosti v državni upravi in v podjetjih ter je vseskozi zelo aktiven družbenopolitični delavec. To dokazujejo tudi številna priznanja.

Predlagatelj: Komisija za organiziranost, kadre in izobraževanje pri OS ZSS Ljubljana Vič-Rudnik.

TONČKA DEBEVC, roj. 1914, Rožna dolina c. VII/36, poslovodja. Tončka Debevc (njen mož je aktivni udeleženec NOB) je kljub težki invalidnosti ves čas po vojni zelo aktivno delala v turističnem društvu in v organizaciji Rdečega križa, kjer se je še zlasti posvetila ostarelim in oslabelem občanov, za kar je dobila že več priznanj. Poleg tega pa je tudi aktiven član krajevnega konference SZDL.

Predlagatelj: Krajevna konferenca SZDL Rožna dolina.

VIKTOR KONČILJA, roj. 1929, Lavrica št. 87, upokojenec. Že 8. 9. 1943 se je pridružil osvobodilnemu gibanju. Po vojni se je zaposlil na Upravi za notranje zadeve, kjer je ostal do upokojitve. Tako med vojno kot tudi pozneje je bil aktivno vključen v vsa tokove našega družbenopolitičnega življenja, tako npr. že sedmo leto predsednik KO ZZB NOV, vodja delegacije KS, član sveta KS, predsednik komisije za socialna vprašanja v KS itd.

Predlagatelj: Krajevna konferenca SZDL Lavrica.

MILENA LESKOVIC, roj. 1919, Dolenjska c. 48, upokojenka. Že v začetku aprila 1942 se je vključila v organizacijo OF kot tisti v AFŽ. Po osvoboditvi je sicer morala zaradi bolezni opustiti fizična dela, zato pa se je vključila v delo družbenopolitičnih organizacij. Je član ZK, član odbora ZZB NOV, kjer dela kot predsednica socialno zdravstvene komisije ipd. Za svoje delo je prejela tudi medaljo zaslug za narod.

Predlagatelj: Krajevna organizacija ZZB NOV Krim.

Ing. VERA NOVAK-MARENTIČ, roj. 1911, Vidmarjeva 10, upokojenka. Tovarišica je predlagana predvsem zaradi svoje pomembne aktivnosti v organizaciji OF v Ljubljani med vojno in zaradi njenega deleža pr-vzgoji in izobraževanju kmetijskih proizvajalcev, zlasti žensk v vseh letih po vojni, prav tako pa tudi zaradi njene širše družbenopolitične aktivnosti v okviru ženskih organizacij.

Predlagatelj: Svet za ekonomsko in družbenopolitično dejavnost žensk pri MK SZDL Ljubljana.

CIRIL MODIC, roj. 1932, Matena 1, Ig, kmet. Še posebno mu gre priznanje kot kmetu, ki je družbenopolitično aktiven in prizadeven za napredek svojega kraja. Že več let dela v KO SZDL, kjer je član konference in izvršnega odbora, je pa tudi v delegaciji KS za zbor KS občinske skupščine. Še posebno se zavzema za napredek vasi.

Predlagatelj: Krajevna konferenca SZDL Ig.

ALOJZ PUŠLAR: roj. 1938, Tržaška c. 297/A, tekstilni inženir. Je politično zelo razgledan in predan naši socialistični ureditvi. V krajevnih organizacijah si prizadeva izboljšati delo in to, v duhu napredka naše družbe. K temu pa vzpodbuja tudi druge



Čestitke revolucionarju Jaki Avšiču ob njegovem življenjskem jubileju – v imenu občinske skupščine mu je čestital Vili Belič

tovariše. Že nekaj let je predsednik KK SZDL, več let aktivno sodeluje tudi v svetu KS.

Predlagatelj: Krajevna konferenca SZDL Kozarje.
JANEZ REŠEK, roj. 1912, Rožna dolina c. I/7, podpredsednik OO ZZB NOV. Je nosilec Spomenice 1941, član ZKS, rezervni kapetan I. klase, vojaški vojni invalid. Predlagan je zaradi njegove aktivne udeležbe v naši revoluciji in njegovega vestnega ter požrtvovalnega delovanja v državnih organih in družbenopolitičnih organizacijah od osvoboditve pa vse do danes. Že več let dela tudi v počitniški skupnosti ZZB NOV Ljubljana in prav njemu gre v veliki meri zahvala, da imajo naši borci počitniške objekte.

Predlagatelj: Občinski odbor ZZB NOV Ljubljana Vič-Rudnik.
MARTIN SELAN, roj. 1913, Brezovica 189, upokojenec. Aktivno se je vključil v NOB že leta 1941, takoj po vojni pa se je vključil v vse družbenopolitične organizacije na Brezovici, kjer deluje še danes. Tako je sedaj npr. član občinske konference ZKS, predsednik zbora delegatov KS, sekretar osnovne organizacije ZKS. Do upokojitve je aktivno delal v samoupravnih organih JŽ, dolga leta pa je bil predsednik upravnega odbora prometne sekcije Postojna in predsednik delavskega sveta.

Predlagatelj: Krajevna konferenca SZDL Brezovica
IVAN SKODLAR, roj. 1917, Cesta Dolomitskega odreda 54, inv. upokojenec. Je aktivni udeleženec NOB (Spomenica 1941) in ima čin kapetana. Po vojni je opravljal pomembne in odgovorne naloge pri obnovi naše domovine. Kljub bolezni, zaradi katere je bil invalidsko upokojen, je bil tudi zelo aktiven družbenopolitični delavec v krajevni skupnosti in občini. Tako je še vedno aktiven član krajevnega in občinskega odbora ZZB NOV.

Predlagatelj: Občinski odbor ZZB NOV Ljubljana Vič-Rudnik.
MARJAN STANOVNIK, roj. 1932, Erbežnikova 15, graf. tehnik, je že več let aktivni družbenopolitični delavec v krajevni organizaciji Kozarje, kakor tudi na delovnem mestu. Kot član ZK zelo prizadeven, politično in moralno neoporečen ter si prizadeva, da bi čimveč doprinesel h graditvi našega družbenopolitičnega sistema.

Predlagatelj: Krajevna konferenca SZDL Kozarje.
RADIVOJ STEPIŠNIK, roj. 1912, Riharjeva 3, upokojenec. Aktivni udeleženec NOB in član ZK od leta 1943. V JLA je ostal do konca leta 1956 in bil upokojen kot kapetan I. klase. Po upokojitvi pa se je takoj vključil v terensko delo. Je predsednik KO ZZB NOV in član odborov drugih družbenopolitičnih organizacij na terenu. Je tudi član občinskega odbora ZZB NOV in kot tak delegat MO ZZB NOV v MK SZDL Ljubljana.

Predlagatelj: Občinski odbor ZZB NOV Ljubljana Vič-Rudnik.
DANIČA TOMŠIČ, roj. 1926, Celovška 355, učiteljica. Je aktivno sodelovala v NOB od marca 1942 pa do konca vojne. Leta 1946 je bila sprejeta v članstvo ZKS. Poučevati je pričela leta 1944 kot partizanska učiteljica na OŠ Gornje jezero, kjer poučuje še danes. Od leta 1966 dalje pa poučuje tudi na OŠ Vič. Vseskozi je aktivna družbenopolitična delavka, predvsem pa deluje kot mentor mladih članov RK in v krajevni samoupravi.

Predlagatelj: OO sindikata OŠ Vič in komisija za organiziranost, kadre in izobraževanje pri OS ZSS Ljubljana Vič-Rudnik.
VINKO ŽUŽEK, roj. 1921, Sattnerjeva blok 10, upokojenec. Poleg tega, da je bil aktivni udeleženec NOB od leta 1941 je bil tudi vsa povojna leta zelo aktiven družbenopolitični delavec na terenu Karlovica v KS Velike Lašče. Tako npr. kot predsednik organizacije ZZB, sekretar OO ZK in kot član tudi drugih družbenopolitičnih organizacij na terenu. Več mandatnih dob je tudi član občinskega odbora ZZB NOV.

Predlagatelj: Občinski odbor ZZB NOV Ljubljana Vič-Rudnik.
OSNOVNA ORGANIZACIJA ZSMS IŠKA VAS je bila ustanovljena takoj po osvoboditvi. S poprečno 40 člani aktivno deluje vsa povojna leta. Tako se zlasti odlikuje pri vseh proslavah z recitacijami in dramskimi prireditvami. Kljub prostorskim problemom vedno pripravijo dober in uspeh program, kar je največji dokaz za njihovo požrtvovalnost.

Predlagatelj: Krajevna konferenca SZDL Ig.

SREBRNE ZNAKE SINDIKATOV SLOVENIJE V OBČINI LJUBLJANA VIČ—RUDNIK ZA LETO 1976 SO DOBILI

„V tem proslavljanju na eni strani podoživljamo zlasti veliko vrednost vsega bojujočega se in trpečega naroda ob zori svobode, ki je bila tako težko pričakovana in za katero je bilo žrtvovanih toliko dragocenih človeških življenj, po drugi strani pa v zagotavljanju naše stalne pripravljenosti za ohranjanje priporjene svobode in neodvisnosti ter ustvarjenih delovnih pridobitev in našega celotnega samoupravnega socializma. V te pridobitve in takšno družbeno ureditev je vgrajeno ogromno požrtvovalnega in vztrajnega dela ter odpovedovanj vsega delavskega ljudstva slovenskega naroda, ki je to dosegel skupno z ostalimi jugoslovanskimi narodi in narodnostmi.“

(Janez Čebulj, predsednik občinskega sveta ZSS na svečani seji občinskega sindikalnega sveta)

OSNOVNA ORGANIZACIJA SINDIKATA TEKSTIL, TOZD ANGORA, obrat RAKOVNIK — za aktivnost na področju socialne



Srebrno priznanje sindikata je dobil tudi Vukodin Ivkovič

politike in samoupravljanja, zlasti v pogojih delovanja kot dislociran obrat.

OSNOVNA ORGANIZACIJA SINDIKATA ISKRA — ELEKTROMECHANIKA KRANJ, TOZD INSTITUT ZA PRENOSNO TEHNIKO LJUBLJANA — za aktivnost na področju samoupravljanja, športnorekreacijske dejavnosti in krvodajalstva.

OSNOVNA ORGANIZACIJA SINDIKATA TOVIL (tovarna vijakov Ljubljana) — za vsestransko aktivnost in sodelovanje pri planiranju razvoja tovarne, zlasti za izobraževanje ob delu in razreševanje stanovanjske problematike.

ANA BOGATAJ, vzgojiteljica v VVZ Kolezija — za poživitev dela OOS ter za vsestransko družbenopolitično aktivnost.

VLADIMIR BREZAR, docent na oddelku za arhitekturo FAGG Univerza v Ljubljani — za aktivnost na področju samoupravljanja.

MARJAN CANKAR, servisni tehnik v Iskra-Commercu, Iskra servisu — za vsestransko družbenopolitično delo.

IVO GORJUP, vodja planskoorganizacijske službe v Donitu — za aktivnost 1962 — 1967, ko je bil predsednik OS ZSS Ljubljana Vič-Rudnik in siceršnje družbenopolitično aktivnost.

VUKADIN IVKOVIČ, samostojni razvijalec v inštitutu Jožef Stefan — za aktivnost v sindikalnih telesih ter za delo pri sa moupavnih aktih.

PETER KOSI, živilski tehnik v Kolinski, TOZD Vinocet — za aktivnost na področju samoupravljanja in aktivnosti v sindikalnih telesih.

FRANC LEKŠAN, ekonomski tehnik, Nadzorništvo prog Pre-serje — za organiziranje sindikalnih akcij.

ALOJZ LOČNIKAR, zaposlen v Tovilu tovarni vijakov Ljubljana — za organizacijo športno aktivne dejavnosti in krvodajalstva.

SUZANA MODRIJAN, referent v Mercatorju, TOZD Grosist — za dolgoletno vsestransko aktivnost v OOS in konferenci OOS ter sindikalnih telesih.

FERDINAND MOHORIC, upokojenec Hoje, TOZD Galanterija Podpeč — za vso povojno sindikalno aktivnost v Podpeči, zlasti pri gradnji sindikalnega doma.

MARIJA MOŠKRIČ, uslužbenka v Kazensko poboljševalnem zavodu Ig pri Ljubljani — za aktivnost v OOS, sindikalnih telesih in samoupravnih organih.

FANČI ORAŽEM, referent v Žičnici — za učinkovito organiziranje sindikalnih akcij.

JANEZ RANT, vodja splošnega sektorja v Komunalnem podjetju Vič — za aktivnost 1965 — 1967, ko je bil tajnik OS ZSS Ljubljana Vič-Rudnik in siceršnje družbenopolitično aktivnost.

IVANKA ŠULER, učiteljica na OŠ Vlado Miklavc, Vrhovci — za aktivnost pri uveljavitvi delegatskega sistema in za organizacijo akcij.

RADO TORKAR, profesor na Tehnični šoli za strojno stroko — za požrtvovalno delo v OOS in delu pri pripravi samoupravnih aktov.

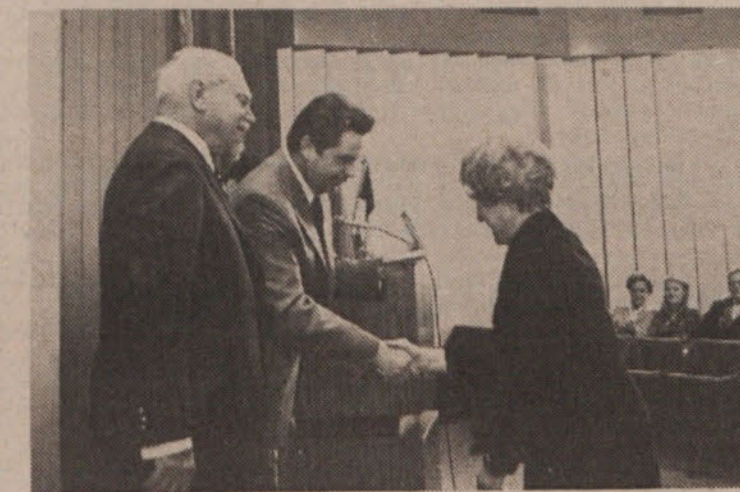
VLADIMIR TRČEK, kovinobrusilec pri Slovenija-avto, TOZD servis Zastava — za vsestransko sindikalno aktivnost.

ZVONE TUŠAK, sekretar skupščine Ljubljana Moste-Polje — za aktivnost 1962—1965, ko je bil tajnik OS ZSS Ljubljana Vič-Rudnik in siceršnje družbenopolitično aktivnost.

ODLIKOVANJA PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Na krajši slovesnosti je na predvečer občinskega praznika predsednik občinske skupščine Vili Belič izročil odlikovanja, ki jih je podelil za posebne zasluge in dosežke na področju gospodarstva znanosti in izobraževanja predsednik SFRJ Josip Broz — Tito.

- PREDLAGATELJI**
- RED REPUBLIKE S SREBRNIM VENCEM**
Franc Dermota Občinski odbor ZZB NOV Piran
 - RED DELA Z ZLATIM VENCEM**
Franc Kovačič Odbor borcev juriš. bataljona XXI. diviz.
Anton Trebše Postaja milice Vič



Odlikovanje je prejela tudi Ana Trdin-Tomič



Čestitke odlikovancu Marjanu Stanovniku

- RED REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM**
Radivoj Bajt Občinski odbor ZRVS
Alojz Brdavs KO ZZB NOV Kozarje
Nandé Doganoc Občinski odbor ZRVS
Rudi Maurin Občinski odbor ZRVS
Anton Hrovat ZZB NOV Kozarje
Anton Narat KK SZDL Kozarje
Rajko Sajovic KO ZZB NOV Krim-Rudnik
Marija Škerl KK SZDL Kozarje
- RED ZASLUG ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO**
Milan Gradišnik Občinski odbor ZRVS
Fausta Muni Zr vod za Šolstvo SRS
Vinko Suhadolc KK SZDL Kozarje
- RED DELA S SREBRNIM VENCEM**
Smiljan Binter Republiški zavod za zaposlovanje
Tina Ferlič-Petrič ZZB NOV Krim-Rudnik
Marija Gosar Prirodoslovno društvo Slovenije
Zoran Komac Občinski odbor ZRVS
Franc Pihler Uprava za ljud. obrambo SM Ljubljana
Janez Prebil KK SZDL Podpeč-Preserje
Viljem Sokalič Svet ZKS pri KS Ig
Marjan Stanovnik Uprava za ljudsko obrambo SM Ljubljana KK SZDL Kozarje
Franc Šebenik KK SZDL Kozarje
Ana Tomšič-Trdin Zavod za šolstvo
- RED ZA VOJAŠKE ZASLUGE S SREBRNIMI MEČI**
Ante Margeta Uprava za ljudsko obrambo SM Ljubljana
- MEDALJA ZASLUG ZA NAROD**
Jože Grebenc Svet ZKS KS Ig

PODELJENI SO BILI POKALI IN PRIZNANJA TRADICIONALNEGA STRELSKEGA TEKMOVANJA V POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA

- Pokale so prejeli:
- Osnovna organizacija ZRVS Trnovo
 - Osnovna organizacija ZRVS Krim-Rudnik
 - Osnovna organizacija ZRVS Malči Belič
- Priznanja so prejeli:
- Osnovna organizacija ZSMS Polhov Gradec
 - Osnovna organizacija ZSMS Krim Rudnik
 - Osnovna organizacija ZSMS Ig



Predsednik občinskega odbora ZRVS predaja priznanje predsedniku OO ZSMS Iška vas



Zborovanje na Dobrovi ob praznovanju občinskega praznika, je v imenu občanov iz Lajkovca pozdravil predsednik občinske konference SZDL Dimitrije Petrovič in izročil v spomin na to srečanje predsedniku občinske skupščine Viliju Beliču umetniško sliko.

OB OBISKU DELEGACIJE IZ LAJKOVCA

PRIJATELJSTVO JE NAJLEPŠE KOVATI V MIRU

V teh nekaj besedah bi lahko stkali bistvo in številne utrinke resničnega bratstva, ki je bilo navzoče in se kot nepozabno vtisnilo v spomin tudi ob letošnjem srečanju z Lajkovčani.

Tudi ob letošnjem občinskem prazniku nas je obiskala veččlanska delegacija iz pobratene Lajkovca v SR Srbiji. V uradni delegaciji so bili poleg predsednika občinske konference SZDL Dimitrija Petroviča še predsednik izvršnega sveta Mihajlo Milovanovič, predsednik občinskega odbora ZZB Dušan Marič, predsednik občinske konference ZSMS Dušan Jelič, predsednik občinskega odbora Milorad Žunič ter podpredsednik občinskega sindikalnega sveta Tomislav Milošević. Skupaj z našimi predstavniki so, kot je že običajno ob tovrstnih obiskih, izmenjali izkušnje pri svojem delu in se pogovarjali o nadaljnjem sodelovanju, ki ga je po obojestranskih ocenah potrebno še naprej razvijati in bogatiti.

Kakšne so možnosti nadaljnjega sodelovanja, kakšni so pogoji izmenjave izkušenj na delovnem – proizvodnem področju, kakšen je razvoj naše občine, našega mesta in navsezadnje tudi naše republike, pa so lahko spoznali tudi številni predstavniki delovnih kolektivov iz te pobratene občine, ki so si med svojim obiskom pri nas ogledali med drugim tudi tovarno mesnih izdelkov (se pravi eno izmed temeljnih organizacij združenega dela Mercatorja).

Obisk pa so tokrat prvič izmenjali tudi najmlajši, saj je bilo okrog deset šolarjev na dvodnevnem obisku pri svojih vrstnikih na osnovni šoli Vrhovci. Skovali so nepopisno lepo in trajno iskreno prijateljstvo in kot je dejal šolar iz Lajkovca, ki je prenesel pozdrave mladine te srbske občine našim mladincem na praznovanju občinskega praznika na Dobrovi, „poznati moramo vrednote in tradicije revolucije, svoje delo in svoj razvoj, tako bomo lažje in boljše negovali mir, bratstvo in svobodo, gradili našo skupno domovino!“

POSLOVILI SMO SE

... od Jožeta Kopitarja – Gregorja

Jože Kopitar se je rodil leta 1905 v Bukovici pri Vodichah. Ker mu je oče umrl in so živeli v revščini se je moral začeti že kot otrok preživljati sam z delom pri kmetih. S tem si je prislužil hrano in streho nad glavo. Z življenjem se je torej srečal v dobi, ko hodijo danes otroci v drugi razred osnovne šole, tedaj je začel bitko. Nadaljeval jo je kot gradbeni delavec v Zagrebu, kot poštni delavec na Brezovici in v Ljubljani. Sistem, ki ga je okusil že v tako rani mladosti, je zasovražil in zato je začel že izredno mlad delati za KP. Deloval je med delavci in leta 1928 je bil sprejet v KP. Štiri leta kasneje pa je stal pred diktatorskim sodiščem tedanjega sistema in bil obsojen na dve leti in pol zapora. Zaprt je bil v Sremski Mitrovici kjer se je tudi dokončno „prekalil“. Tam se je srečal z znanimi revolucionarji Mošo Žijajevićem, Tonetom Tomšičem, Otokarjem Keršovanijem, Ognjenom Prico in drugimi znanimi revolucionarji. Po vrnitvi iz zapora je delal naprej za KP in bil sindikalni voditelj. Junija 1941 je odšel v partizane. Bil je sekretar rajonskega komiteja KPS Ljubljana – Vič, kasneje sekretar okrožnega komiteja Ljubljana – okolica. V NOV je bil politkomisar bataljona Krimskega odreda. CK KPS ga je med NOV poslal na Kočevsko, kjer je bil sekretar kočevskega okrožnega komiteja, nato ribniškega in nato notranjskega okrožnega komiteja KPS. Izvoljen je bil v zbor odposlancev slovenskega naroda in nato na zboru v SNOS. Po vojni je opravljal vrsto pomembnih funkcij: bil je glavni tajnik slovenskih sindikatov, načelnik oddelka v ministrstvu za socialno varstvo in delo, pomočnik ministra za delo, podpredsednik RK Slovenije in v mestnem komiteju ZK Ljubljana, dokler ni odšel v zaslužni pokoj. Bil je nosilec spomenice 1941 in drugih visokih odlikovanj.

... od Petra Bratkoviča – Zvoneta

Peter Bratkovič – Zvone se je rodil leta 1907 v delavski družini v Kopru. Sredi prve svetovne vojne je bila družina preseljena v Nemčijo in je moral zato v nemške šole. Od tam je šla družina v Ptuj in v tem času mu je umrl oče. Z materjo sta se vrnila v Renče in se težko prebijala skozi življenje. Z očetovo skromno pokojnino je bilo konec, ker je oče umrl in sta tako ostala z materjo brez sredstev za preživljanje. Še kot otrok je odšel Peter Bratkovič na delo k zidarjem, nato pa se je izučil za mizarja.

Delal je v Trstu in se vključil v slovenska nacionalna društva. Sploh je že kot mlad začel delovati kot zaveden Slovenec proti fašizmu. Fašistični pritisk se je zato nanj tako povečal, da je moral oditi v Jugoslavijo. Naselila sta se z materjo na Viču. Odtlej dalje je deloval na Viču. Takoj ko se je začela vojna je začel delovati za KP in je bil oktobra 1941 sprejet v njene vrste. Nekaj mesecev kasneje je odšel povsem v ilegalo. Februarja 1942 je bil že sekretar rajona KP na Viču, nato pa je delal v rajonu Bežigrad in je deloval na vojaškem sektorju. Poleti 1943 so ga okupatorji izsledili, zaprli in mučili. Nič ni priznal. Obsodili so ga na 30 let ječe. Po kapitulaciji Italije je prišel spet na svobodo in je deloval spet za OF. Zaradi okupatorjevega preganjanja pa je odšel v partizane. Tudi po vojni je nadaljeval s svojo borbo, sedaj za izgradnjo porušene domovine. Bil je nosilec spomenice 1941.

DELO SOCIALISTIČNE ZVEZE

Člani predsedstva občinske konference SZDL Ljubljana Vič – Rudnik so se zbrali na svoji redni seji, dne 12. aprila 1976.

Kot prvo so vsi prisotni sprejeli samoupravni sporazum za ustanovitev kluba samoupravljavcev. Nato pa je predsednik koordinacijskega odbora za uvajanje celodnevne osnovne šole pri OK SZDL Franc Krumberger poročal o aktualnih vprašanjih s področja stališč problemske konference o celodnevni šoli. Predvsem je poudaril, da se moramo kljub nekakšnemu pasivnemu odporu, ki se v zadnjem času javlja, to je opazno tudi pri odmerjanju sredstev v te namene, še nadalje zavzemati za nemoteno in čim hitreje prehajanje na to novo obliko življenja in dela v osnovni šoli. Nadalje bomo morali gledati na to, da ne bomo šli v drobljenje celodnevne šole, to je, da bomo razvili manj šol z več oddelki in ne obratno! Tako iz poročila kot tudi iz razprave, ki je temu sledila pa je bila najbolj poudarjena zahteva po tem, da se vso dejavnost pedagoške, finančne in organizacijske plati zajame kompleksno in sistemsko uredi, ker bomo le-tako uspešno nadaljevali dosedanja prizadevanja in že vidne rezultate s tega področja.

Tej točki je sledila informacija o pripravah na proslavljanje občinskega praznika in hkrati dneva ustanovitve OF, ki jo je podal predsednik pripravljalnega odbora Vili Belič. Mednarodskimi zadevami pa je predsedstvo imenovalo svet za informiranje in odbor za pripravo referenduma o samopriskvu.

20 PLODNIH LET

Ob letošnjem občinskem prazniku je predsednik izvršnega sveta skupščine občine France Martinec slovesno odprl novo proizvodno halo Elektromontaže. Kot smo že v zadnji številki zapisali, je delovni kolektiv te svoje nove moderne prostore zgradil takorekoč popolnoma sam. „Tako gospodariti bi morali pravzaprav vsi, varčevati in predvsem delati, živeti za svoj kolektiv, za družbeno širšo skupnost in uspehi so tu.“ Tako je poudaril v svojem pozdravnem govoru več kot stočlanskemu kolektivu te delovne organizacije in jim zaželel še obilo delovnih uspehov France Martinec.



France Martinec je spregovoril ob otvoritvi Elektromontaže

OSNUTEK ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU V JAVNI RAZPRAVI

Zvezni zbor skupščine SFRJ je 29. aprila sprejel osnutek zakona o združenem delu ter pozval delovne ljudi in občane k javni razpravi o njem. Razprava se bo zaključila 20. septembra tako, da bi bil zakon lahko sprejet še letos in sicer predvidoma ob Dnevu republike.

S sprejemom tega zakona – pa še prej: že v času javne razprave – so ustvarjeni še ugodnejši pogoji za razvijanje socialističnega samoupravljanja, za nadaljnjo krepitev položaja delavca v združenem delu in vodilne vloge delavskega razreda v naši socialistični družbi. Zakon predvsem utrjuje samoupravni družbeni položaj delovnega človeka z opredelitvijo njegove pravice do ustvarjanja in delitve dohodka ter upravlja s celokupno družbeno reprodukcijo, določa temelje in merila za organiziranje samoupravnega združenega dela in zagotavlja sredstva, s katerimi delavec uresničuje svojo neodtujljivo pravico do dela s sredstvi v družbeni lasti z namenom, da zadovolji svoje osebne in skupne potrebe ter da upravlja delo, pogoje in sredstva dela. Zakon nadalje ustvarja temelje za nenehno širjenje medsebojnih vezi med delovnimi ljudmi in njihovimi organizacijami, ki se spletojo s številnimi družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi. Zakon končno izraža nepretrganost naše revolucije in predstavlja osnovo, s katero bodo uspešnejše doseženi v združenem razvoju novi rezultati v smeri osvoboditve dela in delovnega človeka ter krepitev oblasti združenega dela. Ker zakon obsega celokupnost organizacije in odnosov združenega dela in predstavlja nadaljnjo njegovo revolucionarno preobrazbo, se ga je že prijel vzdevek „mala ustava“.

Javna razprava o osnutku je že zasnovana, organizirana in usmerjena. To je potrebno zato, ker ta javna razprava ne sme biti zgolj vsebinski pregled nekega dokumenta, temveč mora predstavljati predvsem tvorno sodelovanje vseh delovnih ljudi in občanov, – na osnovi predhodnega seznanjanja z vsebino zadevnega osnutka –, v analiziranju doseženega stanja samoupravnega organiziranja in odnosov ter v opredeljevanju za spremembe in nove rešitve v skladu z intencijami in določbami osnutka zakona. To pa pomeni, da je potrebno osnutek obravnavati življenjsko s stališča razmer in potreb okolja, ki ga obravnava. Zato pa je neobhodno, da osnutek zakona obravnavajo prav vse temeljne celice naše samoupravne družbe, njihove združbe in njihova telesa, pri čemer vseskozi akcijsko delujejo vsi družbenopolitični dejavniki.

Na ravni občine sta nosilca javne razprave občinska konferenca SZDL in občinski svet ZSS, usmerja in spremlja pa jo koordinacijski odbor za spremljanje uresničevanja ustave, ki obstaja pri občinskem komiteju ZKS. V skladu z načrtom republiškega sveta je pri občinskem svetu zveze sindikatov ustanovljen politični aktiv, ki bo aktivno sodeloval v izvajanju javne razprave v temeljnih samoupravnih celicah. V ta namen je bil izdelan poseben načrt aktivnosti za izvajanje javne razprave o osnutku zakona.

V temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, krajevnih in samoupravnih interesnih skupnostih ter drugih samoupravnih organizacijah pa so ustanovljeni posebni odbori, ki organizirajo in vodijo javno razpravo v svoji sredini ter so v stalnem neposrednem stiku z občinskimi političnimi aktivom.

Časovno je težišče javne razprave v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih postavljeno v maj, junij in začetek julija ter se zaključuje z zbori delovnih ljudi in članskimi sestanki. Povzetek in zaključek te razprave na ravni občine pa bo v septembru in sicer na razširjenih sejah političnega aktiva ter organov družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine.

J. ČEBULI

IZ OSNUTKA ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

Načela sistema samoupravnega združenega dela:

delavci upravljajo svobodno, neposredno in enakopravno svoje in celotno družbeno delo v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbi v celoti! socialistično samoupravno združeno delo temelji na:

- oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi,
- družbeni lastnini produkcijskih sredstev,
- pravici dela z družbenimi sredstvi,
- samoupravnem položaju delavca,
- družbenem značaju dela,
- demokratičnem, samoupravnem odločanju o delu in družbeni reprodukciji!

Oblike in elementi sistema združenega dela so:

- združevanje dela in sredstev v organizacijah združenega dela, poslovnih in drugih interesnih skupnostih,
- svobodna menjava dela v okviru oziroma prek interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti,
- družbeno planiranje, družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje
- upravljanje in gospodarjenje z živim in minulim delom, v tem razvijanje samoupravnih odnosov pri pridobivanju, razporejanju in delitvi dohodka,
- odločanje v organizacijah združenega dela o delovnih in življenjskih razmerah ter drugih osebnih, skupnih in družbenih potrebah in interesih delavcev!

Delavci v združenem delu ustvarjajo s skupnim delom novo vrednost – dohodek organizacije združenega dela, ki je družbena lastnina! Razpolaganje z dohodkom je neodtujljiva pravica delavcev, ki jo uresničujejo v medsebojni povezanosti in odvisnosti ter na podlagi solidarnosti in vzajemne odgovornosti!

POGLED K SOSEDOM

IZ GLASIL LJUBLJANSKIH OBČIN

Rezultati vlivajo optimizem

Tovarna dekorativnih tkanin že vrsto let uspešno posluje in njene proizvodni in finančni rezultati so ugodni in vlivajo optimizem. Letos bodo namreč prodali za 410 milijonov dinarjev izdelkov, lani so izvozili za dve milijona dolarjev blaga in so tako izvoz v primerjavi z letom 1974 povečali kar za 70 odstotkov. Še bolj vzpodbudno je, da izvažajo pretežno konvertibilno tržišče, nekaj pa tudi na vzhod. Seveda pa ima tovarna tudi velik posluš za druge probleme v občini, zlasti za otroško varstvo.

„JAVNA TRIBUNA“ – Šiška

Že dober mesec vabijo na sestanke in razgovore v Krajevno skupnost „Boris Kidrič“ skupine okoli dvajset krajanov, s katerimi se pogovarjajo življenju na terenu, najbolj pereči problematiki in o pripravljenosti krajanov za sodelovanje v krajevni samoupravi... Za to obliko kadrovanja so se krajevni skupnosti odločili zato, ker številna vabila, namenjena vsem krajanom, niso dosti zalegla. Zdjaj pa na teh sestankih ob koncu izpolnjujejo tudi anketne liste, v katerih se posebej označijo interesna področja, v katerih so pripravljeni sodelovati...

„ZBOR OBČANOV“ – Bežigrad

Javni prevoz »brezplačen«?

Ljubljana z vsemi svojimi delovnimi organizacijami zaposluje okoli 170.000 občanov. Približno 50.000 se jih vozi na delo iz bližnje in daljnje okolice. Če k temu prištejemo še dijeke, študente, upokojeince in invalide, je jasno, kakšno vlogo ima javni potniški promet. Pri „Viatorju“ računajo, da bodo od mestnega in primestnega prometa „iztržili“ čez leto nekaj manj kot 250 milijonov dinarjev. Ta znesek pa bi lahko – kar je kot pravijo dovolj za normalno poslovanje, ne pa za razširjeno reprodukcijo! – zbrali tudi drugače. Delavci – občani bi se morali dogovoriti, da od dohodka vsakega zaposlenega izločijo mesečno okoli 130 dinarjev. Tako bi imeli vsi zaposleni v Ljubljani „brezplačno“ vozovnico na vseh progah. Obstaja tudi drug predlog: brezplačno naj bi se vozili le na progah, ki so speljane po mestu. To bi pomenilo za okoli 40 % manjši mesečni prispevek na zaposlenega... Zdjaj je to za sedaj le predlog TOZD Mestnega potniškega prometa...

„DOGOVORI“ – Centar

Vsak mladinec – aktivist

V osnovni organizaciji ZSMS doma tehniških šol na Vidovdanski delovni aktiv, kjer prevladuje geslo: „Vsak mladinec – mladinski aktivist.“ Imajo vrsto klubov in sekcij, med katerimi se zlasti odlikuje komisija za idejnopolično delo in marksistični krožek, v prostem času pa so najbolj vneti strelci in radioamaterji.

„DOGOVORI“ – Centar

V zasebnem sektorju slabo organizirani

V občini Moste – Polje je zaposlenih pri zasebnih delodajalcih več kot 50 delavcev, ki pa so kljub vsem poskusom slabo sindikalno organizirani. Osnovna organizacija je bila sicer ustanovljena, njeno delo pa je zaradi maloštevilnosti kaj kmalu zamrlo... Zdjaj si prizadevajo za ponovno oživitve, saj bodo lahko delavci ob pomoči osnovne organizacije uveljavljali svoje pravice iz delovnih razmerij, hitreje reševali stanovanjske probleme in se dopolnilno izobraževali...

„NAŠA SKUPNOST“ – Moste – Polje

OB POTRESU V ZAHODNI SLOVENIJI

NAJ BO NAŠA POMOČ HITRA!

10. maja je na pobudo političnega aktiva naše občine predsedstvo občinske konference SZDL imenovalo koordinacijski odbor za pomoč ob potresu prizadetemu območju. Odbor v katerem so predstavniki vseh družbenopolitičnih in družbenih organizacij vodi član izvršnega sveta Ivan Lovše.

V občini se zavedamo, da moramo kar se da hitro organizirati pomoč in jo nemudoma posredovati prizadetim Tolmincem. Predsedstvo OK SZDL prav tako pa tudi politični aktiv sta dala pobudo za zbiranje denarnih prispevkov tako po krajevnih skupnostih kot tudi po šolah in delovnih organizacijah. Hitra pomoč je najdragocenejša in najučinkovitejša. To so dokazale tudi številne delovne organizacije naše občine, ki so v ponedeljek že oddale sedem počitniških prikolic, nemenjenih prizadetim prebivalcem zahodne Slovenije. Prav tako je predsedstvo OK SZDL soglasno podprilo sveženj ukrepov, ki jih je na ponedeljkovi seji sprejel republiški Izvršni svet.

O DELU SODIŠČA ZDRUŽENEGA DELA

UPRAVIČENO NA SODIŠČE

Sodišče združenega dela Ljubljana je v preteklem letu že uspešno začelo opravljati svojo nalogo. Začelo ni le sodišče, temveč so njegovo vlogo in pomen tudi že povsem doumeli in se z vlogo tega sodišča spoznali tudi delavci. To dokazuje veliko število primerov, ki jih je to sodišče že na začetku svojega dela dobilo v obravnavo. Število predlogov za obravnavo pa se celo povečuje iz meseca v mesec. Kot je razveseljivo, da se je tako hitro uveljavila nova oblika oziroma novo sodišče, tako pa je nenehno večanje števila predlogov manj razveseljivo za sodnike na tem sodišču. Že sedaj so namreč preobremenjeni. Sodišče združenega dela se namreč srečuje z velikimi kadrovskimi težavami. Da je povsod pomanjkanje sodnikov, je že splošno znano in sodišča združenega dela, kot najmlajša po starosti, so zato še najbolj na udaru kadrovskega pomanjkanja. Potrebovali bi še nekaj sodnikov, vendar jih ne dobijo. Nujno pa bo treba kadrovsko sodišče ojačiti.

Med ljubljanskimi občinami je dobilo sodišče najmanj predlogov iz višje občine, le 21, torej šestkrat manj kot npr. iz občine Center, ali pa pomeni to, da je na Viču vse tako urejeno ali da se delavci še niso navadili na novo sodišče? To bo pokazal čas. V višjih primerih gre vedno za delovne spore.

Od zadev, ki se nanašajo na našo občino, so doslej rešili že osem primerov.

Do kakšnih sporov pride najbolj pogosto? Največ je sporov zaradi osebnih dohodkov in različnih nadomestil in sploh raznih prejemkov. Na drugem mestu so spori zaradi kršitev delovnih obveznosti, tu gre tudi za prenehanje lastnosti delavca v združenem delu, medtem ko zasedajo tretje mesto spori zaradi razporeditve na delovno mesto oziroma zaradi ocene delovnega mesta. Predlagatelji zadev so v več kot 90 odstotkih delavci sami. Le redko so to pravne osebe, samo enkrat pa družbeni branilec samoupravljanja. Sindikat in družbenopolitične skupnosti pa niso dali niti enega predloga!

Sodišče je lansko leto zaključilo z 234 nerešenimi zadevami. Preko 150 pa so jih rešili. Zavrženi pa so bili le trije predlogi, kar kaže na to, da se predlagatelji le izredno redko neupravičeno obnejo na sodišče. Postopek pred sodiščem traja največkrat le kak mesec ali pa od 3 do 6 mesecev. Dlje od tega roka ni trajal niti en postopek kljub obremenjenosti sodišča. Problemi so bili lani tudi zato, ker v občinah niso delali družbeni branilci samoupravljanja in je zato moralo sodišče obveščati družbenega pravobranilca na republikanski ravni, kar pa je vse zavleklo, sa se je nabralo preveč vsega. Precej primerov je sodišče obravnavalo tudi v zvezi z bolniškimi, ki so večkrat neupravičene, večkrat pa so kriteriji tudi preostri in se je že zgodilo, da je zdravnik odklonil bolniku bolniško nekaj dni pred smrtjo.

Sodišče bo zadeve lahko reševalo hitreje in bolje, če bo ustrezno kadrovsko zasedeno. Za to pa bodo vsekakor morali poskrbeti.

M. DIMITRIČ

USPEŠNI VIŠKI MILIČNIKI

Delo miličnikov postaje milice Ljubljana Vič-Rudnik je bilo tudi v preteklem letu, kot vsa leta doslej, izredno uspešno. Delavci te postaje se lahko spet pohvalijo z lepimi uspehi in tudi s tem, da so nad poprečjem kolegov v Ljubljani. Odstotek raziskanih kaznivih dejanj je namreč za osem odstotkov boljši kot pa je ljubljansko poprečje. Da je njih delo tudi vedno bolj cenjeno je pokazal primer KS Podpeč-Presej, ki je podelila priznanje prizadevnemu miličniku, posebej zaradi dobrega povezovanja, kar je tudi bistveno pri konceptu družbene samozasčite.

Lani je bilo za 13 odstotkov manj kaznivih dejanj kot leto poprej. Ta statistika je malce varljiva, ker so leto poprej odkrili miličniki veliko bando, ki je povzročala tak nenaden skok kaznivih dejanj. Kazniva dejanja klasičnega kriminala so sicer upadla, naraslo pa je število kaznivih dejanj v gospodarstvu. V občini sami je postajala Vič zabeležila za četrtno manj kaznivih dejanj, oddelka Rudnik in Velike Lašče pa po nekaj odstotkov več kot leta 1974. Med kaznivimi dejanji klasičnega kriminala prevladujejo navadne velike tatvine ter tatvine koles in mopodov. Ubojeje je bilo pet, posilstev in poskusov posilstev pa 13. Slednji, torej krvni delikti so se vsi zgodili na območju postaje Vič. Torej je središče bolj nevarno.

Lani so miličniki uspešno odkrili večjo skupino krivolovcev, ki so povzročali veliko škodo in celo streljali na ljudi. Skupaj so lani obravnavali 654 storilcev, ki so storili skupaj za preko 2,5 milijona škode. Marsikdaj bi bilo škodo in kaznivo dejanje moč preprečiti, če bi se že bolj uveljavila družbena samozasčita in če bi bila v podjetjih ustrezno organizirana čuvajska služba.

Zoper javni red in mir se je lani prekršilo 819 občanov in občanek. Število teh kršitev je v porastu za približno šestino. Večina prekrškov te vrste je storjenih popoldne in zvečer. Največkrat gre tu za pretepe, drzno vedenje in nedostojno vedenje. Takih prekrškov je bilo kar 323. Pri opravljanju zadev s tega področja so odkrili miličniki tudi cela „skladišča“ orožja, saj so zaplenili celo bombe in granate, da o puškah in samokresih ne govorimo. Miličniki pa so imeli tudi težave z nekaj posamezniki, ki so valjevali vero drugim občanom.

Prometna varnost se v primerjavi z letom poprej ni izboljšala in že od leta 1974 število nesreč narašča letno za četrtno. Lani je bilo 1430 nesreč. V teh nesrečah je bilo za 6,8 milijona dinarjev materialne škode. Nesreče se največkrat dogajajo popoldne in zgodaj zvečer.

Postaja milice je lani naredila veliko na področju krepitve in razširjanja družbene samozasčite, posebej z učvrščevanjem vezi s krajevnimi skupnostmi.

Lani so se miličniki PM Vič znašli nekajkrat v zelo nevarnih položajih, enega izmed miličnikov so celo štirikrat ranili zlikovci. Da bi izboljšali delovne pogoje miličnikov na postaji, bi bilo treba več miličnikov. Sedaj je od sistemiziranih delovnih mest ustanoviti tri četrtnine. Za boljše delo milice bi bilo treba postaviti tudi oddelke na Dobrovi ali v Polhovem Gradcu. Viški postaji pa bi bilo treba preskrbeti nove prostore, saj so sedanji mnogo premajhni.

M. DIMITRIČ



KAKO HITREJE REŠEVATI PROBLEM VARSTVA OTROK NA VIČU

VVZ Malči Belič ima 640 odklonjenih otrok.

Z izgradnjo sosesk na območju KS Malči Belič in KS Vič se dnevno razširjajo potrebe po varstvu otrok. Čeprav je VVZ Malči Belič v zadnjih dveh letih razširil zmogljivost za 350 novih mest, vendar potrebe mladih družin naraščajo, saj je med 640 odklonjenimi otroki kar 250 dojenčkov. V jeseni pa bo zavod lahko sprejel le 40 dojenčkov, torej problem ostaja neresljiv za 210 dojenčkov.

VVZ Malči Belič je že od nekdanj sprejemal dojenčke tudi iz bližnjih sosesk, to je iz KS Bičevje, Rožna dolina, Brdo, Vrhovci. V

teh KS ni jasli to pa pomeni, da je zavod opravljal razširjeno vzgojno-varstveno nalogo kar za 6 krajevnih skupnosti.

Glede na specifičnost in razširjenost problema je uprava VVZ sklicala v marcu razgovor, ki so se ga udeležili predsedniki oziroma tajniki 6 KS, predstavniki VVZ, družbenopolitičnih organizacij in patronažna sestra.

Ob analizi problema otroškega varstva so udeleženci ponovno poudarili, da je vzrok za tako stanje, enostransko planiranje sosesk, ki zagotavlja le stanovanje, pozablja pa se na otroške ustanove in šole. Skupnosti otroškega varstva bodo morale bolj akcijsko pristopiti k reševanju nastajajoče problematike, ob tem pa se ne bi smela zmanjšati prizadevnost KS, VVZ in drugih organizacij na terenu. Takoj pa je treba začeti z organizacijo varstva dojenčkov na domu.

Udeleženci razgovorov so sprejeli naslednje zaključke:

Skupnosti otroškega varstva Ljubljana Vič-Rudnik (SOV) predlagajo, da takoj pripravi vse potrebno za razvoj varstva v družinah, v zvezi s tem naj bi SOV tudi z razpisom pabilila varuhinje k sodelovanju. Udeleženci so imenovali posebno grupo, ki jo sestavljajo predstavniki iz vseh 6 KS. Naloga te skupine je, da v sodelovanju s SOV pripravi konkretno akcijo na terenu.

Glede na to, da 4 KS (Milan Česnik, Rožna dolina, Brdo in Vrhovci) še nimajo jasli, naj VVZ Malči Belič še v naprej sprejema v varstvo dojenčke iz socialno ogroženih družin iz teh KS. Ob tem pa je bilo poudarjeno, da se morajo le KS zavzemati za razširitev kapacitet za otroke vseh starosti.

Udeleženci razgovora so poudarili zahtevo, da se v perspektivnem programu ne sme dovoliti izdelave novih načrtov za otroške ustanove, namreč v zadnjih 5 letih je bilo zgrajenih več tipov VVZ, pridobljene pa so bile tudi dobre in slabe izkušnje nekaterih tipov VVZ.

Prav tako so kritično ocenili sodelovanje nekaterih institucij pri gradnji VVZ, namreč nesprijemljivo je dejstvo, da se je gradnja objekta Marles II. faza na Viču podaljšala za eno leto in to v glavnem zaradi enega hrasta, ki ga „RAST“ ni dovolila podreti.

Na koncu so udeleženci pozdravili pobudo za tako koordinirano sodelovanje med več KS in VVZ, saj se le s skupnim sodelovanjem lahko naloge hitreje rešujejo.

Udeleženci se bodo v najkrajšem času ponovno sestali, da bi ocenili uresničevanje sklepov in se še bolj konkretno poglobili v problem otroškega varstva v naši občini.

Otroško varstvo prerašča zmogljivosti VVZ zato je zadnji čas, da se v tej akciji angažirajo poleg SOV krajevnih skupnosti, saj ta naloga izstopa pred vsemi drugimi problemi zadovoljevanja potreb občanov.

ANGELCA ŽIBERNA

NA PODRUŽNIČNIH ŠOLAH BO ŠE DOVOLJ DOBREGA ZRAKA IN PROSTIH DELOVNIH MEST

Stanje v gospodarstvu je tako, da se je treba tudi v negospodarstvu marsičemu odpovedati. Toda, ko je bilo za vse slabo, ni bilo nezadovoljstva, če se pa neupravičeno in nesorazmerno

prikrajša samo nekaj ljudi in to tiste, ki so že tako za marsikaj prikrajšani, potem je nekaj narobe. Nerazumljivo je, da so po novih merilih o formiranju sredstev za vzgojo in izobraževanje najbolj prikrajšane podružnične šole. Prvič se učiteljem zniža OD za 10 %, ker so to oddaljene šole, drugič pa še za 5 %, ki so jih učitelji doslej prejeli zaradi težjega dela, ker poučujejo dva ali več razredov hkrati – kombinirano. Seveda so poleg tega še ob vse tiste dele dohodka kot ostale normalne šole.

Tovarišica Mesesnelova iz Zavoda za šolstvo nas je na predavanju v Polhovem Gradcu seznanila z rezultati raziskave, ki kažejo, da ni razlike med uspehi dela v kombiniranih in normalnih oddelkih. S tem ni mislila pohvaliti kombiniranega pouka, kot nekaj, s čimer se že kar samo od sebe dosegajo dobri rezultati. Če bi bilo tako, potem lahko v enem dnevu skombiniramo celo Slovenijo. Uspeh je zaradi požrtvovalnega dela. Sploh ne mislimo, da smo učitelji na podružničnih šolah nekaj posebnega. Če bi tako mislili, bi bili že zaradi tega slabši. Vemo pa, da veliko delamo, da je delo težko in odgovorno, da se nimamo komu skriti za hrbet, če bi se slabo delalo in mislimo, da se tudi zaradi tega ne dela slabo. Ni nam treba upoštevati pedagoških in političnih stisk, v katere pridemo in iz katerih si moramo predvsem sami pomagati, ne dela po družtvih in organizacijah, tega smo se navadili in delamo dovolj, ne da bi iskali priznanja. Toda – da se omalovažuje naše ozko poklicno delo – to je sramota. Kakšna pedagoška poteza, stimulans, pohvala, nagrada, priznanje – to deset plus petodstotno znižanje OD! To je siromašenje siromašnih krajev, ker v situaciji kot je, učitelju ni treba, da je zadovoljen tudi z najslabšim delovnim mestom. Zato bodo vasice ostale brez šol, poglobljalo se bo socialno razlikovanje, ker ni dovolj upoštevano načelo nagrajevanja po delu, tega pa sindikat osnovne šole Polhov Gradec ne odobrava.

JOŽE PRAPROTNIK

O ZELENICAH V MURGLAH IN ŠE KJE

Zelenica je zelena. Zelena od rastlin. Rastline so zračni filter. Rastline so prijetne za oko. Dobro se počutimo ob rastlinah.

Zelenice so privatne in skupne. Prej so bile skupne kot privatne. Privatnih zelenic je malo. Skupnih je vedno več. Ni povsem jasno, kdo jih je dolžan urejati, a sčasoma bomo to odkrili s svojimi čutili. Vse več nas je, ki nas zanemarljive in nasmetene zelenice motijo. Tu in tam kdo že kaj ukrene za urejenost zelenic. Celotna komisija so že marsikje ustoličili. Murgelske predsednik hišnega sveta še ni nikoli sklical. Le zakaj ne?

Zelenice so ob hišah. Na zelenicah se sklepajo otroška znanstva in prijateljstva. Spoznavanje narave in družbe v praksi. Tako se imamo odraščali kaj pogovarjati o življenju na zelenicah. Gledamo jih tudi skozi okna. Opažamo spremembe letnih časov. Pogovarjamo se tudi o tem s sosedom, ko se srečamo.

Največ imajo od zelenic psi. Vse več jih je. Ni je zelenice, ki bi ne bila zaznamovana z njihovimi iztrebki. V deželah, ki niso več barbarske, je skrb za pasji iztrebek skrb gospodarja. Sicer kazen! Toda to je v Ljubljani še povsem nenačeto poglavje.

Zelenice zasajamo z drevjem. To so domovi ptic. Ptice pojo. Pobirajo škodljivce. Čebele imajo na zelenicah mnogo dela.

Kako bi brez zelenic? Precej stanovanjcev je v zelenice zaljubljenih. Na njih preživijo večino prostega časa. Posledica je negovana zelenica. Sosedje smo veseli, če nekdo zelenico spremeni v park. To spoštujemo. Na moti nas niti simbolna ograjica. Le zakaj bi motila? Saj je dovolj pogled za veselje.

Zelenica je nezazidan prostor. Takorekoč gradbena parcela brez stavbe. Plačali smo jo vsi. Toda marsikdo vidi v tej „nezazidani parceli“ povečano svojo hišico. Kajti zelenici v lastnem vrtu se ne želi odpovedati. Zato poizkuša dobiti dovoljenje za zidavo na skupni zelenici. Če s tem nikogar ne moti, zakaj ne? Povpraša sosede, če se strinjajo, sme graditi. Toda, če se ne strinjajo? Potem se s sosedi neha pogovarjati. Dogovori se le z upravnim odborom. Ta si domišlja, da sme dati dovoljenje v imenu vse soseske in sosedov, ki se morda ne strinjajo. Tako se pokvarijo sosedski odnosi. Zelenice postanejo predmet velikih privatnih apetitov, predmet spora med doslej dobrimi sosedi in vse več je tega „kislega grozdja“.

Zelenice so skupna last. O njih lahko upravičeno razpravljamo in določa način uporabe le krajevna skupnost. Tudi o murgelskih, ki spadajo v krajevno skupnost Kolezija. Komisija za zelenice hišnega sveta Murgle bi ji morala poročati. Toda predsednik hišnega sveta meni, da zmore vse delo sam. Škoda. Želimo sodelovati. Vsi.

J. ZAGORC

OBISKALI SMO ZAVOD ZA SLEPO IN SLABOVIDNO MLADINO



Pri učni uri v zavodu za slepo in slabovidno mladino



V vagon na zavodskem igrišču pa res ni treba hiteti, saj ne bo ušel, čeprav je pravi „vlak“, ki ga je podarilo ŽTP Ljubljana zavodskim otrokom

ŽALOSTNI, ČE ODPADE PIONIRSKA URA

„Edina tema, ki obstaja, je neznanje.“ Ta Shakespearov izrek je z zlatimi črkami vklesan v marmorno ploščo že takoj na samem vходу v poslopje Zavoda za slepo in slabovidno mladino v Langusovi ulici v Ljubljani. In tega izreka se očitno držijo v zavodu, saj gojence usposablja za samostojno življenje in jih skušajo naučiti čimveč, jih navaditi biti neodvisen in enakopraven z vrstniki, ki imajo dober vid. Diskriminacija, ki je bila včasih očitna, izginja. Poklicev, ki bi bili slepih že zaradi samega pojmovanja, da so slepi, nekako nedostopni in nedotakljivi, ni več. Zavod za slepo in slabovidno mladino nudi svojim gojencem toliko znanja, takega, ki jim koristi v življenju in ki jih usposobi,

želijo enakopravno vključiti v življenje. In tega se v zavodu držijo in uspevajo. S praktično šolo, s prakso, z učenjem v praksi dosegajo uspehe, marsikdaj bistveno boljše kot to uspejo v posameznih okostenelih osnovnošolskih sistemih.

30 let v Ljubljani

Razvojno pot zavoda nam je prikazal njegov ravnatelj FRANCE ROŽANEC. „Naš zavod je začel z delom leta 1917, 30 let pa smo sedaj v Ljubljani. Pravi vzpon smo dosegli šele po osvoboditvi, šele tu na Mirju v Ljubljani. V začetku smo imeli dva objekta: sedanji deški in dekliški dom, kasneje smo zgradili novo šolsko stavbo. V teh letih je iz-

vica slabovidnih, od polovice, ki jih štejejo kot slepe, pa je le pet takih, ki so resnično popolnoma slepi.

Razbijanje spon zastarele miselnosti

Pri nas v zavodu in sploh v Jugoslaviji smo v povojnem času naredili veliko revolucijo v pojmovanju uporabe vida pri slabovidnih. Zapustili smo miselnost, da naj slaboviden ali skoraj slep ne uporablja vida. Nesmisel je vid pasivizirati, kot so to počeli včasih celo na silo s prevezovanjem različnih rutic itn. Vid, kolikor ga je še, je treba uporabljati. Ta skrb in to načelo so nas pripeljali, to lahko rečemo, na svetovno raven. Svetovna zveza uč-

Našim učencem oskrbimo pisalne stroje. Dolgo je trajala naša pot, da smo uspeli vsem učencem nabaviti pisalne stroje. Po vojni nismo imeli niti enega, počasi pa smo napredovali. Danes ga imajo vsi. Po končanem šolanju pa lahko učenec odnese svoj pisalni stroj s seboj. To so posebni pisalni stroji za slepe. Učimo pa naše učence pisanja tudi na navadnem pisalnem stroju.“

Kakšen pa je predmetnik v zavodu?

„Kakšnih izrecnih posebnosti v učnem programu ni. Učni načrt se ne razlikuje od tistega v osnovnih šolah, le da so učenci pri nas bolj obremenjeni, ker imajo še nekaj posebnih predmetov.

nunjeje želje, vendar le želje. Vse bi veljalo okoli 8 milijonov, ki pa jih nimamo in ne vem če jih bomo imeli. Telovadnico z bazenom imamo v načrtu, vendar kaj nam to pomaga, če ni denarja.

Imamo pa seveda tudi bolj ne-skromne želje, ki so pa neuresničljive, vsaj sedaj. Naš dom je pododan in ni najbolj funkcionalen, najbolj primeren... Nov dom bi nam zelo prav prišel.“

„Če se povrnemo k pedagoškemu delu moramo poudariti tudi posebno skrb, ki je nujna za duševno prizadete, ki jih imamo tudi nekaj med našimi učenci. Težave so tudi z razredi, ki imajo kombiniran pouk,

vijanja v smeri idej našega samoupravnega socializma. Obenem pa ne pozabljamo na naše dolžnosti kot je stabilizacija itn. V kar smo se vključili z vso resnostjo.“

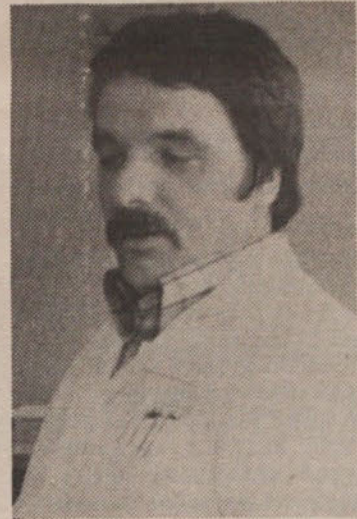
MAJDA PEZDIRC je delegat tehničnega osebja v svetu zavoda. „Zdi se mi, da smo lahko z odnosi pri nas prav zadovoljni. Seveda smo za to poskrbeli sami, saj si lahko organiziramo marsikaj, pač specifično tudi posamezne enote v okviru zavoda. Tako smo tudi v kuhinji uredili, da smo ob istem številu zaposlenih več proste in da smo uspeli izboljšati jedilnik. Malce smo si podaljšali delovni čas, imamo pa potem poletni več počitnic. Vse smo se kar sami zmenili.“



Angelca Poklič



Roman Kavčič



Stane Florjančič



France Rožanec



Jožica Klun



Majda Pezdirc

da se lahko potem šolajo na rednih šolah in fakultetah. S kvalitetnim usposabljanjem, predvsem za življenje, so v zavodu dosegli, da je iz njihovih vrst izšlo v teh letih mnogo strokovnjakov, med njimi pravniki, profesorji itn.

Letos slavi Zavod za slepo in slabovidno mladino tudi svoj jubilej – 30 let delovanja v Ljubljani, delovanja na Viču oziroma Mirju in delovanja v osvobodjeni domovini. V teh 30 letih je bilo doseženega veliko, izredno veliko. Za to imajo zasluge požrtvovalni delavci tega zavoda. V tem času se ni spremenila le tehnika, ni napredovala le tehnološka plat, spremenila se je tudi miselnost. Še se spominjam, ko mi je pred leti rekla tedanja predstojnica zavoda Mira Dobovšek: „Slepi ne marajo in ne potrebujejo pomilovanja, potrebujejo pa znanje, ker se

zavoda izšlo mnogo usposobljenih kadrov. Pri nas so se številni slepi izšolali za telefoniste, fizioterapevte, pravnike, profesorje, pa tudi ročne delavce. Struktura poklicev, ki jih lahko opravlja naš gojenec, se je temeljito spremenila, nič praktično ni več nedosegljivo. Naši gojenci so tudi trgovci, celo avtomehaniki, povsod jih je moč srečati.“

„V tem času 30 let pa se je tudi struktura naših gojencev precej menjala,“ pravi ravnatelj France Rožanec. „Po vojni so k nam prihajali v glavnem otroci, ki so se poškodovali z eksplozivom, ki ga po vojni ni nikjer manjkalo. Tedaj so prihajali številni popolnoma slepi, pa večkrat tudi brez rok. Z leti pa se ta struktura spreminja. Danes je mnogo več slabovidnih in manj stoočstno slepih. Od stotih otrok, kolikor jih imamo v zavodu, je polo-

teljev slepe mladine nam je dala priznanje s tem, da je bila prva evropska konferenca pedagogov, ki delajo s slepimi prav v našem zavodu v lanskem letu. Glede na vse to nas danes ni treba biti sram. Prišli smo dlje kot v marsikateri razviti in napredni državi zahoda.

V zavodu smo dosegli, da danes pošiljamo slepe ne le v posebne šole, temveč povsod, da povsod prebijajo spon zastarele miselnosti. V gimnazijah je veliko naših gojencev, srečamo pa jih tudi med vrtnarji itn. To kar je bilo včasih videti nemogoče in si ljudje sploh ne bi mogli predstavljati ali pa bi imeli za norost, je danes resnica in v praksi potrjena tudi kot prava pot. Enostranskega razvoja le v posamezni smeri, tega ni več.

Skrbimo pa za vse slabovidne, ne le za tiste, ki so v zavodu. Organizirano imamo pomoč po terenu za tiste slepe ali slabovidne, ki so doma in ki morda hodijo v redne šole. Spremljamo njihov razvoj in jim skušamo čim bolj pomagati. Tudi lažje prizadetim slepim skušamo pomagati,“ pravi France Rožanec. In kako je organizirano šolanje v zavodu?

Pisalni stroj v dar

Franc Rožanec: „Skupaj je 13 razredov. Oddelki so pri nas majhni, zaradi lažjega dela seveda pa tudi tako zelo številni nismo. Naši pedagogi morajo veliko svoje usposobljenosti in pozornosti posvečati učbenikom. Učbenike je treba namreč prirežati in ko je prirejen, ga tiskamo v večjih črkah oziroma pač priredimo primerno za naše učence. Z majhnimi sredstvi, ki jih dobi tifološka sekcija, skušamo gospodariti čim bolje.

V zavodu imamo razširjene nekatere posebne navade, ki so se pokazale kot zelo uspešne. Tako poznamo samourejanje in učenje učimo tudi mnogih večščin, ki jih v marsikateri osnovni šoli ne nauče. Tako se npr. učijo plesati, učimo jih pa tudi kuhati, nakupovati, likati, skratka vsa tista opravila, ki se jih sicer nauče otroci doma v družini s posnemanjem.

Služba pomoči na domu

Naša vzgoja bazira na delu. Učenci sami celo perejo s pralnim strojem. Slepi je namreč bolje usposobljen za življenje, če ga naučijo česa, kot pa če mu pomagajo,“ meni DANICA LIPUŠ, pedagoginja in mentorica podmalčka RK v zavodu.

„V zavodu imamo šolo, dom, pa še službo pomoči na domu in tudi raziskovalno delo,“ nam je povedal ravnatelj France Rožanec. „Prevzeli smo raziskave. Tako smo raziskovali profesionalno orientacijo slabovidnih in potrdili tudi z znanstvenega stališča, da je naša praksa usposabljanja pravilna. Danes lahko naše praktične skušnje potrdimo tudi znanstveno teoretično.“

Pedagoginja CVETKA ROŽANEC je prikazala finančni položaj zavoda. „Denarja imamo pravzaprav malo, vendar živimo. Premalo dobivamo, zato je treba poslovati skrajno ekonomično in dejavnost ni zavrta seveda za ceno maksimalnih naporov in reduciranj. Urediti bi morali okolico zavoda za kar bi bilo treba denarja. Potrebujemo telovadnico, saj smo brez nje, prav tako rekreacijske površine. Deški dom bi bilo treba obnoviti. Sanitarna inšpekcija je ugotovila, da je obednica neustrezna. To so naj-

toda drugega izhoda ni,“ je povedala pedagoginja ANGELCA POKLIČ.

Prosveta naj združuje denar

In kako je poskrbljeno za delavce zavoda?

„Prek sindikata bomo predlagali, naj bi prosveta združevala denar za stanovanja, saj so sedaj za nas praktično nedosegljiva, ker je cena prehuda za naše plače, obenem pa zasluzimo preveč, da bi lahko dobili solidarnostna stanovanja,“ pravi predsednik organizacije sindikata v zavodu ROMAN KAVČIČ.

„Mi ne moremo dobiti stanovanj. Zavod nima denarja in nam lahko daje le minimalne kredite, deset do dvajset tisočakov. Sami moramo varčevati, ker najemnega stanovanja ne dobimo,“ razlaga Angelca Poklič.

„Prodrli smo z novo miselnostjo, da nobeno gradivo, ne gre mimo zaposlenih, da res vsi odločamo,“ pravi Roman Kavčič. Močno smo povezani s samoupravnimi organi in z osnovno organizacijo ZK. Več pa bi morali narediti za rekreacijo, vendar ni denarja.“

„Naša osnovna organizacija ZK šteje 11 članov,“ nam je povedal STANE FLORJANČIČ, sekretar osnovne organizacije. „Mislim, da se uspešno vključujemo v samoupravno dejavnost, saj ima vsak komisij varj eno ali dve funkciji. Kljub temu pa so naši člani ZK aktivni tu in na terenu, čeprav morda malce manj kot bi bili sicer. Veliko pozornosti pa naša OZK posveča vzgoji učencev in njih raz-

Aktivni učenci

Kako so pa samoupravno organizirani učenci? Se tudi oni vključujejo v to?

„Otroci so aktivni nenehno. Pri nas imamo že sedaj praktično celodnevno šolo, le da je ne imenujemo tako. Iz neobglenega naredimo samostojnega. Vsi so delavni in svet pionirskega odreda ima opravka le s koordinacijo,“ pravi predsednica sveta Cveta Rožanec.

Mentor pionirske organizacije JOŽICA KLUN: „18 dejavnosti imamo. V vse občinske in republiške akcije smo vključeni, povezujejo se s drugimi pionirskimi odredi, imamo samoupravne, debatne večere, prireditve, svečanosti, vse skupaj z ZSMS. Izdajamo tudi otroški časopis „Naša misel.“

Stane Florjančič, mentor ZSMS in šolske skupnosti: „Ze sedmi razred pritegnemo v ZSMS, zato da nas je več. V šolski skupnosti pa imamo vse samoupravno organizirano od dežurstva do pošte in tega da je dirlnik sestavljajo otroci sami.“

Danica Lipuš, mentorica RK: „Otroci delajo v RK v treh skupinah. Imamo tudi tečaje in na koncu zaključne izpite. Sodelujemo z ostalimi šolami in se vključujemo v sosedsko pomoč, za kar so naši otroci zelo zainteresirani.“

Kot so povedali v zavodu, pa je med otroki še neka posebnost, ne veselijo se, če odpade ura pionirskega sestanka ali samourejanja ali samoupravljanja, radi so namreč pri teh urah. Veseli pa so seveda, če odpa' matematika, to pa je normalne 'ajne“

Ri varjal se je in fotografiral: MILOVAN DIMITRIČ



Danica Lipuš



Cveta Rožanec

OBISKALI SMO KS BREZOVICA

USPEŠNA PRIZADEVANJA ZA ENOTNOST

Družbenopolitične organizacije in krajevna skupnost Brezovica dajejo precej poudarka integriranju in sodelovanju vseh prebivalcev Brezovice. Na Brezovici so bile pred NOB nekatere težave pri sodelovanju in v medsebojnih odnosih. Ker se je to prenašalo tudi na začetne čase po NOB, so se morale družbenopolitične organizacije posebej angažirati na integraciji prebivalcev, da bi nastopali kot homogena celota. V prejšnjih časih je bila za odnose značilna napetost med prvotnimi prebivalci — kmeti in priseljenimi. Vse je šlo celo tako daleč, da pred vojno delavci niso smeli biti člani gasilskega društva, temveč le kmetje. Takšnih razprtij je bila vrsta in so se morale zato družbenopolitične organizacije v časih po vojni potruditi, da so zedinili kraj. To jim je tudi uspelo, vsaj v veliki meri, čeprav včasih pri posameznikih še vedno prodre miselnost, da je za Brezovico bolje če so sprti med seboj in se zato posamezniki skušajo držati bolj ob strani, niso pripravljene sodelovati, radi bi delili Brezovico na gomje, spodnje, srednje in kdove kakšne konce. Do takih zelo lokalističnih gledanj je prišlo tudi v primeru vodovoda, ki so ga zgradili nekateri graditelji novih hiš sami, sedaj pa nasprotujejo priključitvi vode za ostale hiše na njihovem območju. Vsa zadeva je že dolgo pred sodiščem in se še vedno vleče, nedvomno pa kali odnose na Brezovici.

V tem položaju so ves čas po vojni odigravale družbenopolitične organizacije pomembno vlogo pri združevanju interesov in so v tem največkrat tudi uspevale. Tudi sedaj uspešno privlačijo k delovanju večino, razen tistih, ki jih odbija kler. Tako je danes za Brezovico značilna velika aktivnost vseh tistih, ki so pripravljene delati in sodelovati. Zato so uspeli tudi že marsikaj narediti, družbenopolitične organizacije in KS pa so znani kot prizadevni.

Premalo udeležbe na občnih zborih

Breme družbenopolitičnega delovanja nosijo na Brezovici SZDL in ZK. Kako deluje organizacija SZDL? O tem pravi predsednik krajevnih organizacij DUŠAN UŠTER: „Tekoče naloge vse sproti uspešno rešujemo.“

Kljub temu pa večkrat nismo zadovoljni z občani, saj menimo, da je udeležba na zborih občanov preslaba. Zbori občanov so stvar vseh, ne pa le peščice. Tega bi se morali zavedati vsi! Včasih so tudi premalo aktivni tisti člani ZK, ki na našem terenu le stanujejo, organizirani pa so drugje. Sedaj se že dalj časa maksimalno angažiramo, in se bomo še, pri utrjevanju delegatskega sistema. Želimo usposobiti čim boljše delegate. Urejamo evidenco kadrov. Koordinacija med družbenopolitičnimi organizacijami v okviru naše organizacije je dobra, posebej pa je razveseljivo, da smo oživili ZSMS v kraju in da tudi marljivo delajo. Mladi se tudi v naše delovanje uspešno vključujejo. Dobro sodeluje z nami tudi osnovna šola.“

„Na našem terenu je včlanjenih v ZK 4,2 odstotka prebivalcev,“ je povedal sekretar OZK Brezovica MARTIN SELAN. Vendar so tu všteti tudi tisti, ki so organizirani v delovnih organizacijah, medtem ko naša OZK šteje 16 članov. Lani smo sprejeli dva nova člana, še nekaj pa imamo evidentiranih. Računamo na ZSMS, da nam bo predlagala svoje najboljše mladince. Delovna organizacija ZSMS je lahko dobra šola in vir za naše članstvo. Bili smo kot OZK večji, vendar nas je sedaj manj, ker so se vnanje gorice organizirale v svojo OZK. Prej smo bili namreč skupaj.

Poudarek izobraževanju

Za naše članstvo lahko ugotovimo, da je delavno, le bolj bi se morali v naše delo vključiti

tisti komunisti, ki pri nas le stanujejo. Nekaterih namreč ni blizu. Škoda! Naši člani pa delajo v vseh organizacijah, posebej pa še v KS. Naše članstvo je tudi zelo aktivno v SZDL. Nismo pa žal doslej dovolj uspešni pri idejnopolitičnem usposabljanju. Na tem področju bomo v bodoče naredili več, več pa bomo naredili tudi na področju izobraževanja ostalih krajanov. Izboljšali bomo tudi informiranje. Sedaj delamo že na izobraževanju tako, da obravnavamo na sestankih OZK poročila o mednarodni in notranjepolitični situaciji.

Sklenili smo, da bomo letos pregledali kader, ki je na našem terenu in naredili o tem posebno evidenco, da bomo videli koga lahko še bolj angažiramo. V ZRVS smo skupaj z organizacijo ZRVS ustanovili aktiv ZK.“

„Naša organizacija je stara, saj imamo šest članov, starih nad 80 let. No, to ni le naša značilnost,“ je povedal o organizaciji ZZB na Brezovici njen predsednik FRANC ALIČ. „Nekateri so seveda zaradi starosti neaktivni, saj ne zmorejo več dela, sicer pa se vključujemo, kjer le moremo. Delamo celo tudi pri gasilcih. Posebnih težav pravzaprav naši člani nimajo, saj imajo stanovanjske razmere urejene in je za borbe dobro poskrbljeno. Na Brezovici pa pogrešamo še kakšno specifično delo za našo organizacijo. Z občine dobivamo premalo direktiv, kaj naj naredimo. Lahko bi nam poslali primere, kako so organizirane in kaj delajo najboljše organizacije ZZB, da bi še mi dobili določene ideje. Seveda pa ne smemo pozabiti povedati, da vzdržujemo spomenike v naši KS.“

Nekateri se drže ob strani

„Na Brezovici je po naših evidencah 145 mladih, vendar imamo le 30 članov ZSMS. Resnica je, da veliko mladih deluje v šolah in delovnih organizacijah, vendar veliko mladih noče sodelovati in se nam ne približajo.“

Tako je povedal predsednik mladinskega aktiva Brezovica BOŽO PAVLIN. „V začetku pa smo imeli tudi nekaj težav s finančnimi sredstvi, saj nismo imeli denarja. Potem pa nam je pomagala krajevna skupnost, tako da sedaj lahko delujemo. Skušamo sodelovati in sodelujemo v različnih organizacijah.“

Referentka za obveščanje in propagando pri mladinskem aktivu MAJDA MAHNIČ: „Enkrat mesečno prirejamo mladinski ples odprtega tipa. Delujemo pa tudi na kulturnem področju. Trenutno pripravljamo igro Županova Micka. Delamo pa tudi na proslavljanju obletnice Cankarjevega rojstva.“

„Žal pa je večkrat na naših prireditvah in sploh prireditvah slaba udeležba,“ ugotavlja predstavnica mladinskega aktiva MARIJA TEKAVČIČ. „Na proslavi Prešernovega dne je bila zelo slaba udeležba. Delovanje bi sploh lahko bilo boljše, če bi bilo več povezanosti med mladimi. Vendar del mladih povezuje odklanja. Mladi tudi precej delamo na športnem področju.“

V krajevni skupnosti Brezovica so zelo pohvalili tudi organizacijo ZRVS, ki je zelo delavna in so nje člani marljivi in prisotni v številnih organizacijah.

Brezovica ima bodočnost

Krajevna skupnost Brezovica ima bodočnost. To ji zagotavlja njena lega ob ljubljanski vpadnici s Primorske. Preden so se začeli naseljevati novi prebivalci je bilo le kakih 80 hiš, danes pa je to naselje s 1500 prebivalci. Med temi je tudi okoli 30 kmečkih družin, medtem ko je takih, ki se ukvarjajo le s kmetijstvom, 10 družin. Vseh pet naselij v KS Brezovica (to so postaja, Radna, Mala vas, Bičevje in središče Brezovice) se nenehno širi. Doslej v glavnem dolgo naselje

ob Tržaški cesti se širi in v bodočnosti bodo tu tudi vedno več gradili. Seveda pa bo to mogoče šele, ko bodo sprejeti zazidalni načrti. Že sedaj je veliko priseljenih, vendar so problemi z urbanizacijo, ki ni načrtna. Zaradi tega prihaja tudi do težav pri gradnji komunalne infrastrukture.

Predsednik krajevnih skupnosti Brezovica JOŽE PLESNIČAR. „Naša KS ima največ težav in zagat zaradi zazidalnega načrta. Ker je bila cela vrsta rezervatov zaradi obvoznice in avto ceste, zazidalnih načrtov ni bilo, ljudje pa so hoteli graditi. In so gradili! Seveda na črno. Posledica tega je, da imamo na Brezovici okoli 100 črnih gradenj. Ljudje so pripravljene plačati tudi parcialno urbanistično obdelavo, le da bi lahko zakonito gradili in vse formalnosti uredili. Sedaj je trasa obvoznice znana in bi res lahko že naredili ustrezne zazidalne načrte. Ne vemo, kaj še odlašajo s tem.“

Črnograditelji so seveda brez elektrike, ker jim je ne smejo priključiti. To rešujejo s „sposojanjem“ elektrike pri sosedih in posledica tega je, da vsepovsod visijo žice. KS nima možnosti, da bi to sama uredila. Z vodo je tudi vrsta težav. KS je dovolila na svojo roko priključitev na vodovod, ker ne moremo pustiti otrok brez vode in tudi vrsta drugih socialnih problemov bi bila. Ojačali smo vodovod iz Podpeči in tako trenutno rešili probleme z vodo. Seveda pa to ni trajna rešitev in če se bo Brezovica širila še naprej, je vprašanje, če bodo lahko Podpečani dajali toliko vode, da je bo dovolj. Ostaja pa odprto vprašanje vodovoda za Zapadno Brezovico. Tam imajo tisti zasebni vodovod in ne dovolijo priključitve novograditeljev nanj.

Letos želimo 930 tisočakov za investicije, ki bi bile nujne, vendar tega denarja verjetno ne bomo dobili. S kanalizacijo imamo vrsto težav. Sedaj ima kanalizacijo vsak sam zase, torej je praktično ni, imajo le jame. Morali bi speljati kanalizacijo mimo postaje. Za to nam bi občina morala dati denar. Treba je urediti tudi kanalizacijo od vrtca do ceste. Odprto je tudi vprašanje javne razsvetljave do šole.“

Kaj bo s trgovino?

Veliko in že dolga leta odprto vprašanje je trgovina na Brezovici. Imamo jo, vendar je premajhna in preslaba založena. Čakati je treba v njej kot „črna živina“. Ena tretjina Brezovčanov kupuje vse v Ljubljani. Seveda, ko pa ne dobijo v trgovini, kar bi želeli, pa še čakati je treba. Mercator pa se obenem pritožuje, da nima prometa. Nič čudnega v takih pogojih.

S trgovino je sploh že poseben problem. Kaj se dogaja, nam ni jasno. Pred petimi leti je Mercator odkupil zemljišče za trgovino, vendar je do danes niso še niti začeli graditi, niti ne vemo kdaj jo bodo. Menda je prostor premajhen. Imamo zemljo pripravljeno tudi drugje pa ni nič. Če ne bo šlo drugače, se bomo obrnili na kako drugo delovno organizacijo, da bi pri nas uredila trgovino. Za to je že skrajni čas. Trgovina je „na tapeti“ na vsakem sestanku, na vsakemu zboru občanov. Včasih so bile tu tri trgovine, pa so vse odlično poslovale, danes pa imamo eno premajhno, interesa za gradnjo pa Mercator očitno nima,“ pravi Jože Plesničar.

Na Brezovici imajo težave tudi z elektriko. Naselje Radna je zvečer skoraj brez toka, niti radio ne igra, da bi kdo pomislil na kuhanje, pa ni govora. Potrebna je nova trafo postaja, ki je tudi že v načrtu. Elektro Ljubljana na tem načrtu že dela in občani so pripravljene tudi sami primakniti določena sredstva le da bi imeli elektriko kot se spodobi.

„Rabili bi tudi delovno organizacijo. Za vsaj nekaj deset zaposlenih, saj sedaj nimamo niti

ene same delovne organizacije. Imamo nekaj obrtnikov, to pa je tudi vse. Ljudje se vozijo v službe v Ljubljano. Za povezavo v kraju pa bi bila delovna organizacija tudi zelo dobro sredstvo, saj bi bili ljudje vezani tudi preko tega,“ je povedal Dušan Ušter.

Seznam nujnih potreb

„Nujno bi rabili javno telefonsko govornico, saj sedaj ne moremo niti za nesreče sporočiti, ali pa če je požar ali če je treba klicati bolnico. Za telefon je pri nas tudi 140 neuslišanih prosilcev.“

Težave pa so tudi z avtobusom. Sedaj imamo Vrhnicičana, vendar čakamo na „šestico“. Bili so o tem že dogovori, pa so zaradi zahtev Kozarčanov propadli. Rabili bi tudi dve avtobusni postajališči,“ pravi Jože Plesničar.

„K temu seznamu želja, naj dodam še jaz željo po slaščičarni in zelenjavni trgovini,“ pravi Marija Tekavčič.

„Imeli smo prodajalca z zelenjavo s stojnico, pa ga je občina odpodila. Škoda!“ nam je povedal Dušan Ušter.

Na Brezovici imajo tudi balinarski športni klub, ki skrbi za rekreacijo starejših. Njegovi člani so napravili lani več sto udarniških ur in zgradili balinišče in klubski prostor, pa tudi v denarju so prispevali 6000 tisočakov. Za športno dejavnost v kraju pa skrbi sicer športno društvo na osnovni šoli. Iz tega društva načrtujejo tudi razviti krajevno športno društvo, le kader bo treba okrepiti.

Predsednik gasilskega društva JANEZ CELARC. „Prostor nam manjka. Obnovili bi radi gasilski dom. Imamo prek milijon vredno opremo, ki je pa iz tega doma niti rešiti ne bi mogli, če bi prišlo do česa. Razširitev je nujna.“ Član gasilskega odbora CIRIL ROPRET pa je povedal: „Precej pozornosti posvečamo mladim. Radi bi še povečali aktivnost, čeprav je že sedaj precejšnja, vendar rabimo dom.“

Izobraževati delegate

AVGUST KUŠAR, vodja delegacije KS: „Izobraževati bi bilo treba delegate. Občani se zanimajo predvsem za lokalne probleme in mi to posredujemo naprej. Povezava s KS je zelo dobra.“ EDVARD VELKAVRH, vodja delegacije v SIS: „Povratne informacije so možne le na zborih, druge možnosti zaenkrat ni. Imamo pa pripombo na prihajanje gradiva, saj je vedno prepozno.“

Na Brezovici pa imajo tudi marljive upokojence in uspešen poravnalni svet, skoraj vsak mesec uspe s kako poravnavo. Probleme pa imajo s šolo. Ravnatelj šole Edvard Velkavrh: „Šola je nova, a je že premajhna. Zaradi naše dobre organiziranosti prešolujejo starši otroke k nam in to tudi iz vrhniške občine in imamo zato prostorske težave. Treba bo graditi naprej.“

Na Brezovici pa imajo tudi aktivne kulturnike. O tem nam je povedala namestnica predsednika KS in predsednica DPM STANKA GERBEC: „Manjka nam ustrezen prostor. Ne moremo organizirati večjih predstav in smo vezani na šolo in njeno avlo in na prireditve, ki jih organizira šola. Imamo KUD, v okviru katerega dela komorni zbor, sicer pa se povezuje s šolo na področju literarnih in raznih drugih krožkov. Knjižnica je sicer v premajhnih prostorih, vendar uspešno dela, saj ima veliko mladih bralcev. Če povem še nekaj o DPM, moram povedati, da smo že naredili več konkretnih stvari: proslave in praznovanja, pa tudi letovanje. Sedaj pa skušamo organizirati prostor za igrišče in prirejamo ure pravljic za najmlajše.“

Tekst in slike: MILOVAN DIMITRIČ



Pri naši okrogli mizi na Brezovici so sodelovali: (od leve proti desni) Janez Celarc, Avgustin Kušar, Ciril Ropret, Martin Selan, Stanka Gerbec, Majda Mahnič, Jože Plesničar, Marija Tekavčič, Franc Alič, Božo Pavlin, Edvard Velkavrh in Dušan Ušter.

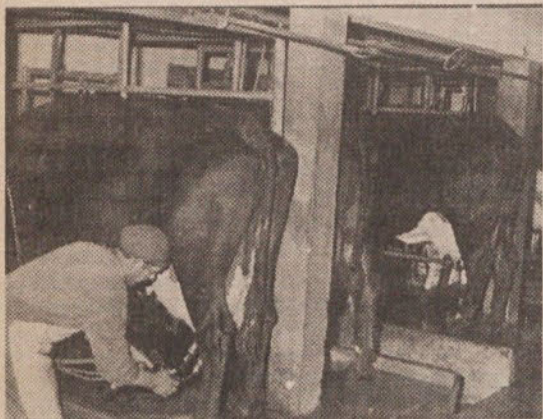
SPODBUDNI REZULTATI PREUSMERJANJA KMETIJ

V minulem srednjeročnem programu razvoja kmetijstva (od leta 1971 do 1975) smo začrtali pomembno mesto prav preusmerjanju kmetij. Rezultati se vsakodnevno kažejo v povečani blagovni proizvodnji na trgu. Analizo preusmerjanja, je javnosti posredoval republiški center za pospeševanje kmetijstva pri Zadrugi zvezi Slovenije.

Osnovni cilji preusmerjanja kmetij v minulem obdobju, kakor tudi še sedaj, so med drugim; splošna modernizacija kmetij na vasi, ki naj zajame vsako kmečko gospodarstvo tako čiste kmetije kakor tudi mešana gospodarstva. Pod to nalogo naj bi zajeli; povečanje pridelkov na istih površinah v rastlinski proizvodnji z uvajanjem novih pridelovalnih postopkov, boljšim semenom, z večjo porabo mineralnih gnojil, uvajanjem intenzivnih kultur, sprememba pri izbiri travnatega sveta z večkratno košnjo, paša in podobno.

Mehanizacija delovnih postopkov

Naše kmetije so bile do nedavnega zelo slabo opremljene z mehanizacijo. Tudi s sedanjo stopnjo opremljenosti še ne moremo biti zadovoljni. Majhna produktivnost kateri smo bili priča in je še prisotna, je naslednji vzrok, da se kmet ni vključeval v tržne zakonitosti, ki se vsak dan bolj sproščajo in prinašajo ekonomsko neodvisnost, čeprav to v naši družbi ne velja v celoti. Vendar je razvoj mehanizacije v zasebnem



Spodbuditi mlečno proizvodnjo

kmetijstvu presejal vsa predvidevanja. Prisotna je skrb za nacionalno izrabo mehanizacije, ki vodi samo preko strojnih in podobnih skupnosti, ki se že v zadnjem času oblikujejo, kar je naloga tudi v naprej in edino pravilno. Uvajanje linijske mehanizacije n-pr. za koruzo bi posameznika strahotno obremenjevala, za strojno skupnost ni to noben problem.

Razširitev in utrditvev kooperacijske proizvodnje je naloga, ki se izvaja izvajanje gornjih nalog. Zagotovljena prodaja je osnovni pogoj za dolgoročne odločitve kmetov in za trajnejše pospeševalno delo. Nezadostna organizacija proizvodnje in trga sta zavora za hitrejši napredek.

V minulem obdobju so se učvrstile in poglobile kooperacijske oblike. Tudi prehrabena industrija je pokazala večje zanimanje za domačo proizvodnjo, saj je bila v preteklosti orientirana na nakup surovin izven Slovenije. Na izhodiščih dolgoročnega programa družbeno ekonomskega razvoja so bili izdelani načrti za konkretne preusmeritvene akcije zasebnega kmetijstva. V načrtno tržno usmerjanje so bile vključene predvsem tiste kmetije, ki ne bodo podvržene razslojevanju, ter zagotavljajo racionalno izrabo kmetijskega prostora. Preusmerjanje zajema zlasti področja, kjer velika družbena kmetijska proizvodnja zaradi tehničnih ali drugih ovir ni možna, obstaja pa širši družbeni interes, da je hriboviti prostor posejlen in gospodarsko urejen.

Priljubljenost za preusmerjeno gospodarjenje

Pri kmetih je povsod velika pripravljenost za preusmerjanje gospodarjenja. To je začetna ugotovitev pri analizi minulega obdobja. Obseg opravljenega dela in dinamika preusmerjanja v tržno proizvodnjo v preteklem obdobju nista bila povsod enaka. Razvoj je bil odvisen od programov kmetijskih organizacij, vključevanja občin v razvojne programe, od razpoložljivih kadrov, kreditov in posebej od stopnje razvitosti hranilno-kreditne službe, organiziranosti kooperacije oziroma njenih odnosov. V minulem srednjeročnem programu smo predvidevali, da se bo preusmerilo do konca 1975 leta 7345 kmetij. Po štiriletni analitični obdelavi programa je razvidno, da je usmeritev pravilna, saj se je povprečno letno preusmerilo 1577 kmetij. Ceravno so v začetku številke skromne, je v zadnjem obdobju skok zavidljiv. Zaradi preglednosti in zanimivosti navajam podatke.

Število kmetij, ki so gospodarile po preusmerjenem programu.

Leto	1970	1971	1972	1973	1974
Št. kmetij	263	887	1541	3333	6301

Iz podatkov je razvidno, da je preusmerjanje že tako intenzivno na nekaterih področjih, da ji strokovna služba ni več zadovoljivo kos. Z velikimi problemi se srečujejo organizacije na nerazvitih področjih, kjer je zanimanje veliko, sredstev pa premalo, zlasti se za področje infrastrukture, ki naj bi vasi in zaselke povežala z večjimi centri in jih zblížala. Enako velja za vlaganja v skupne naložbe – strojne skupnosti, sušilni centri za koruzo itd. Do konca leta 1974 se je največ kmetij preusmerilo prav v ljubljansko zasavski regiji in to 1171, kar zgovorno kaže, da ne samo čiste temveč tudi mešane kmetije sprejemajo tržno proizvodnjo.

Začetna smer preusmerjanja se je v teku razvoja marsikje spremenila zaradi naravnih in ekonomskih dejavnikov. Prvotna usmeritev v mlečno proizvodnjo se je razmahnila v kombinirano govedorejsko proizvodnjo. Specializiranih kmetij samo v mleko ali pitano govedo je manj. Vse te usmeritve so pogojene z tržnimi razmerami. Ekonomika proizvodnje mesa in mleka niha, kombinirana proizvodnja ublažuje nihanje in daje v prilikah nestabilnega trga večjo varnost. Kombinirana proizvodnja je tudi v skladu z dolgoročnim razvojem kmetijstva v Sloveniji.

Preusmerjene kmetije gospodarijo na zemljiščih, ki predstavljajo 8 % obdelovalnih površin zasebnega sektorja. Velikost posestev se je le malo povečevala z nakupom zemljišč in jemanjem v zakup. Povprečna velikost usmerjene kmetije znaša le 10,1 ha, kar je malo za smotno izrabo mehanizacije in uvajanje sodobne agrotehnike. Pospeševati je vsekakor potrebno zakupne procese in s tem omogočiti povečanje proizvodnje. S počasnim večanjem obdelovalnih enot sočasno prihaja do spreminjanja ornih in travniških površin v čredinske pašnike in vse večje podrejenosti rastlinske proizvodnje za potrebe živinoreje kot glavne panoge.

Poraba mineralnih gnojil se je povečevala letno po stopnji 10 %. Za preusmerjene kmetije kaže podatek skok na 43 % ali na 421 kg na ha, kar je brez dvoma lepa garancija za uspeh. Na številnih kmetijah so bili urejeni hlevi, napravljena ustrežna zajetja za gnoj in gnojevko. Večje raba mineralnih gnojil in boljše gospodarjenje z domačim gnojem močno dvigata rastlinske pridelke. Zelo veliko je bilo izgrajenih silosov za silažo. Podatek kaže, da ima v povprečju vsaka preusmerjena kmetija 30 m³ silažnega prostora. Usmerjene kmetije so povečale število krav za 42 %, mlado plemensko čredo za 33 % in čredo v pitanju se je povečala za 55 %. Žal se je zmanjšala reja prašičev.

To je le nekaj podatkov o uspehih, ki so jih dosegle preusmerjene kmetije, ki pa so velika spodbuda za nadaljnje delo.

Ing. LOJZE HABJAN

OB ILOVŠKEM IN URŠIČEVEM ŠTRADONU JE S SLOŽNOSTJO KRAJANOV ZMANJŠANA NEVARNOST POPLAV

Na območju med Ižansko cesto, Ilovškim štradonom in Uršičevim štradonom je bilo v preteklih letih več poplav. Tu je 69 hiš in v nekatere, zlasti starejše, je nemalokrat vdrila voda na dvorišča ali celo v stanovanjske prostore. Poplav pa, kakršne so bile v letih 1973 in 1974, ne pomnimo že od leta 1933. Vzrok za poplave sta bila pravzaprav glavna odvodna jarka: Gornji Galjevec in jarek ob Ilovškem štradonu. Bila sta namreč preplitka, cevni prepusti – mostovi pa preozki in postavljeni na nepravilni nivo.

Na večkratno zahtevo občanov in krajevne skupnosti je območja vodna skupnost Ljubljana – Sava izdelala projekt za regulacijo Gornjega Galjevca in jarka ob Ilovškem štradonu. Po projektu je bilo treba oba jarka poglobiti za 40 cm, ob Ilovškem štradonu pa poleg tega še odstraniti in na novo zgraditi 18 neustreznih cevnih

propustov. Medtem ko bi poglobitvena dela napravila območna vodna skupnost, pa bi morali stroške za mostove plačati lastniki sami. Tu pa so nastale težave. Za nov most bi moral vsak lastnik plačati od 2.500,00 do 4.000,00 din, odvisno od premera cevi. To pa ni malo, če upoštevamo, da nekateri lastniki pridelajo na travniku le malovredno konjsko seno. Spet drugi so imeli pomisleke zato, ker so svoje mostove naredili že pred kratkim. Resnici na ljubo je treba tudi povedati, da vsi lastniki parcel ob Ilovškem štradonu niso bili prizadeti zaradi poplav, posebno tisti ne, ki imajo višje zemljišče in pa novi graditelji hiš, ki so z nasipanjem dvignili svoje parcele.

Uspeh akcije za gradnjo novih mostov je bil odvisen zato od dobre volje lastnikov parcel. Seveda predvsem pa od tega, kako imajo razvit družbeni čut za skupne

potrebe soseske, v kateri živijo, in od njihove obzirnosti do prizadetih sosedov.

Pokazalo se je, da znajo krajani biti složni in solidarni. Posebno tisti, ki živijo na Barju že dlje časa in poznajo njegove posebnosti – jarke in poplave – so akcijo zavzeto podprli. Pa tudi drugi, na primer kmetje iz Posavja, ki imajo tu travnike, so se odzvali.

Lastniki mostov so plačali vsak svoj delež za most. Nesebično so priskočili na pomoč z denarnimi prispevki tudi vsi tisti lastniki parcel ob Ižanski cesti in Uršičevem štradonu, od katerih se voda odteka v omenjeni jarek. V akciji je sodelovalo 76 lastnikov hiš ali parcel, pomagala pa je tudi skupščina občine Ljubljana Vič–Rudnik, KS Krim–Rudnik pa je nudila organizacijsko in moralno pomoč.

Od 18 mostov, kolikor jih je bilo treba odstraniti, je nastala težava le pri enem mostu. Eden izmed solastnikov tega mostu je plačal svoj delež, trije pa ne, čeprav je tudi ta propust imel premajhen premer cevi in je bil postavljen previsoko in je tako oviral pretok vode. Poleg tega se tudi iz njihovih parcel in dvorišč steka voda v ta jarek. Nič niso prispevali – Vlado Dobrota, Vinko Špelič in Milan Zupančič. Kljub temu je bil z zbranim denarjem zgrajen tudi ta njihov most. Celotna zamisel o izboljšanju vodnih razmer je uspela.

Vrednost vseh opravljenih del pri gradnji novih mostov je znašala 67.570,00 din. Od tega so plačali lastniki mostov 33.810,00 din; 43 stanovanjskih lastnikov je zbralo 14.650,00 din; Skupščina občine Ljubljana Vič–Rudnik je prispevala 17.000,00 din in za stare cevi je bilo iztrženo 2.110,00 din.

S tem denarjem je Vodna skupnost Ljubljana–Sava odstranila stare mostove, nabavila in vgradila novih 18 propustov profila 1000 mm do 1400 mm. Pod cevmi so piloti in plohi. Poglobili so tudi propust na Uršičevem štradonu. Istočasno je Vodna skupnost iz svojega programa vzdrževalnih del poglobila Gornji Galjevec, jarek ob Ilovškem štradonu in delno očistila jarek ob Uršičevem štradonu.

Krajani so s prostovoljnimi delom pomagali postavljati nove mostove. Naredili so betonske obrobe na propustu čez Ilovški štradon in Uršičev štradon ter zamenjali nekaj cevi.

Omenjena dela so bila opravljena v maju 1975 in že naslednje močno deževje in poplave so pokazale, da je bila gradnja večjih propustov in poglobitev jarka edino pravilna in uspešna.

Ob deževju v juniju 1975, ko je ves dan padlo 100 l padavin na kvadratni meter v 24 urah, ko je imela Ljubljana izredno visok nivo in so bili mnogo predeli na Barju zaliti, omenjeno območje ni bilo ogroženo.

Tako so s pomočjo občine in krajevne skupnosti krajani rešili problem, ki jih je pestil že več let. Pri tem so pokazali veliko družbenopolitično zrelost. Uspešno zaključena akcija je tudi dokaz več, da je v slogi moč, v solidarnosti krajanov pa ključ za rešitev marsikatere zadeve soseske.

INICIATIVNI ODBOR

RAZGIBANO ŽIVLJENJE V KS POLHOV GRADEC

Druga polovica letošnje pomladi bo za krajevno skupnost Polhov Gradec nedvomno ena izmed najbolj razgibanih v zadnjih letih. Tako zlasti v pogledu kulturnih prireditev, ki potekajo v znamenju 100-letnice Cankarjevega rojstva, kakor tudi številnih drugih prireditev, ki so že predvidene za naslednje dni.

V ta namen je svet KS že pred časom sprejel program „meseca kulture, športov in spominov“, ki vključuje niz raznih prireditev in srečanj, pri katerih se lahko občani udeležujejo kot opazovalci ali pa kot aktivni udeleženci.

Med drugim ta mesec (ki se je začel že sredi aprila) zajema tudi gostovanje raznih kulturnoumetniških skupin (kot so na pr. vsi trije pevski zbori iz Horjula in šolsko kulturno društvo „Boris Kidrič“ iz Ljubljane), likovno razstavo akademskega slikarja Daniela Fuggerja iz Domžal, razstavo umetniških fotografij Edija Šelhausa ter še vrsto drugih kulturnih prireditev.

Nič manj pester pa ni tudi program športnih prireditev. V tej smeri so Polhograjci skupno s TKS Ljubljana Vič–Rudnik pripravili srečanje sosednjih članskih ekip v odbojki in mladinsko tekmovanje v košarki, mimo tega pa je Polhov Gradec tudi prireditelj pionirskih iger v boju med dvema ognjema in v namiznem tenisu.

Domača strelska skupina pripravila odprto tekmovanje v streljanju z zračno puško, v streljanju z malokalibrsko puško pa se bosta pomerili ekipi domačega strelskega društva in polhograjske organizacije ZZB NOV. Prireditve bodo dosegle vrhunec 14. in 15. maja, ko bo KS Polhov Gradec ob krajevnem prazniku pripravila slavnostno sejo sveta KS in družbenopolitičnih organizacij tega kraja. Na slavnostni seji bodo letos prvič podelili priznanja „12. maj“ – priznanja, ki nosijo spomin na 12. maj 1942, ko je bilo na Sovovem griču ustreljenih 14 talcev. Le-tem bodo 15. maja tudi odkrili spomenik.

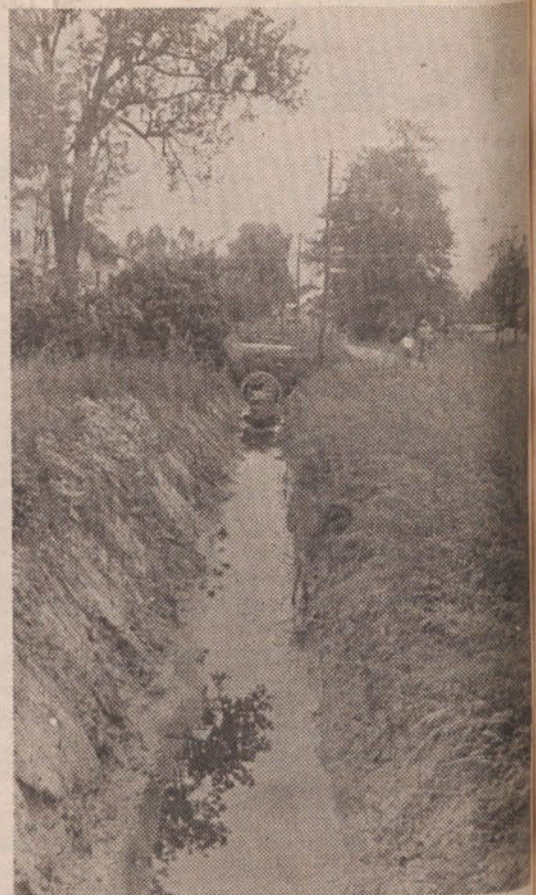
Občani krajevne skupnosti Polhov Gradec slednjic pričakujejo, da se bodo osrednjih prireditev (ki se bodo v glavnem končale ob dnevu mladosti) udeležili tudi predstavniki pobratene KS Gradac iz Bele krajine, kakor tudi številni občani in društva iz bližnje in daljne okolice.

B. VRHOVEC

NA BREZOVICI AKCIJE RK

Organizacija Rdečega križa na Brezovici je skupaj s šolo teden dni pred občinskim praznikom organizirala akcijo očiščevanja kraja. V soboto so tako pobirali odpadke po hišah, steklenino in metalne odpadke pa so občani in šolarji vozili na za to pripravljene prostore v posebne posode – last Dinoso, ki so jih tudi sproti odvažali. Brezovčani so tako skupno zbrali okrog trideset kubičnih metrov odpadkov, 3000 kilogramov železa in 1300 kilogramov steklenine. Smatrajo, da je akcija kljub neugodnim vremenskim razmeram v tako velikem obsegu več kot uspela. Zavedajo se, da bo akcijo potrebno ponavljati in vključevati v sodelovanje tudi ostale krajevne dejavnike.

Pred dnevi pa so na Brezovici zaključili uspešno tudi krvodajalsko akcijo, za katero se je tokrat prijaviло kar dvajset krajanov.



Takole pa je lansko pomlad izgledal jarek v gradnji ob Ilovškem štradonu



Tako je voda zalila jeseni 1973 Zgončevo dvorišče



Polhov Gradec danes

ZAHVALA

Mestni odbor Zveze prostovoljcev za severno mejo 1918–1919, se najtopleje zahvaljuje občinskemu odboru Zveze borcev NOV Ljubljana Vič–Rudnik, v imenu vseh enainvajsetih borcev, katerim je bilo omogočeno koristno in nepozabno štirinajstdnevno letovanje v Portorožu. Zadovoljni in hvaležni se tako za izkazano pozornost najlepše zahvaljujemo.

MESTNI ODBOR

Na podlagi programa Sveta za ljudsko obrambo skupščine občine Ljubljana Vič–Rudnik Štab civilne zaščite skupščine občine Ljubljana Vič–Rudnik in občinski odbor RK Ljubljana Vič–Rudnik

razpisujejo

VI. TEKMOVANJE EKIP PRVE POMOČI CZ IN EKIP MLADIH ČLANOV RK

Pokroviteljka tekmovanja: predsednik skupščine občine Ljubljana Vič–Rudnik Vili Belič in kolektiv Tobačne tovarne.

VI. tekmovanje bo v soboto 29. maja 1976 ob 9.00 uri v prostorih Doma gradbene srednje šole, Ljubljana, Gerbičeva 51 a.

Ekipa morajo biti na tekmovalnem prostoru eno uro pred pričetkom tekmovanja. Takoj naj se zglase pri verifikacijski komisiji.

Ekipa naj bodo enotno oblečene, v uniformah CZ ali v uniformah MC RK in v delovni obleki.

Vsaka ekipa mora biti opremljena z dvema kompletnima torbicama za prvo pomoč. Prosimo, da si torbice pravočasno zagotovite.

Vsa ostala organizacijska in tehnična navodila prejmete pred pričetkom samega tekmovanja na tekmovalnem prostoru.

Morebitna pojasnila dobite po telefonu 23–381, interna 61, ali 20–116.

Predsednik občinskega odbora RK: Friderik Polšak

Poveljnik štaba CZ: Jože Lekšan

VEDETI ŠE NE POMENI RAZUMETI

Samoupravljanje s temelji marksizma. Tako se imenuje nov nam predmet, ki pa ni več povsem nov. Srednješolska mladina je z njim dodobra seznanjena. Medtem ko so v prvem ter polovici drugega letnika spoprijemamo z našo družbeno ureditvijo, je nadaljnje šolanje namenjeno le marksizmu, njegovemu razvoju doma in po svetu, protislovjem sodobne družbe in podobno. Dijaki se predmeta radi učijo, saj ni pretežaven, poleg tega pa razgovori tečejo o problemih, s katerimi se srečujemo iz dneva v dan. Ne srečujejo pa se z vprašanji, kot so na primer pojem razreda. Tedaj si snov le zapomnijo, pri izpraševanju pa „izbruhajo“ iz svojih razgledanih glav obilico raznovrstnega znanja, od začetka razvoja marksizma v začetku 19. stoletja do danes. Toda ali je to znanje res znanje? Na tokrat obravnavanem področju smo storili precej, toda lopato po potrebnosti zastaviti še globlje, kot dokaz za to naj služi naslednji primer:

Profesor sprašuje dijaka o pojmu razreda. Slednji iztresa iz rokava definicije, fraze in parafraze, tuje in izposojenke, vse seveda v skladu z napisanim v knjigi in zvezku. Profesor mu – zadovoljen sam nad seboj in sposobnim učencem zapiše blestečo petico.

Toda, sošolec v klopi se „spotakne“ ob izrazu „mezda“, ki jo je odgovarjajoči navedel kot razliko med razredi. Saj res, kaj pa je, se začuden ozre odgovarjajoči. Profesor je problem na prošnjo dijakov sicer razrešil, toda ...

... toda, zakaj je do problema sploh prišlo? Odgovor je na dlani. Profesor je snov sicer razložil, pač v skladu z učnim načrtom, do poglobljenega razmišljanja ali kresanja mnenj pa ni prišlo.

Nekdo bi rekel: „Razumevanje izraza več ali manj!“ A ni vseeno. S pomočjo izrazov se sporazumevamo, zato je poznavanje le teh nujno. Kot že rečeno, narejenega je precej, razrešitev primerov pa je ena od nadaljnjih točk dela.

vse mlade, ki so vanje vključeni. Zagotoviti pa je potrebno tudi večji vpliv delavske mladine.

Naslednji dan so se številni udeleženci posveta usmerili v razprave po skupinah. Najširša razprava se je razvila v skupini iz predstavnikov osnovnih organizacij iz krajevnih skupnosti, ki je bila tudi najštevilnejša. Med drugim so poudarili tudi uresničevanje in utrjevanje stalnih nalog teh organizacij, kot so npr. obujanje tradicij NOB, izboljševanje konkretnih akcij in del, idejna enotnost mladih v vseh KS, spremljanje in uresničevanje ustavnih sprememb, stalna skrb za kadre, stalno evidentiranje mladih za vstop v Zvezo komunistov, ustanavljanje krajevnih svetov ZSMS kot koordinacijsko telo med vsemi osnovnimi organizacijami na področju določene krajevnosti ipd.

Darko Perovšek, sekretar OK ZKS Ljubljana Vič-Rudnik pa je nato spregovoril o nalogah občinske konference ZSMS v smislu uresničevanja sklepov 5. seje CK ZKS. V programu seminarja pa je bila tudi tema o preobrazbi srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje.



O tem je predavala Zora Tomič iz Zavoda za šolstvo SRS. Prav gotovo pa je največ pozornosti pritegnilo predavanje Hinka Bratuža-Okija, ki je spregovoril prisotnim o družbeni samozaščiti.

Zadnji dan seminarja so mladinci pregledali še naloge OK ZSMS do konca mandata o katerih je spregovoril sekretar Mladen Sumina. Med drugim so si zadali nalogo vključevanja v uresničevanje zakona o združenem delu, nadalje se bodo skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami vključili tudi v ocenjevanje funkcioniranja delegatskega sistema in dela splošni v SIS, aktivno bodo sodelovali v procesu preobrazbe srednjega šolstva, še bolj izpopolnjevali sistem informiranja itd.

Ob koncu lahko rečemo, da si spričo izredne udeležbe in prav tako velikega zanimanja za posamezna predavanja mladi želijo čim več takih oblik izobraževanja, ki v naši družbi predstavlja osnovo za uspešno opravljanje dela, tako v vlogi proizvajalca kot v vlogi samoupravitelja

ANDREJA BERLAN

OBISK V OSNOVNI ORGANIZACIJI ZSMS

ŽIVETI POMENI »BITK«

Krepko smo zakoračili v zadnje šolsko četrtletje.

Pred durmi je konec šolskega leta, z njim pa tudi vsem dobro znane včiadne (na področju srednjih šol). V preteklem šolskem letu so bili najaktivnejši dijaki srednje tehniške šole za strojništvo. Kdo bo tokrat? Vprašanje je še odprto. V družbi najagilnejših soorganizacij pa strojniki tudi letos stojijo na vrhu piramide aktivnosti.

Kako živijo, kaj delajo? Takšna in podobna vprašanja so nas gnala na obisk. Pogovorili smo se z aktivnimi mladinci, krajši zapis pa si preberite v naslednjih vrsticah.

Za prvega sogovornika sem si izbral predsednika OO ZSMS na TSS Bojana Rakarja.

Predvsem aktiven je marksistični krožek. Vodi ga Janez Tiršek. Prek dvajset mladih se je glede na predznanje odločilo za B program izobraževanja. V zadnjem času prehajajo na individualno delo, saj je bilo družbenopolitično usposabljanje na osnovi predavanj preveč enostransko. Dokaz sedanjega vsestranskega in globokega dela pa je nedvomno osvojeno prvo mesto na nedavnem quizu. Pripravil ga je mestni center marksističnih krožkov v Ljubljani, odgovarjali pa so na temo: Razvoj delavskega gibanja od leta 1918 do 1941. Poudariti gre, da so bili edini predstavniki naše občine, na mestnem centru pa uživajo vse priznanje najboljšega



Mladinci oziroma dijaki srednje tehnične šole za strojništvo na dvodnevem pohodu

krožka v občini. Ne samo zaradi izrednega znanja, ki ga kažejo; prirejajo tudi posebne sestanke, kjer se zberejo predstavniki vseh krožkov v občini. Ob prisotnosti člana mestnega centra debatirajo o perečih problemih in ne nazadnje o klasičnem marksizmu in aktualnih temah. Ne gre pa seveda prezreti obveznih tem, ki jih obsega sprejeti B program. Torej široko zastavljeno delo, vzor ostalim krožkom in ponos naši družbi.

Storjena pa bi bila krivica, če bi spregledali pohodnike.

Obujanje tradicij narodnoosvobodilnega boja, to je parola, ki osemdeset mladincev nenehno žene na pot.

Imenujejo se po strojnikih bratih Pirc (MPE bratov Pirc). Od palete zahtevnih – tudi večdnevni pohodov naj orišemo le slednjega. To je bil samostojni dvodnevni pohod na trasi: Ljubljana – Rakitna – Cerknica – Rakek. Na petdeset kilometrov dolgi poti so se seznanili s polpreteklo zgodovino prehojenih krajev, na političnih urah pa so debatirali o razvoju in vlogi nevrščenih. Prespali so v osnovni šoli Cerknica, koder so izdali posebno številko „Strojnik“, glasila dijakov TSS. Ker gre za eno najboljših pohodniških glasil, ga res ne gre prezreti. Prav tako pa tudi ne srečanja z mladinci iz Rakeka. (To je rojstni kraj bratov Pirc). Zavzeli so se za trajnejše sodelovanje, z vojniki tamkajšnje kasarne pa odigrali nogometno tekmo. Zmagala je kondicija z rezultatom 1: 0. To pa je bil tudi edini poraz pohodniško navdušenih strojnikov. Akcija, ki je bila kadrovskega pomena, je kratka uspela.

„Osnovne organizacije se vse preveč zapirajo vase“, je nadaljeval Bojan Rakar: „Zato smo na predsedstvu sklenili, da se povežemo z kako drugo srednjo šolo sorodne stroke izven naše občine. Nad predlogom je bila navdušena tudi naša mentorica, prof. Dobovišek Marija. Odločili smo se za povezavo s srednjo tehniško šolo za strojno, tekstilno in elektro stroko v Mariboru. Sestavili smo organizacijski odbor, nato pa dopis ter ga januarja odposlali. Kmalu smo dobili pritrdilni odgovor. Mariborčani so v pismu poudarili, da se združitve zelo veselijo, saj bi izmenjava mnenj in izkušenj prinesla nova spoznanja pri delu in organiziranju obeh osnovnih organizacij.“

Tudi obiskali smo jih, v začetku maja pa bomo gostitelji mi. Tedaj se bomo tudi dokončno domenili o poteku akcije, ki bo predvidoma 25. maja,“ je končal Bojan Rakar.

To pa še ni vse delo strojnikov. Pomanjkanje prostora je odrinilo razrez dela Kluba OZN, auto moto kluba, Rdečega križa, foto kluba, informativno literarnega glasila „STROJNIK“ in še in še. A naj bo dovolj – generaciji bodočih strojnikov v pohvalo in ostalim srednješolcem v spodbudo. Kolesje včiadne pa se vrti naprej.

ANDREJ SELAN

HODIMO PO NJIHOVH STOPINJAH

...TUDI KOMANDANT DOLO- MITSKEGA ODREDA

V mesecu marcu nas je obiskal narodni heroj Rado PEHAČEK – generalpolkovnik – član sveta federacije. Poslušali smo ga učenci iz osmega razreda in člani zgodovinskega krožka osnovne šole Dolomitski odred v Polhovem Gradcu. Ko je prišel v razred, smo mu vsi zaploskali.

Začel je pripovedovati, da si ljudje navadno predstavljajo narodnega heroja velikega in močnega človeka in da smo zato mogoče malo razočarani, ker on ni ravno velik in močan človek. Govoril je z mehkim, toplim glasom, da ne bo pripovedoval o raketah in topovih, ker nam je to že znano, pač pa o človeku in narodu med drugo svetovno vojno. Posebej je poudaril da je enoten narod v boju za svobodo nepremagljiv. Nobena sila ga ne more premagati, pa tudi če ima najmodernejša orožja. To se je pokazalo že pri nas v Jugoslaviji med NOB, pa tudi v Vietnamu in drugod po svetu.

Tega se v Jugoslaviji še vedno zavedamo, zato naše ljudi pripravljamo za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito, kjer sodelujejo tudi pionirji.



Rado Pehaček med učenci

Začel sem razmišljati, kako bi bilo pri nas sedaj, če bi bila vojna. Ali bi ljudje v naši vasi potegnili skupaj in se skupno borili proti sovražniku? V miru vem, da se ljudje pripravijo za malenkosti. Tako je skoraj v vsaki vasi. Vem pa za primere, ko so si ljudje pomagali zlasti ob naravnih katastrofah in v vojni. Tako sem prišel do zaključka, da ljudje v veliki nevarnosti stopijo skupaj, ker vsi hočejo, da bi imeli mirno in svobodno življenje.

Nenadoma sem se zdrznil. Premišljevali sem nehal ravno takrat, ko je tov. Pehaček končal in dejal, naj ga zdaj še kdo kaj vpraša.

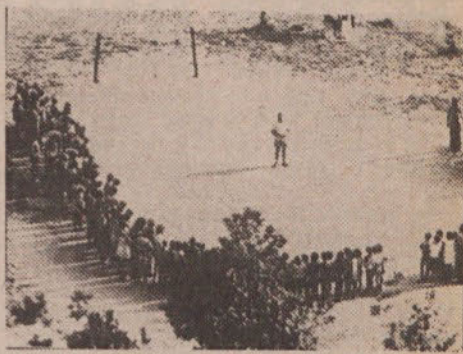
Učenci so ga spraševali mnogo stvari. Zapomnil pa sem si vprašanje, ko ga je nekdo vprašal, kje se je največ boril. Odgovoril je, da se je boril po mnogih krajih v Sloveniji, najbolj pa so mu ostali v spominu boji v Dolomitih, kjer je bil tudi komandant I. Dolomitskega odreda. Prvič pa se je srečal s tovarišem Titom, ko je prišel v VŠ NOV in POJ 1944 na Visu.

Iz vsega njegovega pripovedovanja sem spoznal to, da je v vojni pomembno ljudstvo, ne toliko orožje in da so heroji veliko prispevali k zmagi in svobodi in želim, da bi tudi mi stopali po njihovih stopinjah, saj se naša šola imenuje po Dolomitskem odredu in pionirski odred po narodnem heroju, ki je padel v Dolomitih.

LEON PRAPROTNIK
zgodovinski krožek
osnovne šole „Dolomitski odred“
Polhov Gradec

MLADINSKE DELOVNE BRIGADE

Občinska konferenca ZSMS v naši občini je izdelala program delovnih akcij, na katerih bodo nosilci mladi Vičani. Tako se bomo udeležili zvezne akcije na Kozari, republiške v Suhu krajini, pa še na Aleji spominov in tovarištva. Lokalne akcije pa bodo na Golem, v Dobrovi in Pacugu (na sliki). Brigada OK ZSMS Vič bo nosila ime II SNOUB Ljubo Sercer. (foto: Andrej Selan)



BIOLOŠKI KROŽEK

Pred dnevi sva novinarja našega šolskega glasila obiskala biološki krožek, ki ga vodi tovarišica Mešl Breda.

Biološki krožek šteje veliko članov, ki so po razredu razdeljeni v skupinah. Delo pri krožku je zelo zanimivo. Od pouka biologije v razredu se dosti ne razlikuje. Znanje, ki ga učenci dobijo v razredu, pri krožku še dopolnjuje. Največja razlika je v tem, da tovarišica pri krožku ne sprašuje, kar pa je v razredu izredno pogosta stvar.

Načrt dela pri biološkem krožku vsebuje zelo pester program. Skupina, v kateri so učenci šestih razredov, ima v načrtu ureditev akvarija in skrb ter nego zanj skozi vse leto. Zanj nameravajo kupiti še nekaj rib in rastlin, ki živijo v akvariju. Obiskati nameravajo tudi botanični vrt. Tako bodo imeli dosti dela skozi vse leto.

Učenci sedmega razreda imajo v načrtu mikroskopiranje. Obiskati nameravajo tudi biološki muzej v Ljubljani.

Učenci osmih razredov pa imajo v načrtu delo s preparati in genetiki. V vseh treh skupinah pa lahko tudi člani krožka predlagajo, kaj naj bi delali pri svojih urah. Pri vsem tem delu kakšnih posebnih težav nimajo.

Člani biološkega krožka imajo tudi svojo knjižnico. V njej je največ strokovne literature. Knjige so lepe, saj prikazujejo naravo kot celoto.

Ob koncu pa so nama pokazali še nekaj mikroskopov in prepričala sva se, da je delo pri biološkem krožku res zelo zanimivo.

SLAVKO STARIČ
BORUT KOVAČ 7. c
Osnovna šola Oskar Kovačič

KLUB OZN

Na naši šoli deluje že deset let klub OZN. Ima štirinajst članov. Delo v klubu je zanimivo in poučno. V začetku vsakega šolskega leta člani kluba sestavijo delovni načrt in izvolijo vodstvo kluba. Mentorica kluba je tovarišica Cvar Marija.

V klubu poteka delo takole: vsak član kluba si je izbral neko državo. Na sestankih poročajo o političnih dogodkih, ki pretresajo to državo v tistem času. Poročila dopolnjuje s članki in slikovnim materialom, ki ga dobi iz časopisov in revij. Po poročilu sledi razprava, kjer po potrebi drugi člani dopolnjujejo pomanjkljive informacije.

Tako poteka delo v klubu OZN od tedna do tedna. Vsako leto pa za dan OZN pripravi klub na šoli tudi razstavo, kjer razkaže precej zbranega gradiva v zvezi z OZN.

Za tridesetletnico OZN so člani našega kluba sodelovali z deklaracijami in pevskimi točkami na proslavi, ki je bila v klubu delegatov. Člani kluba so zelo pridni. Za konec leta pripravljajo zanimiv izlet.

LJILKA MODIC 6. d
DARJA KOŽELJ 7. c
Osnovna šola Oskar Kovačič

SEMINAR OBČINSKE KONFERENCE ZSMS

Občinska konferenca ZSMS Ljubljana Vič-Rudnik je za svoje člane osnovnih organizacij iz krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in osnovnih šol priredila dvo in poldnevni seminar v Portorožu, od 9. do 11. aprila letos.

Prvi dan so posvetili vso pozornost organiziranosti in usmerjenosti ZSMS. O tem sta spregovorila Zdenko Mali, sekretar republiške konference ZSMS Slovenije in Gorazd Marinček, sekretar medobčinskega sveta ZSMS. Tako so zlasti poudarili potrebo po čimvečji odprtosti mladinske organizacije. Ta organizacija naj postane fronta vseh mladih ljudi, tudi tistih, ki delujejo v drugih organizacijah. Osnova njihovega delovanja so osnovne organizacije, zato se bodo morali še nadalje prizadevati, da le-te še bolj usposobijo in idejnopolično prosvetijo



PO STOPINJAH PARTIZANSKIH KURIRJEV

Pionirji osnovnih šol občine Ljubljana Vič-Rudnik bodo od 8. do 15. maja prenašali Kurirčkovo torbo s čestitkami tovarišu Titu ob njegovem rojstnem dnevu. S kakšnim navdušenjem so sprejeli to odgovorno nalogo nam potrjujejo priprave posameznih pionirskih odredov, ki skrbno pripravljajo traso in vsebino svojega prispevka za torbico.

Pot kurirčkovi torbici, bodo tokrat v svobodi, presekale zasede predstavnikov ZB in vaške zaščite, zato je treba dobro premisliti kako prelistati te v borbi rekajlene partizane, borce in kurirje. Upajmo, da bo ionirjem tudi to leto uspelo varno prenesti torbico in čestitke preko območja naše občine.

Na mitingu, ki bo organiziran 10. maja ob 9.30 uri v Žirovnikovem grabnu, bodo sodelovali skupno s pionirji osnovnih šol Dobrova, Horjul in Polhov Gradec, še pohodne enote ZSMS ter predstavniki ZZB NOV, ki bodo obujali spomine na težko preživete dneve v NOV.

Le-te se je udeležilo precejšnje število ljudi, med drugim tudi več znanih družbenopolitičnih in kulturnih delavcev.

Slavnostni govornik je bil prof. Janez Logar, ki je zbranim v svojem govoru orisal življenjsko pot Cankarjeve matere in vlogo ter pomen Cankarjevega literarnega dela v slovenski kulturni dediščini

Sledil je nastop mladinskega pevskega zbora iz OŠ Horjul pod vodstvom prof. Albina Weingerla, ki je poživil slavnostno vzdušje s staro, a še vedno zelo priljubljeno narodno pesmijo „Po jezeru“, tej zatem dodal še pesem s simboličnim naslovom „Mi smo pomlad“. V nadaljevanju kulturnega programa so mladi recitatorji iz osnovne šole Horjul recitali odlomke iz znanih Cankarjevih črtic kot so „Naš laz“, „Vrzdenc“, „Njena podoba“ in „Sveto obhajilo“, ki jih je pisatelj poleg drugih del posvetil svoji materi. Te so ob interpretaciji mladih ljubiteljev književnosti, ki marljivo in predano spoznavajo naše literarne vrednote zadobile še posebno prepričljivo podobo, saj v njih pisatelj predstavlja predvsem svoja mladostna doživetja in plemenito otroško ljubezen do svoje matere.

Proslavo je slednjič sklenil mešani pevski zbor PD Horjul pod vodstvom Albina Weingerla z znanima pesmima „Zdravljica“ in „Samo milijon nas je“.

— Spomin na Cankarja pa še naprej živi med nami; živi in živel pa bo tudi še dolgo spomin na plemenito življenje, ki ni trpelo krivice in ni poznalo sebičnosti — spomin na skromno slovensko mater, ki nam je poklonila človeka, čigar dela bodo spoštovali še bodoči rodovi.

R. VRHOVEC

Objavljamo enega izmed nagradjenih spisov naših pionirjev.

OF SE JE V RODILA TEŽKIH DNEH

V težkih dneh narodnoosvobodilnega boja našega ljudstva, ko se je rodna zemlja zvijala v krčih in utapjala v krvi se je naš narod moral združiti v enotno organizacijo, saj je bila uspešnost osvobodilnega boja odvisna od čim večje enotnosti slovenskega ljudstva, ki je bilo v stari Jugoslaviji družbeno in politično močno razcepljeno.

27. aprila 1941 so se v Vidmarjevi hiši na Večni poti zbrale vse stranke in se združile v organizacijo OF. OF je združila vse od klerikalca-preprostega, večkrat kmečkega človeka, z ozkimi nazori in močnimi verskim prepričanjem, do liberalca, katerega cilj je bila predvsem kultura in prosvetilev, pa do člana socialdemokratske stranke in KPS, katerega mišljenje je bilo najnaprednejše. OF je bila tako najvišji organ oblasti v Sloveniji s sekretarjem Borisom Kidričem na čelu. V ponos nam je lahko, da se PO naše šole imenuje po tem velikem in zaslužnem možu.

Ko danes gledam naše lepo Trnovo si kar ne morem misliti, da je tu pred okrog 30 leti divjal boj in naši pogumni ljudje so prelivali kri za svobodo.

Moje misli se povrnejo v meni nedoživljeno preteklost.

... Zdi se mi da vidim obris pritajene postave, ki se plazi čez nekoč prikupne zelenjavne vrtiče. Je to ilegalec, lovec, aktivist? Nekje zareglja brzostrelka in postava s pritajenim krikom omahne...

Taka je bila neštetokrat usoda trnovskega zavednega človeka v boju proti okupatorju. Tudi najboljši so se borili proti fašizmu. Z veseljem so pomagali partizanom. Zbirali so obleko, hrano in sanitetni material, trosili letake in pisali po zidovih. Prenašali so tudi pošto, kar je bilo zelo tvegano. S kar se da nedolžnimi obrazi so hodili od javke do javke mimo številnih nemških patrolj in jih slepili s svojo otroškostjo igrivostjo. V resnici pa so bili po svojem mišljenju zreli in odrasli, ter so mnogokrat predajali važna sporočila.

Mnogo iznajdljivosti in še več poguma je bilo treba, da so neštete akcije uspeli in tako prispevale tudi k temu, da je Ljubljana postala mesto—heroj.

INA ŠUKLJE, 8. b

Osnovna šola TRNOVO, LJUBLJANA



RAZMIŠLJANJE OB SPOMINU NA CANKARJA

V eni zadnjih številčk Naše komune sem z zadovoljstvom prebral več zapisov o tem, kako so po nekaterih krajih naše občine zaživeli kulturni nastopi in literarni večeri, tako v Podpeči, Horjulu, na Viču in še drugod. Spominjajo se slovenske besede, besede Ivana Cankarja. Kot upokojeni vzgojitelj in učitelj bi želel ob tej priložnosti svetovati oziroma podati nekaj misli v razmišljanje.

Vrsto let sem služboval v Loki pri Zidanem mostu, kjer smo prirejali poleg kulturnih slavnosti tudi predavanja s pomočjo ljudske univerze in literarne večere. Prav o teh bi želel nekaj tudi spregovoriti.

Znano je verjetno mnogim izmed vas, kako naši književniki in pesniki ter pisatelji prirejajo po naših šolah literarne večere za bralne značke. Ti so postali zadnja leta že tradicija in prav je tako. Šolarji tako postavljajo književnikom številna vprašanja o razvoju naše literature, pesništva in pisateljevanju. Zanimivo in koristno. Tovrstne literarne večere pa bi lahko prirejali tudi po naših kulturnih društvih na podeželju. Književniki se bodo radi odzvali povabilu. To vem iz izkušenj. Večkrat sem se že zglasil na Društvu pisateljev, kjer so mi rekli: „Ničesar niste dolžni našim književnikom, saj radi pridejo v stik z občani.“ Stroški so neznatni. Tovrstne literarne večere pa bi lahko popostrili tudi z nastopi zborov, to je z glasbo, ki jo predstavljajo člani umetniško kulturnih društev. Kulturo bomo lahko širili še bolj med naše ljudi, saj jo pogrešajo in so tako vedno veseli vsakovrstnih, še posebej pa kvalitetnih kulturnih užitkov.

STANKO SKOČIR

RAZSTAVA »BRATSTVO — ENOTNOST« MED NAMI

Lansko leto so pregnanci iz Slovenije v Srbijo iz leta 1941 skupaj s tovariši iz Srbije v počastitev 20-letnice osvoboditve in vrnitve iz pregnanstva, izvedli več manifestativnih akcij.

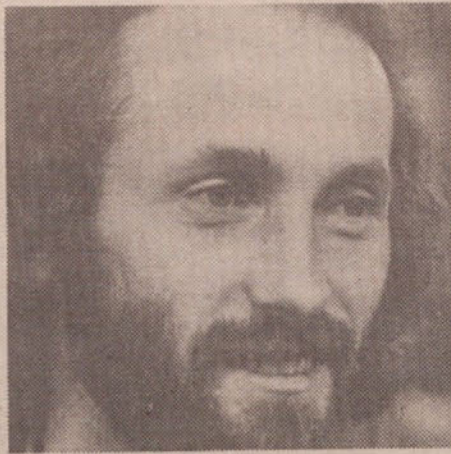
Z željo, da za vedno utrdimo pridobitve teh resnično bratskih odnosov, smo v okviru že omenjenih manife-



stacij, neposredno na področjih, kjer se je resnična enotnost tudi kovala postavili spominska obeležja, ki bodo še pozne rodove spominjala na dogajanja med drugo svetovno vojno. Razstava likovnih del „Bratstvo — enotnost“, ki so jo prvič odprli lani, je ena izmed njih.

Zbirko sestavlja: 24 slik, 2 viseči in 6 stoječih plastik 28 avtorjev iz Slovenije in Srbije, udeležencev solidarne likovne kolonije „Bratstvo — enotnost 75“ iz Dudovice.

Uspešno je bila ta zbirka predstavljena tudi občanom naše občine. Ob praznovanju letošnjega občinskega praznika jo je 26. aprila na krajši slovesnosti odprl predsednik občinske kulturne skupnosti Dore Klemenčič — Maj.



MILAN STANISAVLJEVIČ — umetnik naivec, iz Lajkovca je ob priložnostnem obisku nekaj dni razstavljal svoje skulpture (iz naplavljenega lesa) v avli kina Vič. Z zanimanjem si jih je ogledalo precej naših občanov.



REVIJA USPEŠNO ZAKLJUČENA

„Pohvalno je, da so gledališke skupine izbirale večji del med domačimi teksti, Raztrganci Mateja Bora v izvedbi kulturno umetniškega društva Polhov Gradec so doživeli že okrog deset ponovitev in povsod so bili toplo sprejeti, posebej pa smo lahko ponosni, da smo v gledališko revijo uvrstili izvorno Cankarjevo priredbo. Belinovo dramatisacijo Cankarjevega „Kurenta“ so nam zaigrali Horjulčani.

„Kultura ljudi in humanizem morata biti na ravni današnjih civilizatorjev, dosežkov v tehniki in znanosti, sicer lahko ti dosežki postanejo v preteklost za človeka“ je rekel tovariš Tito — naša kultura torej ne sme biti več „krizantema siromakova, temveč bogastvo bogatega“ kot pravi Cankar, začititi moramo da kultura ni samo okras, nagelj v gumbnici, ampak potreba, resnična notranja potreba vsakega človeka.“

(S temi besedami je predsednica ZKPO občine Ljubljana Vič—Rudnik, Dragica Kregelj zaključila revijo)

MARKSISTIČNI KROŽEK V KS IN TOZD

Program tem za predavanje v marksističnih krožkih je sestavljen s predpostavko, da ni bilo predhodnega idejnopolitičnega izobraževanja. V TOZD imajo marksistični krožki cilj, da usposablajo in informirajo mlade delavce, da se le-ti lahko vključijo v samoupravljanje in sploh družbeno dogajanje čim hitreje in čim bolj učinkovito. Seveda je nujno povezovanje nekaj osnovnih virov marksistične misli, ki se v TOZD lahko povežejo s spoznavanjem aktualne problematike. Vsekakor je nujno, da se člani krožka usposablajo za praktično delo (preizkušajo teorijo v praksi), ter da se navajajo na individualno študijsko delo. Ugotovitve, zaključki in misli, do katerih posameznik pride ob tem študiju, pa se izmenjujejo, usklajujejo in tudi korigirajo na sestankih krožka.

V delavskih okoljih je možnih več oblik dela. V prvi stopnji (ustanavljanje—seznanjanje z osnovami) naj bi bila v okviru organiziranega krožka predvsem predavanja. V kasnejšem delu, ko bi se že razvilo temeljitejšo individualno delo, pa se lahko organizirajo javne tribune, s predhodnim posredovanjem tez udeležencem (okrogle mize — ustrezne predvsem za izmenjavo mnenj in izkušenj z drugimi krožki). Popetri se lahko tudi z ogledi filmov ali dramskih predstav, ki vsebinsko osvetljujejo aktualno problematiko.

Krožki naj bi se med seboj povezali na več načinov; V delovnem smislu tako, da bi imeli skupne študijske sestanke še posebej, če so to manj številčni krožki; navezovati bi se morali tudi na idejnopolitična jedra v OO ZK in TOZD. Vsebinsko pa bi bili povezani tudi s klubom samoupravljalcev.



Če smo uvodoma zapisali, da MK v TOZD usposablajo in informirajo mlade delavce — samoupravljalce, naj sedaj navedemo le nekaj tez predavanj povzetih iz programa dela MK v TOZD. Program obsega deset predavanj, od katerih zaslužita poudarek predvsem: Neposredno samoupravljanje, kot vsebina in oblika diktature proletariata in temeljna organizacija združenega dela — oblika samoorganizacije delavskega razreda.

Marksiistični krožki v krajevnih skupnostih bodo sestavljeni iz mladih krajanov pod vodstvom sposobnega mentorja (komunista). Program predvideva predvsem spoznavanja načela komunistične in socialistične družbe na šernicah, ki jih je začrtal že Marx. To timsko delo naj bi temeljilo na individualnem delu vseh posameznikov. Izhajalo pa naj bi predvsem iz klasičkov marksizma oziroma kritičnih problemov sveta, gledano skozi prizmo marksizma. Krožki bodo odprta dejavnost, tako novim članom, kot v izmenjavi mnenj z ostalimi krožki v občini in občinskem centru.

Možno je več oblik dela, sprva naj bi temeljilo predvsem na predavanjih mentorjev oziroma predavateljev, kasneje pa bi prišlo do izraza individualno delo članov krožka v okviru okroglih miz, debat, ogledov kino predstav, ki osvetljujejo aktualno problematiko v svetu in podobno.

Marksiizem (leninizem), kot ena najpomembnejših komponent idejnopolitičnega dela se mora še razmahniti, predvsem v obliki marksističnih krožkov v TOZD in krajevnih skupnostih, ter znanstveno debatnih klubih v krajevnih skupnostih. Posebno pomemben je sedanji korak, saj je znano: Kdor dela na določenem področju od mladih nog, se dala opriema tudi v naprej. (Na sliki: razgovor o MK v KS in TOZD med sestankom mestnega centra)

ANDREJ SELAN



Mladinci iz osnovne organizacije ZSMS Krim—Rudnik v prostem času s prostovoljnim delom pomagajo pri ureditvi trim steze. Ta steza, ki naj bi bila kmalu predana svojemu namenu bo tako predstavljala del športno rekreacijskega parka v krajevni skupnosti Krim—Rudnik.

(Foto: Marjan Bolha)

ANKETA

ZAKAJ V TERITORIALNO OBRAMBO

Od 23. do 27. aprila so imeli tudi mladinci — teritorialci iz naše občine pohod. Na trasi Turjak, Krvava peč, Mokerc, Preserje, Notranje gorice, Dobrova so se seznanjali z našo polpreteklo zgodovino ter spoznavali način teritorialne obrambe. Večji del mladincev in mladink je bilo v tej smeri novink. Povprašali smo troje mladincev: zakaj v teritorialno obrambo?



BOJAN RAKAR — Član teritorialne obrambe sem zato, ker se tu kujejo trdne in trajne tovariške vezi. Samo med žulji in slabostjo so solidarnostni občutki kar najboljši.

BORIS BIZJAK — Tu obujamo in negujemo tradicije narodnoosvobodilnega boja. Na poti nam domačini pripovedujejo o dogodkih polpreteklo zgodovine v prehojenih krajih, tako da se o dogajanjih poučimo takorekoč iz prve roke.

IZTOK DERŽIČ — Prav v teritorialni obrambi si mlad človek pridobi največ življenjskih izkušenj. V bodoče bomo te izkušnje iskoriščali za nadaljnjo graditev naše družbe, predvsem v primeru sovražnikovega napada.

ANDREJ SELAN

SPOMINSKA PROSLAVA NA VRZDENCU

V počastitev 100-letnice rojstva Ivana Cankarja je KS Horjul (25. aprila) skupaj z osnovno šolo, delovnimi ter družbenopolitičnimi organizacijami iz tega kraja priredila pri rojstni hiši Cankarjeve matere na Vrzdencu spominsko proslavo.

MNOŽIČEN JUBILEJNI POHOD

Letošnja svečana prireditev je sodila v okvir proslavljanja 35-letnice ustanovitve OF, 100-letnice Carjevega rojstva in 30-letnice mladinskih delovnih akcij. Organizatorju tokrat ni bil cilj doseči nove rekorde glede števila udeležencev, vendar je bilo na štartu XX. pohoda „Po poteh partizanske Ljubljane“ kakšnih 80 000 udeležencev. Poleg tradicionalnega pohoda je bilo še niz ležencev. Poleg tradicionalnega pohoda je bilo še niz ležencev, posvečenih spominom na partizanske druge prireditev, ki so jih organizirali v obdobju od 26. aprila do 26. maja. Večina osnovnih šol naše občine pripravila tradicionalen pohod za učence od prvega do četrtega razreda. Obiskali so bližnja obeležja NOB, kjer so preživeli borci obujali spomine. Vsi udeleženci so prejeli spominske značke, ki jih je podelil odbor za pohod ob Ljubljani. Tudi rally ŠOLT v nedeljo 25. aprila spada v okvir prireditev. Vsekakor so letošnje prireditev važen pomnik, ki najmlajše generacije seznanja z bojem starejših generacij za našo zlato svobodo. Nekaj svojih misljenj in zapaženj so izrazili tudi nekateri naši občani. NIKO NOSAN, 23 let, gradbeni tehnik: „Pohoda sem se do nedavnega redno udeleževal. Prireditev sama in njena spremljevalna tekmovanja se



Niko Nosan



Matija Zupančič

prpravila tradicionalen pohod za učence od prvega do četrtega razreda. Obiskali so bližnja obeležja NOB, kjer so preživeli borci obujali spomine. Vsi udeleženci so prejeli spominske značke, ki jih je podelil odbor za pohod ob Ljubljani. Tudi rally ŠOLT v nedeljo 25. aprila spada v okvir prireditev. Vsekakor so letošnje prireditev važen pomnik, ki najmlajše generacije seznanja z bojem starejših generacij za našo zlato svobodo. Nekaj svojih misljenj in zapaženj so izrazili tudi nekateri naši občani. NIKO NOSAN, 23 let, gradbeni tehnik: „Pohoda sem se do nedavnega redno udeleževal. Prireditev sama in njena spremljevalna tekmovanja se



Branka Vrtačnik



Janez Artič

lahko pohvalijo z odlično organizacijo in vzgojnostjo. Ta oblika obudite spominov se mi zdi silno primerna za najmlajše šolarje, ki se je tudi v največjem številu udeležijo. Moti pa me pretirana želja po rekordnem številu udeležencev, ki nemalo kvari celotno sliko. Vse prevečkrat v tisku zasledimo število prijavljenih, število nastopajočih, premalo pa se polaga pozornosti na telesno pripravljenost sodelujočih in podobno. Vsekakor je treba lepo tradicijo ohranjati in jo zaščititi pred morebitnimi nepravilnostmi.

MATIJA ZUPANČIČ, 13 let, učenec: „Dosele sem se udeležil že dveh spominskih pohodov. O pomenu bodoče žice okoli Ljubljane med vojno so me seznanili v šoli, kjer sem se tudi prijavil za manifestativen pohod. Med hojo, ki se mi zdi nekoliko predolga, se s prijatelji pogosto spominimo na težke dni naših očetov. Tudi v bodoče imam namen s svojo prisotnostjo na pohodu proslaviti spomin na težke dni med NOB.“

BRANKA VRTAČNIK, uslužbenka: „Kot članica TVD Partizan Trnovo, sem se večkrat udeležila pohoda. Zaradi otroka, ki zahteva vso skrb, se letos prireditev aktivno nisem udeležila. Prireditev je nadvse primerna za doraščajočo mladino, ki je ob prejetju spominske značke zelo ponosna. Osebo menim, da nekoliko preveč silimo k čim večji številki udeležencev, kar nekoliko moti odrasle. Kljub temu, pa je sedanja oblika pohoda najprimernejša oblika obujanja spominov na NOB.“

JANEZ ARTIČ, 34 let, upravnik kopaljšča Kolesija: „Spominskega pohoda sem se udeležil kot član TVD Partizan Logatec in dvakrat s podjetjem. Zaradi obveznosti na bazenu, kjer je v začetku maja največ dela, se zadnja leta pohodov ne udeležujem. Letos sem imel namen poslati svojo prijavo, vendar sem v poslednjem trenutku izvedel, da moram peljati s klubskim kombijem plavalno reprezentanco v Celovec. Vsekakor se mi take spominske prireditev zde primerne za usmerjanje mladine in za osvežitev spominov na minule dni.“

PROBLEM PROFE- SIONALIZMA

Športu je v novi Jugoslaviji določeno važno mesto pri vzgoji mladega človeka in se današnje športno udejstvo vanje bistveno razlikuje od predvojnega. Na žalost pa je to važno vzgojno sredstvo močno okuženo z različnimi boleznimi, med katerimi profesionalizem ni ravno najmanjša. Nevarnost pridobitniškega športa je tem večja zato, ker se pojavlja v silno različnih oblikah in jo je zato težko odkriti. In vendar mnenja in stališča do profesionalizma niso povsod enaka in pogosto pride do anomalij pri tolmačenju tega pojma.

Professionalizem ni izum moderne dobe. Prvič ga zasledimo že v antiki, v dobi, ko je telesna kultura pričela izgubljati svoj pomen. Vladajoči razred je pričel gojiti šport v zabavne namene. Na tekmovanja so privabili čim večje število ljudi in jih na ta način odvrnili od političnih dogajanj. V moderni dobi so pričeli s to obliko športa najprej v Angliji, od koder se je hitro širila po svetu. Bogati kapitalisti so si šport predstavljali kot plemenito zabavo, ki jim pomaga pri razvedrilu in sprostitvi. Da bi šport odtegnili delovnemu človeku, so postavili posebna pravila, po katerih je amater le tisti, ki se ne preživlja s svojim delom. Ta princip ni dolgo vzdržal in ni mogel preprečiti številnemu proletariatu

udejstvovanja v športu. Ljudje so se v prostem času zanimali za športne tekme, ki so privabljale na igrišča velike množice gledalcev. Polna igrišča so prinašala velike dobičke in možnost zaslužka so pridobitniki takoj začeli izkoriščati. Začeli so najemati igralce, ki so v potu svojega obraza služili svoj kruh.

Dejstva, da mi ne gojimo športa zaradi športa, temveč zaradi cele vrste drugih vzrokov, ni treba posebej poudarjati. Pri nas igra šport važno vzgojno nalogo zlasti med doraščajočo mladino. Cela vrsta predpisov in določil natanko loči amaterski šport od profesionalnega. In vendar se pogosto najdemo na meji dovoljenega. Množičnost je pri nas osnova za razvoj kake športne discipline. Pri razvijanju vrhunskih športnikov pa pogosto zasledimo materialne ugodnosti, ki so jih le-ti deležni. Človek se vpraša: mar ne rabi vrhunski tekmovalc svetovnega razreda za svoj vsakodnevni trud nekoliko več, kot samo trenirko in skromno hrano? Mar vsakodnevni večurni trening ni delo? Mar doseženi rekordi in mednarodni uspehi niso dokaz vloženega dela? In vendar pogosto slišimo o športnikih, ki predstavljajo naš narod kako bedno životarjijo s skromno štipendijo in hrano. Drugod so take probleme rešili z različnimi prijemi. Veliko alpskih smučarjev, ki večino leta preživijo na smučeh, je „carinikov“ in so v očeh javnosti amaterji. Enako se dogaja v SZ, kjer so najboljši športniki študentje tja do poznih tridesetih let.

V svojem razmišljanju sem navedel le nekaj razlogov, ki nazorno kažejo na problem profesionalizma pri nas. Načelno smo vsi proti njemu. Vendar načela pogosto zaobidemo in dobimo polprofesionalca, ki je v sedanjih pogojih našel ugodno klimo za razvoj. Menim, da je treba tem v večji meri pristržiti peruti in jih postaviti pred dejstvo: amaterski ali profesionalni šport. Polovičarstvo nikoli ni obrodilo bogatih sadov in zato moramo v največji meri odpraviti polprofesionalizem, ki je resnična rak rana našega športa.

M. POTOČNIK

V VELIKIH LAŠČAH IN OKOLICI

ŠPORTNO ŽIVLJENJE ZAŽIVELO

V Velikih Laščah in okolici je športno življenje zaživelo. Ustanovljeno je športno društvo „Partizan“ Velike Lašče. Društvo bo povezovalo posamezne sekcije, za katere so možnosti v kraju in okolici. Sprejeli so statut in izvolili izvršni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki gospodarskega in družbenega življenja. Čeprav društvo še ni sprejelo konkretnega programa, se že kažejo aktivnosti v nekaterih športnih dejavnostih.

Nogometna sekcija ima največ možnosti na Karlovcih. Mladi so si uredili primerno igrišče in sami kupili opremo. Njihov cilj pa je še – izbrati dobro ekipo in se vključiti v ligaško tekmovanje.

V Dvorski vasi so zainteresirani za smučarske skoke in balinanje. Letos so že organizirali smučarske skoke in se udeležili tekmovanja v Kompoljah, Stični, Ribnici in Loškem potoku. Skakalci Jaklič, Kožar in Virant so bili na teh tekmovanjih vedno med boljšimi.

Za namizni tenis imajo največ možnosti Rob, Turjak in Dvorska vas predvsem zaradi prostih dvoran.

Velike Lašče nimajo telovadnice oziroma ustreznega prostora za športno dejavnost. Prostor nad mesnico imajo v posesti strelci in mladinski aktiv. Igrišče na Cereji pa ne ustreza. Edino kar je, je asfaltno igrišče pri Osnovni šoli.

Za košarko in odbojko so torej možnosti, ni pa primernega trenerja oziroma pedagoga telesne vzgoje.

V bližnjem Podstrmcu naj bi že letos zgradili 50 in 15-metrski skalalnici. Za to so zainteresirani tudi inž. Gorišek in trener naših skakalcev Ludvik Zajc. Stroški za načrt in trasiranje ne bi bili veliki. Ostala dela pa bi naredila mladina udarniško. Novoustanovljeno društvo je brez denarja, tako, da bi morali priskočiti finančno na pomoč KS Velike Lašče in TKS Vič–Rudnik. Nekje se le mora zaorati ledina.

M. ŽUŽEK

NAPORI ZA »KRALJICO ŠPORTA«

Atletični radi preverjajo svoje moči za spomladanske teke. Na enem izmed takih tekmovanj sem opazovala BRANKA GLAVANA in MAKSA SKUBICA, mlada reprezentanta SR Slovenije. Ko sta pretekla 800 m, se oblekla in odpočila, smo se nekoliko pogovorili.

„Za atletiko me je navdušil profesor v srednji šoli in me nagovoril, da sem začel teči pri Olimpiji. Prej sem igral roket, dokler si nisem poškodoval roko, potem sem ga opustil.“ Tako je zapeljala kraljica športa 18 letnega Branka iz Iga, ki letos prvo leto študira VŠTK.

Maks pa je začel že prej. Že v osnovni šoli je hodil na treninge, kadar ga je mama zaradi šole pustila. Sedaj pa preteče ta tudi 18 letni fant iz Pijave gorice vsak dan skoro 10 km. Tako naporni treningi so mu prinesli že celo vrsto zmag, o katerih zelo nerad govori, ker pravi, da se noče hvaliti. Vseeno mi je naštel nekaj lanskih zmagovitih tekov.

„Zmagal sem na 800 m in 1500 m na slovenskem prvenstvu, na krosu Dela ter na 800 m na troboju mladincev Slovenije, Korošče in Zelezne Županije.“ Poleg tega je dobil nekaj zlatih in srebrnih medalj s štafeto 4x400 m AK Olimpija, kjer tečeta skupaj s Brankom. V štafeti sicer ne tečeta drug ob drugem, tako kot na ostalih tekih, kjer sta stalna konkurenta. Maks preteče 800 m v 1.57,9, Branko pa v 1.56,1 minute. Prvi porabi za 1500 m 3.59,8, drugi 4.04,4 minute.

Branku, ki je slovenski prvak v krosu za mladince, na progi pa večkrat drugi in tretji, ni žal, da se je odločil za atletiko.

„60 km dolgi tedenski treningi so me pripeljali do teh rezultatov, ki me vzpodbujajo, da vedno bolj treniram. S trdom pridobljeni rezultati mi pomenijo veliko zadovoljstvo. Poleg športa je tu še prijateljstvo med samimi



atletični. V njihovi družbi bi želel ostati tudi po končanem aktivnem tekmovanju, s tem namenom sem se vpisal na VŠTK.

Poleg tedenskega treninga imata fanta preko poletja tudi skoro vsako soboto ali nedeljo tekmovanje. S slovensko reprezentanco in teki po različnih mestnih stadionih sta spoznala vsa atletska središča naše države od Raven na Koroškem do Skopja. Trd, naporen vsakodnevni trening in pa veliko veselja ter ljubezni do tega športa, jima dajejo več poleta, ki ni boj za denar, ampak užitek v sprostitvi in koristno izrabljeni prosti čas.

MINKA SKUBIC

SLOVESNA NESLOVESNOST

V veliki dvorani skupščine občine Ljubljana Vič–Rudnik je bila 21. aprila svečana podelitev priznanj športnikom in zaslužnim telesnokulturnim delavcem za dosežene uspehe v letu 1975. Od velikega števila povabljenih se je slovesnosti udeležilo le manjše število športnikov, ki so bili priče nevsakdanje svečanosti. Po uvodnem pozdravnem govoru je tovariš Dobrovoljc skupaj s predstavnikom TKS Ljubljana Vič–Rudnik pričel pred slavnostni oder klicati zaslužne športnike. Ker se jih več kot polovica ni odzvala, je na trenutke postalo vzdušje prav mučno. Višek vsega pa je bila napaka organizatorja, ki je bil primoran slovesnost prekiniti, ker niso imeli pripravljenih zadostno število priznanj. Nekateri slavljenci so prejeli samo simbolične značke in kovance – dodatno ploščico z vgravidiranim imenom in posvetilom pa bodo dobili po večeri na dom. Prisotni so se ob koncu spraševali, komu je bila namenjena slovesnost; njim ali je bila to le nujna formalnost.

ŠAH NA OSNOVNIH ŠOLAH

Pod pokroviteljstvom ZPM naše občine je bilo dne 29.3.1976 organizirano občinsko prvenstvo osnovnih šol naše občine v šahu. Tekmovanje se je odvijalo na OŠ Bičevje, kjer se je zbralo veliko število mladih šahistov. Zaradi številne udeležbe bo prihodnje leto poteklo tekmovanje v dveh dneh. Otroci so lahko dobili malico, prvouvrščene ekipe in posamezniki pa tudi praktična priznanja. Prvoplasirane ekipe bodo občino Vič–Rudnik predstavljale na področnem tekmovanju. Organizator se je posebno razveselil udeležbe ekipe iz Zavoda za slepo mladino, ki se je enakovredno kosala z

OBVESTILA

Komisija za rekreacijo pri TKS Ljubljana Vič–Rudnik vabi vse občane na rekreativni kros, ki bo 22. maja ob 10. uri na Golovcu. Zbirališče vseh prijavljenih je ob igrišču NK Krim, Pot k ribniku 20. Organizatorska dela so prevzeli športniki SK Krim. Prijave sprejemajo do srede 19.5. 1976 na TKS Ljubljana Vič–Rudnik, trg MDB 14.

Komisija za rekreacijo vabi vse osnovne organizacije sindikata in krajevne skupnosti na občinsko šahovsko prvenstvo. Tekmovanje bo 24. maja 1976 ob 15.30 v prostorih Komunalnega podjetja Vič, ki je tudi izvajalec organizatorskih del. Prijave sprejemajo na TKS Ljubljana Vič–Rudnik, Trg MDB 14 do 20. maja.

V bazenu kopaljšča Tivoli se bodo 13. 5. 1976 študentje pomerili v plavanju. Pod pokroviteljstvom TKS naše občine bo Fakulteta za elektrotehniko organizirala Prvenstvo Univerze v Ljubljani v plavanju. Prijave sprejema prof. Gašperin, ki tudi vodi organizacijska dela.

V začetku maja se bo pričela TRIM nogometna liga naše občine za vse krajevne skupnosti in OOS. Prijavilo se je 24 ekip, ki bodo pokazale svoje znanje na igrišču Svobode na Gerbičevi cesti. Organizator tekmovanja je TKS Ljubljana Vič–Rudnik. Za najboljše ekipe so pripravili posebna priznanja.

ostalimi ekipami. Vrstni red: Mlajši pionirji: 1. OŠ Vič, 2. OŠ Velike Lašče, 3. OŠ Škofljica.; Starejši pionirji: 1. OŠ Bičevje, 2. Zavod za slepo mladino, 3. OŠ Velike Lašče; Mlajše pionirke: 1. OŠ Škofljica, 2. OŠ Črni vrh, 3. OŠ Preserje; Starejše pionirke: 1. OŠ Bičevje, 2. OŠ Škofljica, 3. OŠ Trnovo

ŠPORTNE DROBTINICE

Na študentsko svetovno prvenstvo v namiznem tenisu v Izraelu sta odpotovala tudi igralca Olimpije in naša občana E. Jeler in U. Rak. S svojim športnim znanjem zagotovo častno branita barve naše države. Želimo jim čim večji uspeh!

Gradbena dela na kopaljšču Kolesija, kjer grade naprave za ogrevano vodo, naglo napredujejo. Uprava kopaljšča in plavalci PK Ljubljane pričakujejo prve litre tople vode v začetku poletja. Vsekakor bomo imeli v naši občini znatno podaljšano kopalno sezono.

Na srečanju gozdarskih fakultet Jugoslavije v športnih disciplinah v Kranjski gori, so predstavniki Ljubljane, ki imajo svojo fakulteto v naši občini, zasedli solidno tretje mesto. Nekoliko so razočarali nogometaši, ki so bili za razred slabši od kolegov iz drugih republik. Organizacijo so ljubljanski študentje brezhibno izpeljali.

Navijači viškega Mercatorja so bili v zadnjih kolih večkrat močno presenečeni. Že nekajkrat zapored so njihovi igralci po slabi in medli igri doma osvojili točke na tujem terenu. Nekaj zaporednih zmag jim je pomagalo pri vzpenjanju na ligaški lestevici. Mogoče bi bilo najbolje, če bi vse tekme igrali kot gostje.

Strokovna predavanja, ki so jih za obiskovalce plavalne rekreacije v bazenu Tivoli pripravili organizatorji, poslušala le peščica poslušalcev. Po zanimanju sodeč so vsi rekreativni plavalci odlični poznavalci tega vodnega športa in dodatnih nasvetov ne rabijo. Pogled z roba bazena tega resnično ne kaže.

TEDEN ŠPORTA

V počastitev 35-letnice ustanovitve OF in 30-letnice mladinskih delovnih brigad, se je preko 800 učencev in učenek naše občine pomerilo v športnem boju. TTKS Ljubljana Vič–Rudnik je organizirala v tednu pred praznikom občinsko prvenstvo osnovnih šol v petih športnih disciplinah. Šolarji 12 osnovnih šol naše občine so se tekmovanja v veliki meri udeležili. Največ prijavljenih je bilo za igro med dvema ognjema za deklice. Organizacijo posameznih tekmovanj so prevzela ŠSD na različnih šolah in so zastavljeno nalogo odlično izvršile. Če ovrtnotimo ekipo prvo mesto v posamezni disciplini s tremi točkami, drugo z dvema in tretje z eno, dobimo pri pregledu vseh disciplin naslednjo sliko. Največ točk in s tem najboljšo uvrstitev sta zbrali OŠ Trnovo in OŠ Vič. Ti dve šoli sta zbrali 8 točk. Njima sledijo OŠ Bičevje, OŠ O. Kovačič, OŠ Polhov Gradec in tako naprej. V posameznih disciplinah pa so bili doseženi naslednji rezultati: Rokomet – igrišče OŠ Škofljica, DECKI: 1. Škofljica, 2. Vrhovci, 3. Ig. Dekleta so igrala rokometa na igrišču pri OŠ Trnovo: 1. Bičevje, 2. Trnovo, 3. O. Kovačič. Na istem igrišču so se dečki pomerili tudi v nogometu: 1. Vič, 2. Vrhovci, 3. Trnovo. V Polhovem Gradcu so se PIONIRJI pomerili v košarki: 1. Trnovo, 2. Oskar Kovačič, 3. Bičevje. V istem kraju so PIONIRKE igrale med dvema ognjema: 1. Oskar Kovačič, 2. Vič, 3. Polhov Gradec. V namiznem tenisu so se pionirji pomerili v prostorih OŠ Polhov Gradec in dosegli naslednje rezultate: 1. Polhov Gradec, 2. Trnovo, 3. Bičevje. Posamezniki si sledijo: Jarc, Podlogar in Zibelnik. PIONIRKE so igrale na Bičevju: 1. Vič, 2. Bičevje, 3. Velike Lašče. Posameznice pa so vrste: Marjanovič, Arko, Lebes.

Pionirji in pionirke so na plemenit način proslavili praznovanje občinskega praznika in s tem ponovno dokazali svojo napredno usmerjenost. Zato vse sodelujoče ekipe zaslužijo priznanje za na tekmovanju vložen trud.

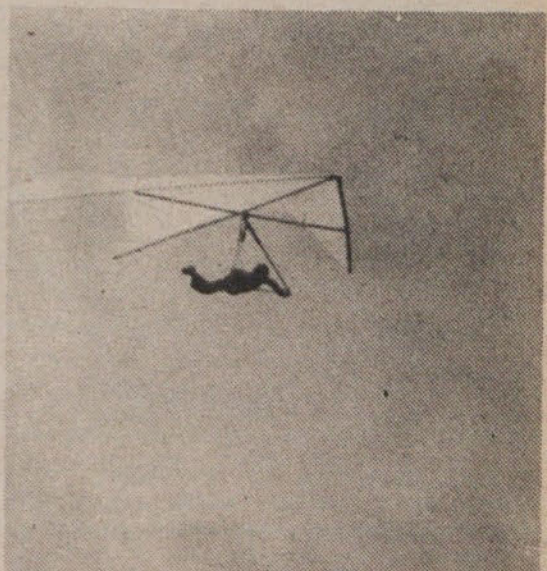
ZMAJI NAD HORJULOM

Čeravno so poleti z zmaji še sorazmerno mlad šport, sodijo vendarle med najbolj zanimive in atraktivne športe, kar se jih je pojavilo v športnem svetu.

Tako smo bili pred kratkim tudi Horjulci priča zanimivi „predstavi“, ko so se trije drzni fantje Stane Homar, Andrej Kos in Janez Vipotnik iz Ljubljane spustili s 720 m visoke Korene in zajadrili preko korenških gozdov in Loparča nad Horjul. Srečno so pristali kraj horjulskega pokopališča, le zadnji (šesti) polet se je žal končal na neki hruški malo pod Koreno. Vendar pa na srečo tudi pri tem „poletu“ ni prišlo do nobenih poškodb.

Čeprav nenapovedani, so mladi jadralci z zmaji privabili veliko število radovednih domačinov, posebno mladih, ki so se takoj ogreli za novi šport in že tudi sam napovedujejo podobne polete nad horjulsko dolino.

BRANKO VRHOVEC



VPRAŠANJA SO TU

V tej številki objavljamo nekaj odgovorov na vprašanja, ki so nam jih posredovali naši občani. Vsem ostalim pa bomo skušali posredovati odgovore v eni naslednjih številkih. Mnoge pa opozarjamo, da naj prebirajo tudi delegatske priloge, v kateri delegati postavljajo ista, če ne vsaj podobna vprašanja o istih problemih in so odgovori tako podani na tistem mestu.

Vprašanje: Kdaj bo asfaltirana Kogejeva ulica in zadnji del Postojnske ulice na Viču?

To vprašanje je postavil občan Ivan Zajc iz Postojnske ulice 68. Odgovarja načelnik za komunalne in gradbene zadeve Jože Lekšan:

„V planu za leto 1976 ni predvidena modernizacija navedenih ulic. Obe ulici sta v predelu VS-106/1, ki je po urbanističnem načrtu predviden za izgradnjo centra za stanovanjsko sosesko ob Tržaški cesti. Ker v srednjeročnem obdobju do leta 1980 še ni predvidena rekonstrukcija tega območja, ni moč pričakovati, da bosta navedeni ulici v tem obdobju modernizirani.“

Vprašanje:

Kocenova ulica v Rožni dolini je dolga le dobrih 100 m in še ni asfaltirana. To pa zato ne, ker bi morali položiti debelejšo kanalizacijske cevi. Že pred štirimi leti je občinska skupščina odobrila potrebna finančna sredstva, vendar še do danes ni ničesar napravljeno.

Zalostno je tudi, da tudi Skapinova ulica, kjer so krajevna skupnost in vse družbene organizacije, še ni asfaltirana.

Odgovarja načelnik za komunalne in gradbene zadeve Jože Lekšan:

„Kocenova ulica je mestna ulica po kateri poteka le lokalni promet. Ker so v programu rekonstrukcijskih del na cestah v Rožni dolini v preteklem obdobju ter tudi v prihodnjem obdobju važnejši objekti (podvoz Jadranska, cesta III, Svetčeva cesta V, Cesta IX, Cesta VIII, Cesta VI, Cesta XV, Večna pot), ki poleg lokalnega prometa nosijo tranzitni promet, Kocenova ulica pa ima le lokalni značaj. Zato ni prišlo do urejanja Kocenove ulice, pa tudi v srednjeročnem načrtu 1976 - 1980 ni predvideno urejevanje te ulice. Pripominjamo, da urejanje Kocenove ulice do sedaj še ni bilo v nobenem planu, kot to potrjuje bralec. Ureditev Skapinove ulice je v programu krajevne skupnosti ter se za urejanje te ulice pravkar izdeluje projektna dokumentacija.“

To vprašanje je postavil občan Vlado Močnik st. Ljubljana, Kocenova 8.

Vprašanje:

V programu družbeno ekonomskega razvoja občine Ljubljana Vič - Rudnik za leto 1976 „Gradbeništvu“ je pod točko 7 predvidena rekonstrukcija Škrabčeve in Ceste VI v Rožni dolini, ni pa predvidena konstrukcija c. XV po kateri prav tako vozi avtobus mestnega prometa in čeprav je stanje ceste XV v veliko bolj slabem stanju kot predvideni cesti.

V planu KS Rožna dolina je med cestami predvidenimi za rekonstrukcijo tudi c. XV.

Vprašam se, zakaj je upravni organ SOB Vič-Rudnik samovoljno izpustil iz rekonstrukcije c. XI. čeprav mu je dobro poznano, v kakšnem stanju je sporna cesta. Prav tako je poznano Komunalnemu podjetju Vič, ki skrbi za vzdrževanje cest, stanje te ceste. Z ozirom na navedeno predlagam, da se formira komisija iz neprizadetih krajanov, ki naj na kraju samem ugotovi dejansko stanje in predlaga prioriteten red rekonstrukcije navedenih cest.

To vprašanje je postavil občan Viktor Belič, Rožna dolina, cesta XV/5.

Odgovarja Načelnik za komunalne in gradbene zadeve Jože Lekšan:

„Dejansko je v programu družbenoekonomskega razvoja občine predvidena rekonstrukcija Škrabčeve in Ceste VI v Rožni dolini ne pa tudi rekonstrukcije Ceste XV. Tako odločitev je narekovalo stanje Škrabčeve ulice in Ceste VI, ki sta sedaj v primerjavi s stanjem ceste XV še v znošnem stanju, bosta pa tudi dočkali podobno usodo, če se čimprej ne pristopi k sanaciji. S programom predvidena finančna sredstva lahko zadostujejo le za sanacijo ceste VI in Škrabčeve, ne pa tudi za ureditev Ceste XV, kjer je potrebna temeljita rekonstrukcija ceste (zamenjati bo potrebno tudi spodnji ustroj ceste), pri Cesti VI in Škrabčevi pa gre le za obnovo zgornjega ustroja, ki jo bo potrebno še projektno obdelati. Rekonstrukcijska dela na Cesti XV pričakujemo v letu 1977, do takrat pa bo moralo Komunalno podjetje Vič intenzivneje vzdrževati cesto.“

posebej poudarjena humanizacija odnosov med ljudmi v prometu. Težave, ki so nastale že tedaj, da učitelji niso bili dovolj usposobljeni za to delo mentorji pa preveč osamljeni, so ostale navzoče še povsod tam, kjer ni bilo dovolj sodelovanja med šolami in občinskimi organi za preventivo in vzgojo.

Razen v šolskih oblikah je potekala prometna vzgoja na osnovnih šolah tudi v okviru svobodnih dejavnosti. Najbolj uspešne oblike občolske prometne vzgojne dejavnosti so bile ure prometne vzgoje na cesti, v križiščih, šolska prometna tekmovanja, „Kaj več o prometu“, srečanje pionirjev prometnikov, prometna tekmovanja, pisanje prostih spisov in risanje risb na temo prometne varnosti, srečanje s prometnimi miličniki, kolesarski krožki, predavanja in ogledi prometno vzgojnih filmov kot stalna oblika prometnovzgojne dejavnosti.

Kot zelo aktiven je pri šolskih prometnih tekmovanjih občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, kot nosilec družbene samozasčite za varnost človeka v prometu, ki usklajuje prometno preventivno aktivnost vseh dejavnikov preko napotkov republiškega sveta, prav tako pa materialno omogoča šolam nabavo ustreznih učnih pripomočkov ter dostavlja propagandna gradiva in ostala obvestila, ki zadevajo prometnovzgojno dejavnost.

V letu 1975 je bilo v organizaciji občinskega sveta izvršeno predavanje prometno vzgojnih filmov po vseh matičnih in podružničnih osnovnih šolah in VVZ na našem območju. Z zadovoljstvom si je izbrane filme ogledalo skupaj 8751 učencev, predšolskih otrok in vzgojiteljev.

Nagrajeni šolarji

V okviru občinskega ocenjevanja spisov in risb na temo o prometu v letu 1976 so bili preko posebne komisije izbrani in nagrajeni poslani spisi in risbe naslednjih učencev:

1. Martine Perhaj in Dušana Tekavca, 3. a razred podružnične šole Turjak
2. Andreja Urbančiča in Andreja Čiuhe, 4. a razred OŠ Dobrova
3. Alenke Daglin iz 6. b razreda OŠ Dobrova
4. Alenke Erjavec iz 6. a razreda, OŠ Trnovo
5. Zlate Babnik iz 4. b razreda, OŠ Velike Lašče
6. Mateja Kobilica iz 6. a razreda, OŠ Trnovo
7. Petra Velkavrh iz 7. b razreda OŠ Horjul
8. Helene Čepon, Milana Dolinarja in Metke Raztresen iz 4. razreda OŠ Polhov Gradec
9. Vlaste Kos iz 4. razreda podružnične šole Turjak

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri SOB Ljubljana Vič-Rudnik organizira vsako leto tudi občinska tekmovanja osnovnošolske mladine „Kaj več o prometu“. Letošnjega tekmovanja, ki je bilo dne 10. aprila 1976 na igrišču OŠ Vrhovci se je udeležilo devet ekip osnovnih šol na našem območju. Posebno kritiko zaslužita OŠ Preseje in OŠ Brezovica, ki se tekmovanja nista udeležili.

Dobro organizirano tekmovanje

Tekmovanje, ki je obsegalo spretnostno vožnjo na poligonu, ocenjevalno vožnjo in testiranje kolesarjev, je potekalo in bilo zaključeno na izredno zadovoljivi organizacijski ravni, za kar zaslužijo pohvalo vsi člani sveta, podpredsednik skupščine občine tov. Krumberger in vsi, ki so sodelovali pri organizaciji tekmovanja.

Kakor vsako leto, smo tudi letos vsem sodelujočim tekmovalcem priskrbeli darilne pakete ter značke SPV z sodelovanjem:

tovarne Ilirija-Vedrog, Mercator TOZD Grosist, Kolinske TOZD Vinocet, ČGP Delo - Dom tiska, Mladinske knjige - tiskarne in Gorenjskega tiska Kranj.

Pri organizaciji tekmovanja pa so nudili pomoč Komunalno podjetje Vič, OŠ Vrhovci ter Postaja milice Vič in oddelek milice Rudnik,

Posamezni izidi tekmovanja so bili naslednji:

I. Ekipno - nižja skupina (5. in 6. razred)

1. OŠ Vrhovci
2. OŠ Velike Lašče
3. OŠ Ljubo Sercer Ig
4. OŠ Trnovo

II. Ekipno - višja skupina (7. in 8. razred)

1. OŠ Vrhovci
2. OŠ Polhov Gradec
3. OŠ Velike Lašče
4. OŠ Ljubo Sercer, Ig

Posamezniki:

- I. Nižja skupina
1. Heberle Slavko, OŠ Vrhovci
2. Pečaver Darja, OŠ Polhov Gradec
3. Modic Tone, OŠ Ig
4. Lavrič Andreja, OŠ Bičevje
- II. Višja skupina
1. Zibelnik Franc, OŠ Polhov Gradec
2. Žužek Miloš, OŠ Velike Lašče
3. Černigoj Milena, OŠ Dobrova
4. Jurca Tomaž, OŠ Vrhovci

Prvi ekipi iz višje in nižje skupine sta prejeli za nagrado po eno poni kolo, posamezniki pa zlata odličja. Drugouvrščeni ekipi v obeh skupinah je bila podeljena diploma in posameznikom srebrna odličja, trejouvrščeni ekipi diploma in bronasta odličja posameznikom.

Vsi navedeni posamezniki iz višjih in nižjih ekip so prejeli odličja, hkrati pa dobili pravico za sodelovanje na VIII. medobčinskem tekmovanju „Kaj več o prometu“, ki je bilo aprila v Logatcu. Pod nadzorstvom mentorja tov. Batiča so se udeležili tega tekmovanja vendar se razen učenca Franca Zibelnika, ki je dosegel 4. mesto, niso uvrstili med najboljše, ki so sodelovali na VIII. republiškem zaključnem tekmovanju „Kaj več o prometu“ dne 25. aprila 1976 na Jesenicah.

Ker je bilo istočasno na Jesenicah tudi VIII. republiško srečanje pionirjev prometnikov sta bili v organizaciji občinske Zveze prijateljev mladine sestavljeni dve ekipi pionirjev prometnikov iz osnovnih šol Polhov Gradec in Škofljice, ki sta se srečanja udeležili.

Ekipi, sestavljene iz po treh učencev, so se med seboj pomerile v orientacijskem pohodu, streljanju zračno puško, poznavanju osnov iz prve pomoči in poznavanju zgodovine in znamenitosti mesta Jesenic.

V izredno slabih vremenskih pogojih pa naši ekipi nista dosegli boljšega rezultata.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri Skupščini občine Ljubljana Vič-Rudnik bo letos tudi organizator 2. kola medobčinskega tekmovanja „Kaj več o prometu“ za mladino srednjih šol. Po razpisu, ki je bil poslan 16. občanin iz ljubljanske regije, bo tekmovanje dne 15. maja 1976 na igrišču Osnovne šole Trnovo.

LOJZE ČEPON

NEVAREN DEL POTI V ŠOLO

Vračala sva se iz šole po cesti Ljubljana - Kočevje. Imela sva veliko srečo. Velikokrat sva hodila po napačni strani ceste. Tedaj sva šele spoznala, da ne upoštevava prometnih pravil. Od Ljubljane je vozil tovornjak s prikolico. Za njim pa je pridvela siva stoenka, ki jo je vozil mlad voznik. Z veliko hitrostjo je prehitel tovornjak. Vozniku prehitovanje ni uspelo. Ko se je hotel vključiti na desno stran ceste, ga je vrglo v telefonski drog. Drog se je zlomil in strgala se je žica. Stoenki se je odprl prtljajnik in vrata. Iz prtljajnika so zleteli razni predmeti.

Ta nesreča se je zgodila zraven naju in sva se zelo prestrašila. Hitro sva jo pobrala domov. Imela sva veliko srečo, da nista bila poškodovana. Nesreča se je zgodila zaradi ne previdnosti in prevelike hitrosti. Če bi šla po desni strani ceste, bi naju gotovo poškodovalo.

Od tedaj vedno hodiva po pravi strani ceste. Nesreče še nista pozabila, čeprav je od tedaj že več kot pol leta.

Najina pot v šolo in domov, pa je nevarna tudi zato, ker morava glavno cesto prečkati na nezaznamovanem mestu.

Tudi vidiva ne dovolj daleč ne na levo in ne na desno stran.

Veliko že znava o prometu, a vseeno se vsak dan bojiva ceste. Najbolj srečna sva, kadar greva skupaj. Bojiva se vseh vozil. Nama se zdi, da vsi vozniki preveč drvijo.

PERHAJ MARTINA IN TEKAVEC DUŠAN,
3. RAZRED, PODRUŽNIČNA ŠOLA TURJAK

IZPITI ZA KOLESARJE

Ena izmed novosti republiškega zakona o varnosti cestnega prometa, ki velja od 19. novembra 1975 dalje je tudi starostna omejitev za samostojno vožnjo otrok v cestnem prometu. Ta meja je 7 let, pri čemer je postavljen pogoj, da so se v šolah ali v drugih vzgojno-izobraževalnih organizacijah usposobili za vožnjo. Sicer lahko vozijo otroci kolo v cestnem prometu le v spremstvu odrasle osebe.

Dokazilo o usposobljenosti otrok za vožnjo v cestnem prometu ni predpisano, vsekakor pa je nadaljevati s prakso, ki je že ustaljena, da bodo šole in druge vzgojnoizobraževalne organizacije nadaljevale z intenzivno prometno vzgojo otrok in jim izdajale izkaznice, če so se usposobili za vožnjo v cestnem prometu.

V tej smeri pomaga vsem šolam tudi občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, saj jim je poleg splošnih navodil pravočasno dostavil kolesarske izkaznice, vzorce testnih pol in izpitno snov za kolesarje.

V postopku je tudi sprejem pravilnika o programu in načinu opravljanja izpita za kolesarje osnovnih šol, ki ga predpisuje občinska izobraževalna skupnost in svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Ljubljana Vič-Rudnik.

Pravilnik obsega izpitni program iz poznavanja predpisov o varnosti cestnega prometa in praktično vožnjo s kolesom po prometnih ulicah ali poligonih.

LOJZE ČEPON

VZOREN VOZNIK — DOBER VOZNIK

Z namenom, da bi z vzgojo voznikov motornih vozil, tako amaterjev kot poklicnih voznikov, zagotovili še večjo varnost in prometno disciplino itd., je Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu izdal plaketeto „Vzorni voznik.“

Plaketa ima namen, da poleg ostalih vzgojnih ukrepov pomaga razvijati prometno varnost in utrjevati pri voznikih motornih vozil smisel za spoštovanje prometne discipline na javnih cestah v duhu načel etike in morale udeležencev v prometu.

Plaketo „Vzorni voznik“ lahko prejme voznik motornega vozila:

a) ki vozi motorno vozilo v javnem cestnem prometu STALNO najmanj 7 let, kot voznik B, C, D, E ali F kategorije (poklicni),

b) ki vozi motorno vozilo v javnem cestnem prometu STALNO najmanj 10 let in je prevozil v zadnjih treh letih najmanj 20.000 km kot voznik A ali B kategorije (amater),

c) ki od opravljenega vozniškega izpita dalje ni povzročil prometne nesreče po lastni krivdi in ni bil kaznovan zaradi kakšnega drugega hujšega prekrška ali kaznivega dejanja v prometu,

č) ki dosledno vozi popolnoma trezen, je znan kot obziren voznik, ki ima čut odgovornosti in spoštuje prometno disciplino, se dosledno ravna po etičnih in moralnih načelih udeleženca v cestnem prometu, je še posebej tovariški do drugih udeležencev v javnem cestnem prometu in je tudi sicer neoporečen,

d) ki vzorno urejuje svoje vozilo oziroma vozilo, ki mu je zaupano po dolžnosti delovnega razmerja.

Kdor ne izpolnjuje vseh pogojev iz prejšnjih odstavkov, ne more dobiti plakete.

Plaketo podeljuje Svet SR Slovenije za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lastno pobudo, praviloma pa na predlog občinskih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu predlaga podelitev plakete na posebnem obrazcu na lastno pobudo ali na priporočilo posameznih občanov, delovnih organizacij ali krajevnih skupnosti. Ti obrazci so na razpolago pri tajniku sveta ing. Pečonu na občini (tel. 23-381) ali tov. Rusu na Komunalnem podjetju Vič (61-621). Seveda mora občinski svet vse podatke o vozniku, predlaganem za plaketo, preveriti pri ustreznih institucijah.

Pozivamo voznike, občane, delovne organizacije in ostale, da izmed svojih sodelavcev prijavljajo voznike, ki izpolnjujejo pogoje navedene v točkah a) do d) za pridobitev „plakete vzornega voznika.“

VIKTOR RUS

ŠE VEDNO DIVJA ODLAGALIŠČA

Večletno prizadevanje komunalne inšpekcije za odpravo številnih divjih odlagališč na ureditvenem območju mesta Ljubljane se je obrestovalo, saj jih je z intenzivnim delom in doslednim ukrepanjem že skoraj v celoti odpravila. Vendar stanje še vedno ni zadovoljivo, čeprav so nekatere zadeve že sistemsko urejene, kot na primer redno, občasno odvažanje kosovnega materiala.

Ugotavljamo da še vedno ni povsem urejeno redno odstranjevanje vsega odpadnega materiala, predvsem z začasnimi odlagališči oziroma zbirališči večje kose odpadnega materiala, zaradi česar bi se lahko ponovno začela v večjem številu pojavljati divja odlagališča. Programsko bi bilo potrebno poskrbeti tudi za večje število javnih odlagališč za odpadni material, saj obstoječe odlagališče ob Cesti dveh cesarjev ter odlagališče v Šmartnem pod Šmarno goro, ki bo kmalu zapolnjeno, ne zadostujeta potrebam celotnega ureditvenega območja mesta.

Vsaj toliko, kot navedeni predlogi za bodočo rešitev odvažanja in odlaganja večjega odpadnega materiala pa je pomembna tozadavna vzgoja in osveščanje občanov, za kar naj bi poskrbele krajevne skupnosti, turistična, hortikulturna in druga podobna društva ter šole in druge vzgojne ustanove.

Zavedati se moramo, da imajo občani pravico do življenja in dela v zdravem in lepem okolju, hkrati pa dolžnost, da smotno gospodarijo s prostorom ter urejajo prostor z namenom, da uskladijo potrebe za delo, stanovanje, počitek in kulturo, ustvarijo pogoje za smotrni razvoj in zagotovijo skladnost skupnih in posebnih interesov. Skupne javne naprave smatramo kot odločilen delež osetnega standarda, zato jih je treba še bolj zavestno urejati.

Ing. LOJZE ČEPON

EKOLOŠKE TEŽAVE

Ni prvič, da občani KS Horjul javno opozarjamo na „improvizirano“ smetišče v Lipalici. Vendar, kot da bi bila vsa opozorila in pritožbe zgolj same sebi v namen; razsežna gomila vsakovrstnih odpadkov še naprej nezadržno raste in prav nič še ne kaže, da bi premnogi občani, ki jih tu odlagajo, uvideli svoje nerazumno početje.

Med odpadki je zlasti veliko odvrženih delov avtomobilov pa koles, kozmetične in gumarske industrije, ki so odslužili vsakdanji rabi.

Da pa je stvar še bolj žalostna, se odlagališče razteza ravno ob cesti Vrhnika Horjul, ki ima vse večji pomen ne le za tukajšnje gospodarstvo, ampak tudi za razvoj turizma v kraju.

Prav zategadelj lipalsko smetišče predstavlja vse resnejši problem, nad katerim bi se veljalo zamisliti in prej ko slej pristopiti h konkretnim rešitvam.

B. VRHOVEC

VARSTVO OTROK IN MLADINE

Posebna skrb sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

S sprejetjem novega zakona o varnosti cestnega prometa v letu 1975 je bila tudi formalno potrjena organizacija in vloga občinskih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na področju družbene samozasčite za zagotavljanje varnosti občana v cestnem prometu.

Vzgoja na področju prometne varnostne kulture je s preventivnega vidika del družbene samozasčite, z vzgojnoizobraževalnega pa sestavni del kompleksne vzgoje za celovito osebnost po načelih socialistične etike in zahteva uporabo in aplikacijo vseh sodobnih oblik in metod delovanja posebno ob najbolj ogroženih kategorijah med udeleženci v cestnem prometu, to pa so mladina, pešci in kolesarji.

Vse večja udeležba otrok in mladine v prometnih nesrečah v letu 1975 je povzročila povečano število tistih nesreč, ki so jih povzročili otroci in mladoletniki - kar za 23,7 %, kar je zahtevalo še intenzivnejšo skrb, tako republiškega kot občinskih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, pri čemer pa je bila zelo pomembna vloga tistih institucij, ki izobražujejo in vzgajajo otroke in mladino.

Med otroki od 3. - 7. leta starosti je bilo udeleženih prometne vzgoje po statističnih podatkih le 50 % otrok, kar pomeni, da je bila le polovica te populacije zajeta v organiziranem varstvu. Da bi zapolnili to vrzel, je republiški svet organiziral za osveščanje staršev in vzgojiteljev izdelavo filmov, pripravljeno je bilo vzgojno propagandno gradivo, lepaki in obešanke, ki naj bi opozarjali predvsem motorizirane prometne udeležence na posebno varstvo otrok in mladine. Prometna vzgoja v osnovni šoli je kot posebno vzgojno področje sicer našla svoje mesto v učnem načrtu že leta 1966/67 in je bila pri razrednem pouku vključena v program spoznavanja narode in družbe s smotrom, da se mora učenec usposobiti tako, da se bo varno vključeval kot pešec in kolesar, v višjih razredih pa je bila razporejena v več predmetih (spoznavanje družbe, tehnična vzgoja, temelji socialistične morale, obrambna vzgoja, biologija) s smotrom, da si mora učenec razširiti znanje na raven, ki se zahteva za voznika motornega vozila, pri čemer je bila

Glasilu občinske konference SZDL Ljubljana-Vič-Rudnik. Urejata izdajateljski svet - častni predsednik dr. Josip Vidmar - in uredniški odbor: ing. Janez Čemažar, Milovan Dimitrić, Janja Domitrovič, (odgovorna urednica), ing. Alojz Habjan, Janez Jagodica, Bine Lenaršič. Tehnični urednik France Anžel. Uredništvo in uprava Ljubljana Trg MDB 7/1, tel. 23-381 int. 26, tekoči račun SDK 50103-678-51173. Rokopisov ne vračamo. Tiska tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Glasilo dobijo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.